

gedeelten uit de

Dagboeken van

Jan van Kleef,
Schenkeldijk 64,
's-Gravendeel.

die betrekking hebben op de oorlog in 's-Gravendeel

geschreven in negen schoolschriften met potlood
van 10 mei 1940 tot 2 september 1945

10 Mei 1940

Het was in den morgen van den 10e Mei 's morgens kwart voor vier, dat ik wakker werd door het geronk van vliegtuigen. Ik ging vlug uit bed om te kijken, want het was oorlog tusschen Duitsland en Engeland en Frankrijk. Toen ik dan op den dijk stond te kijken, hoorde ik ze wel, maar zag niks. Een kwartiertje later zal ik ze, zeven waren er heel hoog aan het draaien boven ons en er kwamen er hoe langer hoe meer bij. Op 't laatst waren ze niet te tellen, honderden vlogen er in 't rond. Daar opeens gooit er één een bom uit, gericht op Willemsdorp, waarvan de boel bij ons stond te schudden. In den Achterdijk werden nog ruiten ingedrukt door de luchtdruk. Direct daarop nog een, en toen kwamen er heel grote vliegtuigen met drie motoren, en die lieten vanaf de bruggen tot Dubbeldam valschermjagers vallen, die onze soldaten als het ware overrompelden.

Wij zeiden: nu zitten we ook in den oorlog betrokken, wat ook het geval was. De radio kondigde om 5 uur aan dat Duitsland Nederland binnengevallen was. Om 5 uur ging ik met mijn gezin naar A. Molendijk. Daar stonden drie grote schuilkelders in den boomgaard van de militairen. Daar hebben wij tot half acht ingezeten en toen waren de vliegtuigen weer vertrokken.

Alle menschen waren zenuwachtig en het werk werd in de steek gelaten.

Om 9 uur werden de N.S.B.ers met een auto van den dijk gehaald en afgevoerd en wij gingen naar mijn vrouw haar ouders en daar zijn we aan het graven gegaan, onder het gedreun van steeds maar vliegtuigen die voorbijtrokken, en ook die den omtrek bij ons verkenden, om een ondergrondse schuilkelder te maken, en 's avonds 7 uur hadden wij hem klaar. Ik had de blaren op mijn handen staan, maar we hadden een flinke schuilplaats, waar we voor kogels en bomscherven veilig zaten.

Er stonden 12 kanonnen bij ons opgesteld, 8 aan de Boomendijk en 4 aan den Achterdijk. Die hebben den heele nacht geschoten om aan de andere kant de boel te zuiveren.

En wij hebben de heele nacht in de schuilkelder gezeten.

's Morgens om drie kwamen er alweer koppels van 20 tot 30 vliegtuigen over ons heen, richting Rotterdam, ook werden er weer parachutisten uitgelaten bij Dubbeldam en Zwijndrecht.

De kanonnen uit Strijen begonnen ook te vuren, maar stonden niet goed gericht, want op de Wacht schoten zij twee huizen in elkaar, ook de kanonnen uit de Mookhoek openden het vuur op de Straatweg en de brug. Voortdurende vlogen er vliegtuigen in den omtrek van ons, ook werden er veel bommen gegooid in Mariapolder. Ook op de kanonnen gooiden zij hun projectielen, maar die waren slecht gericht. Een kanon werd precies middenop getroffen, dat was dan ook volkomen vernield.

Van 11 op 12 Mei weer heel den nacht in de schuilkelder gezeten, zoo af en toe een poosje slapen en zoo kwamen we weer aan den morgen. De kanonnen hadden dien nacht veel gevuurd, maar daar waren we al aan gewend, maar om zeven uur 's morgens begonnen ze van de kant van Willemsdorp te schieten. De granaten zag ik ontploffen op de roeterij en op het land van R. van den Berg.

Ik nam direct het besluit om naar Strijen te gaan; het nodige werd ingepakt en met den auto naar Strijen.

Ik en mijn schoonvader bleven nog thuis het een en ander nog bij elkaar doen, en het vee moest ook verzorgd worden, het was dien dag betrekkelijk rustig, wel was het druk met de soldaten en munitieervoer, maar geschoten werd er niet veel. 's Avonds ben ik ook naar Strijen gegaan. Daar wisten ze eigenlijk van geen oorlog, wel waren er veel soldaten, maar daar was toch nog niets gebeurd. Wij hadden die nacht allen goed geslapen.

's Morgens 13 Mei ging ik weer naar den Achterdijk. Ook daar was het rustig, wel veel vliegtuigen, maar die trokken voorbij; ik heb die dag nog een luchtgevecht gezien tusschen een Engels en twee Deutsche vliegtuigen, welke alle drie naar de grond gingen. Overal in de omtrek zag je brand, omdat veel door onze soldaten in brand geschoten werd, daar er Duitscher in zaten. Ook van de kant van Rotterdam hoorden we zwaar kanongebulder. Dien dag werd Rotterdam in puin gegooid door de Duitscher, heel de binnenstad was een puinhoop. Een maand daarna rookte het nog op sommige plaatsen, ook werden er toen nog menschen uit een schuilkelder gehaald die nog in leven waren, maar de dooden, dat liep over de duizenden. Toen de Duitse soldaten daar kwamen werd hun gezegd dat er Engelsen gedaan hadden.

Ook Alblasserdam werd zwaar gebombardeerd.

Met de middag ging ik weer naar Strijen. Onderweg bij het Kooidiep moest ik nog dekking zoeken, daar er een Duits vliegtuig over ging, en daar werd vanuit de richting Strijen op geschoten.

Na verloop van een paar uren kwamen er 27 vliegtuigen vanuit de richting de Blaak, en die hebben toen bommen uitgegooid op Maasdam, Cillaarshoek, Strijen, Strijensas, Mookhoek, Schenkeldijk en 's-Gravendeel. Dat was een angstig moment, wij zaten te schudden in de schuilkelder.

Toen het dan ook weer over was, gingen verscheidene menschen vluchten naar den Oudendijk en die kanten.

Ook bij ons werd besloten om te vluchten, hoewel wij met de familie besloten om maar weer naar ons eigen huis te gaan, aangezien je voor de vliegtuigbommen toch niet kan wegkruipen. Toen wij dan ook een beetje bekomen waren van de schrik, zijn we opgestapt en naar huis gereden.

Toen wij thuis aankwamen, waren bijna alle menschen van de Schenkeldijk weg, die waren de vorige avond

allemaal gaan vluchten alle kanten uit, de meesten gingen door Bona-ventuur zoo naar Cillaarshoek.

De Hollandse soldaten kwamen uit de stellingen vluchten, en waarschuwdende de menschen dat ze maar moesten vluchten, want de Duitsers kwamen over de Kil, hoewel later bleek dat daar niks van waar was. Onze soldaten hadden er van geprofiteerd dat de menschen gaan vluchten waren, want bij verscheidene huizen hadden ze de deur opengebroken en boel opgegeten en overhoop gehaald. Ook bij enkele was er gestolen.

Woensdag 15 Mei vernamen wij dat er door de radio afgekondigd was, dat de Nederlands opperbevelhebber de strijd overgaf, en op Rijsoord kwamen de Duitse en Hollandse bevelhebbers bij elkaar, waar de Hollandse de bezettingsvoorwaarden moesten aanvaarden en hiermede was de strijd in Nederland gestreden, en werd Nederland door de Duitse weermacht bezet.

Op sommige plaatsen in ons land was hard gevochten, o.a. bij de Grebbeberg en den Afsluitdijk.

In Zeeland heeft de strijd nog enkele dagen langer geduurd. Daar waren ook nog Fransen die waren nog tot Breda opgerukt en die zijn vechtende teruggetrokken naar België.

Ons leger was verstrooid geworden, veel burgers en soldaten zijn uitgeweken naar België en Frankrijk. Er zijn nog Hollandse soldaten ingescheept en naar Engeland gegaan.

Ook waren er duizenden krijgsgevangenen die in Duitsland naar kampen gingen. De strijd werd in België voortgezet en ook dat land moest de strijd opgeven na verloop van tien dagen.

In die tusschentijd kwamen er bij ons aan den dijk Duitsers met 5 luchtafweerkanonnen, die na verloop van 3 dagen weer weg gingen.

Het leger van Holland werd ontbonden. Die werk hadden, konden naar huis gaan, en de rest werd ingeschakeld als opbouw dienst. Die hebben bij ons de kanonnen en schuilkelders opgeruimd en verder werden zij op Duitse leest gedruild.

Verder is de zomer betrekkelijk kalm verlopen. Wel ging er avond aan avond een trek van Engelse vliegtuigen over, waarop duizenden kogels zijn afgevuurd, maar nooit is er een naar omlaag gekomen.

Ook Frankrijk moest na verloop van 5 weken de strijd opgeven en er werd om wapenstilstand gevraagd, wat ook verkregen werd onder verpletterende voorwaarden.

Daarna werd alles in gereedheid gebracht om te gaan varen naar Engeland. Een vloot van zijn eigen had Duitsland niet, de Nederlandse was gedeeltelijk naar Engeland gevlucht, en de Franse vloot ook. Er werden dan ook veel schepen hier gevorderd, en verbouwd om mee te gaan varen.

In begin September werd de Hoeksche Waard volgestampt met Duitsers, met de bedoeling om gereed te staan om te gaan varen. Dit is anders gelopen als dat gerekend was, want de schepen die gereed lagen, werden direct door de Engelsen gebombardeerd en de tijd ging door en voor varen werd de zee te ruw.

In den morgen van 25 October gingen de soldaten weer van den dijk vertrekken en van veel andere plaatsen in de richting van de grens in Brabant en België. Bij ons waren ze zeven weken geweest, ingekwartierd in de barakken.

14 oct. Op den dag rustig, 's avonds twee uur lang een stroom van vliegtuigen die het westen intrekken.

15 oct. 's Nachts om 12 uur vertrokken de Duitsers voor oefeningen in Rotterdam. De menschen verwachtten dat ze zouden gaan varen, maar dat was niet waar, 's avonds om 5 uur kwamen ze weer terug. De Duitsers vlogen 's avonds alweer als een karavaantrop het westen in, en Engelse vliegtuigen kwamen heel hoog over 't oosten in.

Het weer was zeer mooi, er werd den heelen nacht door gevlogen. Volgens de courant zijn dezen dag 1000 vliegtuigen boven Londen geweest.

16 Oct. Mistig 's morgens, op den dag mooi weer. 's Avonds weer twee uur lang vliegtuigen die naar het westen trokken.

17 Oct. Heel den dag mistig, 's avonds van ½ zes tot ½ zeven vliegtuigen (Duitse)

18 Oct. Mooi zomers weer. 's Avonds veel vliegtuigen, Duitse.

19 Oct. Mooi zomers weer, 's avonds een uur gevlogen, Duitsers.

20 Oct. Mooi zomers weer, 's Avonds veel vliegtuigen, Duitse en Engelse.

21 Oct. Mooi weer, 's Avonds enkele Duitse vliegtuigen.

22 Oct. Mooi weer, middernacht vliegtuigen, 's morgens mistig.

23 Oct. Donkere lucht en koud, geen vliegtuigen

24 Oct. Heldere lucht en koud, op den dag was er af en toe een Duits vliegtuig.

25 Oct. Vroeg in de morgen Engelse vliegtuig, verder op dag koud weer met af en toe vliegtuigen.

's Morgens om 5 uur, de Duitsers vertrokken uit de barakken. Ook waren er Engelsen in de lucht, zoodat de soldaten nog al eens dekking zochten.

Ook omstreeks deze tijd werd de suikerfabriek van Puttershoek gebombardeerd. Hier heeft de zuinigheid de wijsheid bedrogen, er waren 23 doden.

- 26 Oct. Koud met lichte vorst 's morgens. Geen vliegtuigen van betekenis.
- 27 Oct. Koud, 's morgens een weinig vorst.
's Avonds en des nachts enkele Engelse vliegtuigen, 's nachts vriezen.
- 28 Oct. Op den dag kalm, 's avonds Engelse vliegtuigen en 's nachts Engelse en Duitse, en vriezen.
- 29 Oct. Bewolkt en koud, vriezen, 's avonds door Engelsen de spoorbrug bij Dordt gebombardeerd (4 dooden).
- 30 Oct. Koud en vriezen. 's Avonds enkele Engelsen
- 31 Oct. Regen en wind, geen vliegtuigen.
- 1 Nov. Zacht weer, 's avonds Engelsen. Er hingen verscheidene lichtfakkels in den omtrek. Ook werd er hard geschoten door het luchtafweer van de richting Rotterdam.
- 2 Nov. 's Morgens zacht weer, later storm en regen, geen vliegtuigen.
- 3 Nov. Wind en regen, geen vliegtuigen
- 4 Nov. Wind en regen, geen vliegtuigen.
- 5 Nov. Zacht weer, licht bewolkt, op den dag Duitse vliegtuigen, 's avonds Duitse en Engelse.
- 6 Nov. Regen en wind, 's avonds Duitse vliegtuigen.
- 7 Nov. Mooi weer, 's avonds veel Engelse vliegtuigen en enkele Duitse, druk geschoten door het afweer.
- 8 Nov. Goed weer, licht bewolkt. 's Avonds Engelse vliegtuigen.
- 9 Nov. Licht bewolkt, koud, geen vliegtuigen.
- 10 Nov. Licht bewolkt, wind en koud, 's nachts Engelse vliegtuigen.
- 11 Nov. Half bewolkt, koud, later storm en regen.
- 12 Nov. Storm en regen, in den nacht Engelse vliegtuigen.
- 13 Nov. Kalm weer, bewolkt, 's avonds om 5 uur trokken er veel Engelse vliegtuigen over richting Oosten.
- 14 Nov. In de nacht en 's morgens vroeg een zware storm, om 7 uur 's morgens kwam er uit het westen een kabelballon over, welke hevig onder vuur genomen werd door het luchtafweer uit de Maria-polder, en ten laatste brandend omlaag stortte bij Willemsdorp. Ook over 's-Gravendeel is er een gedreven, en heeft daar nog licht- en telefoon-leiding stuk getrokken, vanwege de lange kabel die over de grond sleepte.
's Avonds goed weer, enkele Engelse en Duitse vliegtuigen.
- 15 Nov. Bewolkt, koud, 's avonds Engelsen, er hingen verscheidene lichtfakkels in den omtrek.
- 16 Nov. Bewolkt, koud, 's avonds Engelsen
- 17 Nov. Bewolkt, zachter, 's avonds veel Engelsen. Er werd hevig geschoten door luchtafweer, ook hingen er weer lichtfakkels.
- 18 Nov. Bewolkt, goed weer, geen vliegtuigen.
- 19 Nov. Bewolkt, goed weer, geen vliegtuigen, in den nacht enkele Duitse vliegtuigen.
- 20 Nov. Bewolkt, wind, later stormachtige wind en regen.
- 21 Nov. In den nacht is er ruim twee uur lang geschoten door het luchtafweer van Rotterdam en omstreken op voorbijtrekkende Engelse vliegtuigen. Op den dag bewolkt en regen later.
- 22 Nov. Bewolkt en motregen, later buig en wind, in den avond enkele Engelse vliegtuigen.
- 23 Nov. Bewolkt goed weer, 's avonds Engelsen, veel geschoten door het afweer, ook waren er weer lichtfakkels te zien in den omtrek.
- 24 Nov. Bewolkt 's morgens regen, 's avonds enkele Engelsen
- 25 Nov. Mistig, geen vliegtuigen.
- 26 Nov. Bewolkt, koud, geen vliegtuigen.
- 27 Nov. Bewolkt en koud, in den vroege morgen Engelsen waarop ook geschoten werd, later helder tot licht bewolkt. In den avond veel Engelsen en ook Duitsers, ook hingen er weer lichtfakkels.
- 28 Nov. Buiig, koud, vroeg in den morgen gingen er Engelsen over, op den dag Duitsers, 's avonds veel Engelsen, ook werd vanuit de vliegtuigen met de machinegeweer geschoten op de zoeklichten.
- 29 Nov. 's Morgens vroeg een paar Engelsen. Op den dag koud en buig, 's avonds om het vriespunt. Het vleeschrantsoen is van een pond per week per persoon gebracht op tien dagen.
- 30 Nov. Heel den dag mistig en koud, met lichte vorst, geen vliegtuigen.
- 1 Dec. Heel den dag mistig en koud. Lichte vorst, geen vliegtuigen.
- 2 Dec. Koud en om 't vriespunt, halverdag trad de dooi weer in, geen vliegtuigen.
- 3 Dec. Donkere lucht en koud, later motregen, geen vliegtuigen
- 4 Dec. Donkere lucht, op den dag koud. 's Avonds een paar Duitser en Engelsen, in den nacht Engelsen.
- 5 Dec. In den morgen vroeg Engelsen, stormachtige wind heel den dag, 's avonds enkele Duitse en Engelse vliegtuigen met wester storm.
- 6 Dec. Storm en buig, 's avonds nog Engelsen, 's avonds buitengewoon hoog water geweest.
- 7 Dec. Kalm weer en buig, 's avonds Engelse vliegtuigen.
- 8 Dec. Buiig 's avonds zacht weer, Engelsen.

- 9 Dec. Hagelbuien, geen vliegtuigen.
- 10 Dec. Buiig 's avonds Engelsen, tot laat in de nacht veel afweervuur. De kolen die op de bonnen zijn, daarvan was het eerste rantsoen 3 mud per maand, 2e rantsoen met 2 weken verlengd.
- 11 Dec. Buiig, 's avonds Engelsen en Duitser
- 12 Dec. Licht bewolkt, 's avonds mistig, in den nacht enkele vliegtuigen.
- 13 Dec. Lichte vorst, overdag mooi weer
- 14 Dec. Lichte vorst, overdag mooi weer, 's morgens mistig, later helder en vriezen.
- 15 Dec. Lichte vorst, overdag helder.
- 16 Dec. Lichte vorst, overdag helder, betrokken lucht, 's avonds laat Engelse vliegtuigen.
- 17 Dec. Dooien, zwaar mistig
- 18 Dec. Regen en koud weer, 's avonds Engelsen. De nieuwe bon voor kolen aangewezen, 2 mud voor 6 weken.
- 19 Dec. Betrokken lucht, later mistig
- 20 Dec. 's Morgens vroeg Engelsen en regen, later opklarend en in de nacht strenge vorst.
- 21 Dec. Strenge vorst, 's morgens vroeg verscheidene Engelsen die voorbij trokken.
Het had zoo hard gevoren dien nacht, dat er 's morgens over het ijs geloopen werd.
In den avond Engelse vliegtuigen, ook hingen er weer lichtfakkels in den omtrek, en zag je in de verte het vuur van het luchtafweer.
- 22 Dec. Strenge vorst, later op den dag betrokken, 's avonds weer helder. Ook vlogen er weer Engelsen.
- 23 Dec. In den morgen nog strenge vorst, later betrokken, de wind draaide van oost naar Noord, en 's avonds viel er sneeuw, net om 't vriespunt.
- 24 Dec. 's Morgens weer helder, met matige vorst.
- 25 Dec. Licht bewolkt, lichte vorst. Er werd druk schaatsen gereden. Toch teekende de lucht 's avonds van een naderende dooi.
- 26 Dec. Betrokken lucht, om het vriespunt. In Strijen werd een nationalen hardrijderij afgelascht, daar er wel gereden mocht worden, onder voorwaarde dat entree en prijzen afgestaan werden aan de winterhulp. Toen werd er een wedstrijd gehouden voor leden. 's Avonds ging thermometer 2 graden boven nul, en kregen ook nog regen.
- 27 Dec. 's Morgens glad, op den dag 5 graden dooi, met regen buien, 's avonds om het vriespunt.
- 28 Dec. Betrokken lucht, lichte dooi, 's avonds Engelsen in de lucht.
- 29 Dec. Wind en regen, 's avonds enkele Engelsen.
- 30 Dec. Heel den dag regen, later buien.
- 31 Dec. Bewolkt en koud, in den avond vriezen.

1941.

- 1 Jan. Licht bewolkt, later helder en koud. Zware oostenwind, met 7° vorst.
In de avond Engelsen, heel den avond in de verte het schieten van het luchtafweer te zien.
- 2 Jan. Heldere lucht, strenge vorst, met een harden oostenwind, 7° vorst, later 10°
- 3 Jan. Heldere lucht, af en toe lichte wolken, strenge vorst, sterke o.wind, in den avond bewolkt en 7° vorst.
- 4 Jan. In den morgen 5° vorst, en betrokken lucht, met lichte sneeuwval.
- 5 Jan. Donkere lucht en koud, op den dag 7° vorst, in den nacht 11°. In de verte Engelse vliegtuigen.
- 6 Jan. Heldere lucht, 7° vorst.
- 7 Jan. Heldere lucht, 's morgens 9° vorst, op den dag Engelsen hoog in de lucht, en in de verte hoorde je telkens het dreunen van vallende bommen.
- 8 Jan. Heldere lucht 's morgens 7° vorst. Op den dag Engelsen boven Rotterdam en omstreken, het mitrailleurvuur uit de vliegtuigen konden wij voortdurend horen.
- 9 Jan. Heldere lucht, 6° vorst, op den dag mooi weer, 2° vorst. In den avond om 5 uur begonnen de Engelsen te vliegen richting oosten tot 8 uur toe. Ook vlogen er boven Rotterdam, voortdurend gooiden de Engelsen lichtfakkels uit en dan begon het spervuur en luchtafweer vanaf de grond te vuren.
- 10 Jan. Helder weer, 7° vorst, na den middag zware mist met 4° vorst.
- 11 Jan. Mistig, 5° vorst, in den middag Engelse vliegtuigen in de verte te hooren, die gooiden hun bommen uit.
- 12 Jan. Mistig en koud, 5° vorst
- 13 Jan. Licht bewolkt, om 't vriespunt, op den dag een weinig regen met lichte dooi.
- 14 Jan. Lichte dooi, met mist, later sneeuw.
- 15 Jan. In den morgen lag er een flink pak sneeuw, 10 c. u.(?) met 2° vorst, op den dag licht bewolkt, 's avonds opklarend met 7° vorst.
- 16 Jan. In de morgen 12° vorst, op de dag 9°, in den voormiddag waren er Engelse vliegtuigen boven de dijk gedraaid, namiddags werd het zwaar mistig, de wind ging naar het zuiden, en den avond vroom het 10°.

- 17 Jan. In den nacht weer een beetje sneeuw, 's morgens 7° vorst, met Noordenwind en sneeuwbuien, 's avonds de wind omlaag, 5° vorst.
- 18 Jan. 's Morgens 7° vorst, licht bewolkt, de wind ging 's middags naar Oosten en 's avonds kregen wij een sneeuwstorm met 3° vorst.
- 19 Jan. In de morgen regen, en 2° dooi. Op den dag regenbuien, 's avonds enkele Duitse vliegtuigen.
- 20 Jan. 1° dooi, en regen, in den avond 4° dooi en spiegelgladde weg.
- 21 Jan. Dooien en af en toe regen.
- 22 Jan. Dooien, licht bewolkt, zacht weer in den avond, veel Engelsen, richting het Oosten.
- 23 Jan. Betrokken lucht, lichte dooi.
- 24 Jan. Betrokken, lichte dooi.
- 25 Jan. Betrokken, oostenwind, koud.
- 26 Jan. Betrokken 1° vorst, op den dag koude
- 28 Jan. Betrokken, lichte vorst, Oostenwind
- 29 Jan. Betrokken lichte vorst. De paarden door de Duitsers gevorderd, 35000 stuks moesten geleverd worden. Op den dag Engelsen.
- 30 Jan. Lichte vorst, op den dag Duitse en Engelse vliegtuigen, die schreven in de lucht.
- 31 Jan. Helder, lichte vorst. Op den dag Engelsen die schreven in de lucht.
- 1 Febr. Betrokken lucht, af en toe regen met lichte dooi.
- 2 Febr. Op den dag viel er een dik pak sneeuw, met lichte dooi op den dag, 's avonds om het vriespunt.
- 3 Febr. Stormachtige Noordenwind, bar koud, 5° vorst, licht bewolkt.
- 4 Febr. Noordenwind, zachter 6° vorst. In de avond Engelsen.
- 5 Febr. Helder, op den dag mooi weer. Oostenwind 's avonds 9° vorst en Engelsen.
- 6 Febr. 10° vorst, licht bewolkt, Oostenwind.
- 7 Febr. 2° vorst, bewolkt, Zuidoosten wind, later op den dag motregen en lichte dooi.
- 8 Febr. Regen met wind en 5° dooi, op den dag enkele Duitse vliegtuigen.
- 9 Febr. Stormachtige wind, met 9° dooi, enkele Duitse vliegtuigen.
- 10 Febr. Mooi weer op den dag, 's avonds koud. Om 7 uur kwamen er Engelsen, en dat heeft geduurd tot 11 uur toe, zoo'n aanval is er tijdens de oorlog nog niet geweest, het was een geloei zonder tussenpozen van vliegtuigen en voortdurend het dreunen van ontploffende bommen in de verte. Ook werd er uit de vliegtuigen geschoten met lichte kanonnen. In Dordt zijn er ook bommen gevallen, 4 doden waren er en enkele gewonden, er vlogen ook Duitse vliegtuigen.
- 11 Febr. Mistig heel den dag
- 12 Febr. Donkere lucht, geen vliegtuigen
- 13 Febr. Regen en mist
- 14 Febr. 's Morgens mist, op den dag mooi weer, 's avonds om 7 uur begonnen de Engelsen te vliegen tot den anderen morgen 6 uur toe. In het Oosten van ons land waren er verscheidene lichtfakkels te zien, en volgens de berichten ook zware luchtaanvallen.
- 15 Febr. Licht bewolkt, goed weer. 's Avonds omstreeks zeven uur kwamen er weer een stroom van Engelsen over, allemaal in Oostelijke richting, heel hoog. In het Oosten hingen weer lichtfakkels ver weg. In Rotterdam een kinderziekenhuis getroffen door een bom. Het vliegen heeft tot den andere morgen geduurd.
- 16 Febr. Regen en koud.
- 17 Febr. Mooi weer, licht bewolkt, in den nacht Duitse vliegtuigen.
- 18 Febr. Goed weer, licht bewolkt.
- 19 Febr. Betrokken lucht en koud, 's morgens regen.
- 20 Febr. Koud met sneeuwbuien
- 21 Febr. Goed weer, 's nachts Duitse vliegtuigen.
- 22-24 F. 's morgens vriezen, op den dag koud, met sneeuwbuien.
- 25 Febr. 's Morgens vriezen, op den dag sneeuwbuien, 's avonds Engelsen
- 26 Febr. 's Morgens vriezen, op den dag koud, 's avonds Engelsen en Duitse vliegtuigen.
- 27 Febr. 's Morgens vriezen en koud. In de verte 's morgens het dreunen van kanonvuur. Later regen.
- 28 Febr. Regen en wind
- 11 Mrt. Betrokken lucht en koud
- 2 Mrt. Regen en wind
- 3 Mrt. Licht bewolkt, goed weer, in de avond Engelsen
- 4 Mrt. Regen en wind
- 5 Mrt. Buien en koud.

- 6 Mrt. Bewolkt, droog weer
- 8 Mrt. 's Morgens regen, later droog weer
- 9 Mrt. Bewolkt, droog weer
- 10 Mrt. Oostenwind, op den dag mooi weer.
- 11 Mrt. Betrokken lucht, Oostenwind, koud
- 12 Mrt. Heldere lucht, Oostenwind, koud
- 13 Mrt. Heldere lucht, Oostenwind, koud, 's avonds Engelsen boven R'dam en omstreken
- 14 Mrt. Heldere lucht, Oostenwind, mooi weer. 's Avonds veel Engelsen die allemaal het Oosten in trokken. Deze week is er geen vleesch te verkrijgen bij gebrek aan vee.
- 15 Mrt. Heldere lucht, mooi weer, Oostenwind
- 16 Mrt. 's Morgens vriezen, op den dag mooi weer, Oostenwind
- 18 Mrt. 's Morgens vriezen, op den dag mooi weer, 's avonds Engelsen, in den omtrek veel bommen gevallen, je kon ze naar beneden hooren suizen. In de omgeving Strijen 11 bommen gevallen zonder schade. En de omgeving Strijensas rietschelven in brand gegooit, en twee huizen zwaar beschadigd, persoonlijke ongelukken kwamen niet voor.
- 19 Mrt. 's Morgens vriezen, op den dag mooi weer, Oostenwind, 's avonds weer Engelsen boven Rotterdam, ook vielen er weer bommen.
- 20 Mrt. 's Morgens vriezen, op den dag mooi weer.
- 21 Mrt. Betrokken lucht, een weinig regen, in de avond zachte regen.
- 22 Mrt. 's Morgens sneeuwbuien, op den dag koud, 's nachts Engelse en Duitse vliegtuigen.
- 23 Mrt. 's Morgens vriezen. Op den dag koud. In deze week geen kaas te krijgen, ook krijgen we een dag in de week tapmelk en de andere is 2% vet afgehouden.
- 24 Mrt. Betrokken lucht en een weinig regen.
- 25 Mrt. Betrokken lucht, eenige regen
- 26 Mrt. Op den dag buien, 's nachts veel regen en storm, 's morgens vroeg is er een hubbelballon overgekomen en die heeft licht en telefoonleiding vernield, in den Achterdijk.
- 27 Mrt. Licht bewolkt, goed weer, 's avonds Engelsen.
- 28 Mrt. Regen en koud.
- 29 Mrt. 's Morgens mistig, later bewolkt en koud.
- 30 Mrt. Oostenwind, licht bewolkt en koud.
- 31 Mrt. Oostenwind, koud, eenige regen.
Door de Engelsen zijn boven Nederland 75000 pakjes thee uit de vliegmaach gestrooid.
- 1 Apr. Zachter, regenbuien op den dag
- 2 Apr. Betrokken lucht, later opklarend.
- 3 Apr. " " " 's avonds enkele Duitse vliegtuigen.
- 4 Apr. Licht bewolkt, 's avonds Engelsen
- 5 Apr. Licht bewolkt, mooi weer.
- 6 Apr. Noorden wind, bar koud.
- 7 Apr. Noorder, stormachtige wind en kou, op den dag veel Duitse vliegtuigen. Ook in de nacht veel Duitse
- 8 Apr. 's Morgens flink gevoren, alles zag wit.
- 9 Apr. Goed weer, op den dag veel Duitser
- 10 April Goed weer, 's avonds Engelsen.
- 11,12 A. Bewolkt, op den dag regen en mist.
- 13 Apr. Bewolkt en koud, in den middag 30 Duitse vliegtuigen
- 14 Apr. Bewolkt en koud, stormachtige wind
- 15 Apr. 's Morgens gevoren, op den dag goed weer, in den nacht tot aan den morgen Duitse vliegtuigen.
- 16 Apr. 's Morgens gevoren, goed weer, 's avonds Duitse en Engelse vliegtuigen.
- 18 Apr. Mooi weer, in de avond betrokken lucht.
- 19 Apr. Op dag regen en wind, 's avonds opklarend en Duitse vliegtuigen.
- 20 Apr. Licht bewolkt, goed weer. 's Avonds veel Engelsen. Rotterdam heeft een hevig luchtaanval gehad, zooals er nog een geweest was. Er waren door de torenwacht van 's-Gravendeel 50 lichtfakkels geteld, de aanval heeft geduurd van 9 uur tot 4 uur 's morgens. Ook zijn er weer zakjes met thee boven de omstreken van Rotterdam uitgeworpen.
- 21 Apr. 's Morgens mistig, later bewolkt.
- 22 Apr. Mooi weer, op den dag enkele Engelsen, 's avonds Duitse.
- 23 Apr. Oostenwind koud, bewolkte lucht. Het vleeschrantsoen werd op 16 dagen gezet. Ook de melk gaat vanaf heden op de bonnen, $\frac{1}{4}$ liter per dag per persoon, kinderen onder de vier jaar 1 liter.

Er begint aan verschillende voedingsmiddelen gebrek te komen, wij hebben al in geen 5 weken kaas gehad. Het varkensvleesch wordt allemaal gevorderd voor den Duitser, wanneer een varken 100 kg weegt, wordt hij weggehaald. Voor de maand April kregen de menschen die niet electriciteits houder of gas hadden een mud kolen.

- 24 Apr. Stormachtige Oostenwind koud
 25,26 Apr. Harde Oostenwind, koud
 27 Apr. „ Oostenwind, koud en bewolkt. In den middag kwamen er drie Engelse vliegtuigen over.
 28 Apr. Oostenwind, koud 's morgens vriezen.
 29 Apr. Oostenwind, zachter in avond om ½ 10. Engelsen tot 's morgens 3 uur toe. Overal in den omtrek zijn bommen gevallen. Ook heeft R'dam weer beurt gehad.
 Aan den Paardendijk werd 's morgens een parachute van een lichtkogel gevonden.
 De aardappelen zijn ook op de bonnen gegaan, 1 3/4 kilo per persoon per week. In de stad krijgen de menschen honger, ze plunderen de aardappelventers der kar.
 Bij ons hebben ze de pootaardappelen al uit de grond gehaald bij een boer.
 30 Apr. Oostenwind, koud helder weer
 1 Mei Oostenwind, koud, helder weer
 2 Mei Oostenwind, koud helder weer, 's morgens lag er ijs in de sloot. Engelsen 's avonds
 3 Mei Oostenwind, koud 's morgens weer vriezen, 's avonds weer Engelsen. Op den dag veel Duitser.
 4 Mei Oostenwind, koud, 's morgens weer vriezen, enkele Engelsen en Duitser
 5 Mei Oostenwind, koud, later zachter, avonds Engelse en Duitse. De rijwielbelasting is afgeschaft.
 6 Mei Oostenwind, koud 's morgens vriezen.
 7 Mei Oostenwind, koud, 's morgens vriezen. 's Nachts veel Engelse en Duitse vliegtuigen.
 8 Mei Oostenwind, koud, 's morgens vriezen, 's avonds Duitse.
 9 Mei Oostenwind, koud, 's morgens vriezen.
 10 Mei Oostenwind, koud, 's nachts Engelse vliegtuigen.
 11 Mei Oostenwind, koud, 's morgens vriezen
 12 Mei Oostenwind, koud, 's morgens vriezen. In den nacht Engelse en Duitse.
 13 Mei Zuidenwind, 's morgens gevoren.
 14 Mei Westenwind, bewolkt, op den dag veel Duitse vliegtuigen.
 15 Mei Noordenwind, bewolkt, koud, er zijn briefjes gevonden met de rede van Koningin in Engeland, uitgesproken door haar, in de nacht Engelsen.
 16 Mei Westenwind, 's morgens weer gevoren, in nacht Engelsen
 17 Mei Westenwind, zachter
 18 Mei Westenwind, licht bewolkt, mooi weer, 's avonds onweerachtig.
 19 Mei Zuidenwind in den nacht een zacht regentje
 20 Mei Westenwind, helder mooi weer, 's avonds mist.
 21 Mei Bewolkt, zacht weer. De laatste dagen erg stil met de vliegtuigen.
 22 Mei 's Morgens een weinig regen. Op de dag mooi weer. Het graan en de aardappelen moest binnen enkele dagen in de schepen geladen worden.
 23 Mei Zuidenwind, bewolkt met eenige regen. In de nacht is er weer hevig geschoten door het luchtafweer.
 24 Mei Zuidenwind, bewolkt met regenbuien.
 25 Mei Zuidenwind, in den nacht regen, op den dag bewolkt en koud.
 26 Mei Zuidenwind, bewolkt, eenige regen.
 27 Mei Zuidenwind, buig. In de nacht gingen er we Engelsen over.
 28 Mei Noordenwind, mooi weer. Den 27e Mei is in Nederland den Arbeidsdienst afgekondigd voor mannen en vrouwen van 19 tot 25 jaar.
 29 Mei Westenwind, goed weer, 's avonds regen.
 30 Mei Zuidenwind, bewolkt, later regen
 31 Mei Noordenwind, mooi weer, bewolkt.
 1 Juni Westenwind, mooi weer, helder.
 2 Juni Westenwind, mooi weer. In den nacht veel Engelsen die de richting van het oosten gingen.
 3 Juni Oostenwind, mooi weer, warm. Op den dag veel Duitse vliegtuigen.
 4 Juni Oostenwind, helder lucht, warm.
 5 Juni Westenwind, mooi weer namiddags onweersbui, later bewolkt en regen.
 6 Juni Heel den dag regen, zacht weer.
 7 Juni Westenwind, mooi weer (warm)
 8 Juni Licht bewolkt, buig (onweer)

- 9 Juni Bewolkt, buiig mooi weer.
- 10 Juni Bewolkt (groeizaam).
- 11 Juni Mooi weer, in den nacht veel Engelsen naar het oosten.
- 12 Juni Wind en koud, 's avonds goed weer, in den nacht veel Engelsen naar het oosten. Ook Rotterdam weer door de Engelsen bezocht.
- 13 Juni Mooi weer. Veel Engelsen 's nachts, richting oosten.
- 14 Juni Mooi weer. Veel Engelsen 's nachts boven Nederland.
- 15 Juni Bewolkt, motregen, koud, geen vliegtuigen.
- 16 Juni Mooi weer. Op den dag enkele Engelsen, in de nacht weer veel, er werd weer heftig op geschoten.
- 17 Juni Mooi weer. Op 3 Juni begonnen met de barakken af te breken en op 17 Juni werd het laatste hout opgeladen voor de Duitsen.
- 18 Juni Mooi weer (warm). Door de Duitse regering afgekondigd dat al huishoudelijke artikelen van nikkel, koper, tin en lood in Nederland afgestaan moet worden voor de Duitse weermacht.
- 19,20 Ju Mooi weer (warm).
- 21 Juni Mooi weer (warm). 's Avonds Duitse vliegtuigen.
- 22 Juni In de nacht Engelsen.
- 23 Juni Mooi weer (warm) in den middag heel hoog gingen er voortdurend vliegtuigen over (Engelsen), in de nacht ook Engelse en Duitse.
- 24 Juni Mooi weer (warm). In de nacht Engelse en Duitse.
- 25 Juni Mooi weer (warm) onweerachtig.
- 26 Juni Mooi weer (warm). Veel Engelsen richting oosten.
- 27 Juni Mooi weer.
- 28 Juni Mooi weer. In de middag enkele Engelsen heel hoog.
- 29 Juni Wind en koud.
- 30 Juni Mooi weer. Toch in de nacht weer Engelsen. Er wordt weinig meer geschoten door het luchtafweer.
- 1 Juli Mooi weer, stille nacht
- 2,3 Juli Mooi weer, 's nachts veel Engelsen.
- 4 Juli 's Morgens dikke lucht, eenige regen, later mooi weer, koel, 's nachts Engelsen.
- 5 Juli Mooi weer, koel. 's Nachts Engelsen boven Rotterdam, er hingen weer verschillende lichtkogels, ook voelden wij het dreunen van de bommen in de verte.
- 7 Juli Mooi weer (warm), 's nachts veel Engelsen, ook weer boven R'dam. Er zijn weer bommen gevallen in omtrek, o.a. Nieuwedijk en Rijsoord door luchtgevechten.
- 7 Juli Mooi weer (warm), zeer 106°, 's nachts veel Engelsen, het was tusschen beide of dat er een trein door de lucht ging, zoo'n leven.
- 8 Juli Mooi weer (zeer warm) 110°, 's nachts weer veel Engelsen.
- 9 Juli Mooi weer (warm), 's nachts veel Engelsen.
- 10 Juli Mooi weer (warm), onweer plaatselijk, 's nachts veel Engelsen.
- 11 Juli Mooi weer (warm), 's nachts veel Engelsen.
- 12 Juli Mooi weer (warm) 's avonds een klein beetje regen, 's nachts Engelsen.
- 13 Juli Mooi weer (warm), 's nachts Engelsen.
- 14 Juli Warm en onweerachtig, 's nachts Engelsen
- 15 Juli Lucht weer en buiig, 's nachts Engelsen
- 15 Juli Mooi weer, later buiig. In de middag een hevige luchtaanval op R'dam door een groot aantal Engelsen, welke op schepen gemunt was.
- 17 Juli Mooi weer, bewolkt, 's Nachts Engelsen.
- 18 Juli Goed weer, bewolkt, weinig of geen regen, 's nachts enkele Engelsen.
- 19 Juli 's Morgens een lekkere vlag regen met de middag weer droog weer, 's nachts enkele Engelsen.
- 20 Juli Bewolkte lucht met de middag een bui, 's avonds Engelsen.
- 21-27 J Mooi weer met 's avonds en 's nachts Engelsen.
- 28 Juli Betrokken met regen
- 29 Juli tot 2 Augustus geen Engelsen 's nachts gehoord. Met ingang van 4 Aug. is de taptemelk ingegaan, alleen voor kinder en zwangere vrouwen een liter andere per dag.
- 3 Aug. 's nachts weer veel Engelsen, mooi weer.
- 4 Aug. 's Morgens mistig, op den dag goed weer, later wind en regen.
- 5 Aug. Regenbuien, koud
- 6 Aug. Droog weer, bewolkt, 's nachts veel Engelsen,

- 7 Aug. Vroeg in de morgen in de omgeving van de Westmaas, een Engels vliegtuig gedaald, het werd door de bemanning in brand gestoken en door de burgers werden ze van kleeren voorzien en geld en fietst, en zo gingen ze op stap. Er werden op de Westmaas veel burgers gehaald om te ondervragen wie of ze geholpen had, maar geen man beledt het, toen werden sommigen geslagen en mishandeld, toch werd het door geen man gezegd. Door een paar N.S.B.ers zijn ze verraden, die de mannen aanwezen wie of Engelsen geholpen had. De Duitsers hebben zoowat door heel de Hoeksche Waard 's avonds en 's nachts huiszoeking gedaan of dat geen mensch ze verborgen had. De menschen werden met geweld wakker gemaakt, o.a. in de Mookhoek door op de vensters te slaan met het geweer. Ook werden bij enkele de ruiten ingeslagen. Later op de dag zijn ze gepakt.
- 8 Aug. Regen 's morgens, later goed weer, 's nachts veel Engelsen.
- 9 Aug. 's Morgens regen, later goed weer.
- 10 Aug. Regen en wind.
- 11 Aug. Regen, later buien, in de nacht weer Engelsen.
- 12 Aug. Droog weer, in de voormiddag zijn er 21 Engelsen laag over komen vliegen, waarvan er een van het geschut op de brug neergeschoten werd.
- 13 Aug. Regen en wind, later opklarend, 's nachts veel Engelsen.
- 14 Aug. Bewolkt droog weer. Van de menschen die gehaald zijn op Maas, zijn er vijf ter dood veroordeeld en drie levenslang. Het vonnis is nog niet voltrokken.
Er is gebrek aan aardappels in de stad, 1½ kg per man per week en dan zijn ze nog niet te krijgen.
's Nachts weer veel Engelsen, ook is in R'dam weer gebombardeerd.
- 15 Aug. 's Morgens regen. Later droog weer.
- 16 Aug. 's Morgens veel regen, in den v.m. opklarend, 's nachts veel Engelsen, waarvan enkelen laag over kwamen, en door de zoeklichten en geschut op de brug met mitrailleurvuur bestookt werden, ook zijn er bommen gevallen.
- 17 Aug. Licht bewolkt en wind, 's nachts weer Engelsen.
- 18 Aug. Regen en wind.
- 19 Aug. regen, later opklarend.
- 20 Aug. Buiig
- 21 Aug. Buien, later mooi weer, in de avond een Engels vliegtuig, welke weer in de lucht schreef.
- 22 Aug. overdag droog weer, in de avond regen.
- 23 Aug. Overdag droog weer, 's avonds en 's nachts regen
- 24 Aug. 's Morgens regen, in den middag opklarend, de electriciteit is gerantsoeneerd, er moet 25 % minder verbruikt worden dan het vorige seizoen, ook voor beweegkracht.
- 25 Aug. Droog weer, later buig.
- 26 Aug. Droog weer, later buien, op den dag Engelsen hoog.
- 27 Aug. Droog weer en wind, op den dag enkele Engelsen heel hoog, in de nacht ook enkele vliegtuigen.
- 28 Aug. Wind en regen. later opklarend. 's Avonds omstreeks 7 uur hevige luchtaanval op R'dam. Het was hier bij ons één gedreun van het afweer. In den nacht ook weer Engelsen.
- 29 Aug. Koud en buien met wind en regen.
- 30 Aug. Heel den dag regenbuien, 's avonds Engelsen.
- 31 Aug. Droog weer. In de steden hebben de Duitsers nogal ruw opgetreden tegen de burgers welke met een oranje bloem op hun jas liepen. Ook op 's-Gravendeel zijn Duitsers geweest, de zondagschoolkinderen werden de bloemen van hun kleeren gerukt, ook zijn er nog een paar jongens afgeranseld.
- 1 Sept. Goed weer (warm), 's avonds enkele Duitsers en Engelsen.
- 2 Sept. Mistig mooi weer (warm)
- 4 Sept. Mistig, mooi weer, warm. De Duitsers van Sas vertrokken, en in de polder weer andere gekomen. R'dam is op den dag gebombardeerd, 13 dooden en veel gewonden. Ook zijn er weer strepen geschreven in de lucht.
- 5 Sept. Mooi weer (warm). Al vroeg waren de Engelsen in de lucht, en dat heeft tot den middag geduurd
- 6 Sept. Mooi weer.
- 7 Sept. Mooi weer. In 's-Gravendeel zijn 's avonds weer Duitsers geweest, die hebben geschoten en zes jongens van 15 tot 19 jaar meegenomen, op advies van eenige N.S.B.ers.
In den middag weer schrijven in de lucht, 's Avonds als vroeg Engelsen.
- 8 Sept. Mooi weer. 's Morgens om 5 uur een Engels vliegtuig een noodlanding gemaakt onder 's-Gravendeel. De bemanning is gevangen genomen. 's Avonds en 's nachts Duitsers en Engelsen. Ook weer bommen horen vallen.
- 9 Sept. Mooi weer, 's avonds al vroeg Engelsen.

- 10 Sep. Mooi weer, 's morgens twee Engelsen boven den dijk aan het draaien geweest.
- 11 Sep. Mooi weer, 's avonds Engelsen
- 12 Sep. Mooi weer.
- 13 Sep. 's Morgens regen, later droog.
- 14 Sep. Heel den dag regen.
- 15 Sep. Droog weer, bewolkt, 's avonds Engelsen
- 16 Sep. Droog weer, bewolkt. Door de Duitse politie wordt barbaarig opgetreden, wanneer ze je aanhouden en het oude fietsplaatje zit er nog op, dan krijg je flink pak slaag, en f 15 boete bovendien.
- 17,18 S. Droog weer, bewolkt.
- 19 Sep. Helder mooi weer. Met de distributie raakt het ook in de war. Het broodrantsoen is van 2000 gram per week verlaagd tot 1800 gram, en boterrantsoen 250 gram in de 19 dagen. De kaas wordt ook schaars, er is bijna niet aan te komen.
- 20 Sep. Mooi weer, 's Avonds Engelsen en Duitsers
- 21 Sep. Tot 26 Sep (mooi weer) 's morgens zwaare mist. De vijf menschen van de Maas zijn ter dood gebracht door de kogel.
- 27-30 S. Mooi weer, met mist.
- 31 Sep. 's Morgens mooi weer, later eenige regen. Er zijn weer vier Nederlanders ter dood gebracht door de kogel, wegens sabotage van de Duitse weermacht.
- 1-3 Oct. 's morgens mistig, op den dag prachtig weer. In den avond van 3 October is Rotterdam weer het doelwit geweest van Engelse luchtaanvallen. Er waren ruim 100 doden. Ook heeft er bij ons een half uur lang een vliegtuig gedraaid, en bommen laten vallen in de omgeving Willemsdorp.
- 4-6 Oct. (Mistig) mooi weer.
- 7 Oct. Heel den dag dikke mist.
- 8 Oct. Mistig (mooi weer) bewolkt
- 9 Oct. Regen en wind.
- 10 Oct. Regen en wind, later opklarend, in den avond Engelsen boven R'dam. Veel zoeklichten en afweer en verder hebben er heel den nacht door Engelsen geweest tot 's morgens vier uur toe. 's Nachts om twaalf uur zijn er zes bommen gevallen in het gors bij het fort, en verscheidene brandbommen op het land van Meeuwenoord.
- 11 Oct. Regenbuien, later storm
- 12 Oct. Mooi weer, in den voormiddag zijn er weer bommen gevallen ver weg. In de avond en geheel den nacht door Engelsen.
- 13 Oct. Mooi weer, overdag veel Duitse vliegtuigen. 's Avonds om ½ 7 tot ½ 10 veel Engelsen, overal in het rond zag je zoeklichten afweervuur, ook zijn hier in den omtrek bommen gevallen. In huis rommelde en schudde.
- 14 Oct. Koud en bewolkt, later regen en wind.
- 15 Oct. Bewolkt, later wind en regen, ook in de verte nog Engelsen, daar er door het afweer geschoten werd.
- 16 Oct. Bewolkt, later wind en regenbuien.
- 17 Oct. Bewolkt, 's avonds teekenen van naderend slecht weer.
- 18 Oct. Wind en regen, later storm.
- 19 Oct. Bewolkt, zacht weer, 's avonds groote aanval op R'dam en omstreken. Bij de brug hingen 5 fakkels in de lucht, in het gors bij 's-Gravendeel zijn 8 bommen gevallen. Er vlogen Engelsen en Duitser door elkaar en het heeft geduurd van 7 tot 10 uur.
- 21 Oct. Bewolkt droog weer, 's avonds buien.
- 22 oct. Bewolkt droog weer, laat in den avond enkele Engelsen en Duitser.
- 23 Oct. Helder met Noordenwind.
- 24 Oct. Bewolkt en koud 's morgens vriezen.
- 25 Oct. 's Morgens mooi weer, later buien.
- 26 oct. Wind en buien, koud.
- 27 Oct. Licht bewolkt, later regen
- 28 Oct. Koud, buien.
- 29 Oct. Koud, hagel en sneeuwbuien, met onweer. 's Nachts enkele Engelsen.
- 30 Oct. Koud en regen met sneeuw.
- 31 Oct. Koud, Noordenwind.
- 1 Nov. Koud N.wind, de nieuwe ziekenfonds treedt in werking. Alle wordt je verplicht om aan te sluiten bij de rijksziekenfonds, waarvan de contributie zaterdags van het loon afgehouden wordt, 2% door de werkgever en 2% werknemer.

- 2 Nov. Koud, Noordenwind, 's morgens eenige sneeuw.
- 3 Nov. Koud, Noordenwind, 's morgens eenige sneeuw en 's avonds zag alles wit.
Er moet 100.000 H.A. weiland gescheurd worden, welke vrijwillig, 200 gulden premie geeft per H.A.
Bij niet voldoende opgaaf wordt het verplicht en geen premie.
Voor nov. '41 tot Mei '42 zijn 160 punten aangewezen voor textiel. Voor een pak of jas enz. moet je een extra vergunning hebben, en die krijg je niet, wanneer het oude niet versleten is.
- 4 Nov. Helder en koud, 's morgens vriezen, 's avonds enkele Engelsen. Bij Dordt in het Bosch van Repelaar zijn bommen gevallen.
- 5 Nov. Betrokken, 's avonds mistig.
- 6 Nov. Zuidenwind, betrokken.
- 7 Nov. Koud en buig, 's avonds al vroeg Engelsen, tot middernacht toe.
- 8 Nov. Koud en buig, om zes uur 's avonds Engelsen tot 10 uur toe. Om 9 uur werd een vliegtuig aangeschoten richting R'dam, welke brandend neerstortte.
- 9 Nov. Goed weer.
- 10 Nov. Oostenwind, en koud, later regen.
- 11 Nov. Bewolkt droog weer.
- 12 Nov. Bewolkt eenige regen.
- 13 Nov. Oostenwind, bewolkt.
- 14 Nov. Oostenwind, koud, 's avonds helder.
- 15 Nov. 's Morgens 5° vorst, verder helder en koud.
- 16 Nov. 's Morgens 4° vorst, later betrokken en regen. De vijf jongens van 's-Gravendeel die opgegrepen waren door de Duitsers zijn 15 Nov. weer thuis gekomen. Op Puttershoek een jongen van 18 jaar door een Duitser doodgestoken omdat hij weigerde een sigaret van hem aan te nemen.
- 17 Nov. Regen en wind.
- 18 Nov. Zacht, bewolkt, 's avonds regen.
- 19 Nov. Licht bew., zacht weer, mistig
- 20 Nov. Heel de dag mist.
- 21 Nov. Zacht weer 's avonds regen
- 22 Nov. Licht bewolkt, goed weer.
- 23 Nov. Zacht weer.
- 24 Nov. Licht bew. goed weer.
- 25 Nov. 's Morgens zware mist, op den dag goed weer.
- 26 Nov. Heel den dag zware mist.
- 27 Nov. Zacht weer, 's avonds een Engels vliegtuig.
- 28 Nov. 's Morgens ruig gevoren, goed weer.
- 29 Nov. 's Morgens ruig gevoren.
- 30 Nov. Betrokken lucht Oostenwind, lichte vorst.
- 1 Dec. Helder Oostenwind, lichte vorst (mistig), 's avonds Duitse vliegtuigen.
- 2 Dec. Helder N.W. lichte vorst (mistig). De schooljongens lopen over het ijs.
- 3 Dec. Zware mist en dooi heel den dag. 2000 ton tot zinken gebracht.
- 4 Dec. Dikke mist heel den dag
- 5 Dec. Lichte mist heel den dag
- 6 Dec. Stormachtige wind, later storm en regen.
- 7 Dec. Droog weer. 's Avonds Duitse vliegtuigen, in de nacht Engelsen.
- 8 Dec. Buiig. 's Avonds Duitse vliegtuigen.
- 9 Dec. Bewolkt.
- 10 Dec. Motregen heel de dag.
- 11 Dec. Stormachtige wind, 's avonds enkele Duitser.
- 12 Dec. Buien.
- 13 Dec. Licht bewolkt, goed weer, 's avonds enkele Duitser.
- 14 Dec. Veel regen en wind.
- 15 Dec. Bewolkt en wind. 's Avonds enkele Duitse vliegtuigen.
- 16 Dec. Zacht weer, 's avonds enkele Duitsers.
- 17 Dec. Zacht weer, buig, v.m. enkele Engelsen (hoog), 's avonds Duitsers.
- 18 Dec. Buiig 's avonds Duitse vliegtuigen. Ook is er een Engels vliegtuig hier over gekomen, en heeft pamfletten gestrooid, waar de rede van de Koningin opstond: de oorlogsverklaring aan Japan.
- 19 Dec. Zacht weer.

- 20 Dec. Goed weer (bewolkt).
- 21 Dec. Zacht weer bewolkt.
- 22-24 D. (bewolkt) goed weer.
- 25 Dec. Stormachtige wind, koud.
- 26 Dec. Koud en sneeuwbuien.
- 27 Dec. Koud en sneeuwbuien, in den avond helder en vriezen, van 6 uur tot 10 uur Engelsen en veel afweervuur en zoeklichten.
- 28 Dec. 's Morgens 5° vorst op den dag 3° en Oostenwind, 's avonds mist.
- 29 Dec. 's Morgens 4° vorst, later dooi en eenige regen. Alle zaken en winkels welke nog goederen in voorraad hebben voor personen boven de maat van 15 jaar moeten aan de regering geleverd worden. Leren jassen, wollen hemden, onderbroeken, sokken, handschoenen, enz, enz.
Voor de burgers is er bijna geen doen meer aan, om wat te krijgen, nog niet voor dat kleine beetje punten dat wij nog hebben. Ook worden bij ons de aardappelen al met duizenden muddes weggehaald.
- 30 Dec. Eenige regen en gladde wegen.

1942.

- 1,2 Jan. Bewolkt, droog weer.
- 3 Jan. Bewolkt, droog weer, later stormachtige wind.
- 4 Jan. Bewolkt, regen en harde wind.
- 5 Jan. Buiig en koud.
- 6 Jan. Helder en ruig vriezen, later sneeuwbuien.
- 7 Jan. Mist en sneeuw, dooien
- 8 Jan. Mist en dooien.
- 9 Jan. Sneeuwbuien, later koud.
- 10 Jan. Koud en heldere lucht 8° vorst 's morgens.
- 11 Jan. 7° vorst, 's morgens op den dag 2°, ook enkele Engelsen heel hoog, er werd nog op geschoten.
- 12 Jan. 's Morgens 7° vorst, er werd ook al schaatsen gereden.
- 13 Jan. 6° vorst, Zuidoosten wind, bewolkt en eenige sneeuw.
- 14 Jan. 10° vorst, Oostenwind, licht bewolkt, op den dag 7° vorst, 's avonds in de verte Engelsen.
- 15 Jan. 's Morgens 12° vorst, op den dag 9° vorst, helder en koud.
- 16 Jan. 's Morgens 9° vorst, op den dag 5°.
- 17 Jan. 's Morgens 12° vorst, op den dag 9°, Engelsen
- 18 Jan. 's Morgens 11° vorst, op den dag 4°, 's avonds mistig.
- 19 Jan. 11° vorst, heel den dag bar koud.
- 20 Jan. 14° vorst, op den dag 11° vorst. 's Avonds weer Engelsen.
- 22 Jan. 17° vorst op den dag 12°, 's avonds Engelsen.
- 23 Jan. 10° vorst, zuidelijke wind, betrokken lucht, op den dag 8° vorst. In den middag jachtsneeuw.
- 24 Jan. 's Morgens 7° vorst. Er lag een dikke pak sneeuw, welke op den dag nog dikker werd. Op den dag 5° vorst, met regen en ijzel later.
- 25 Jan. In den nacht weer veel sneeuw gevallen, 's morgens weer helder en koud, 10° vorst. Tegen den avond weer bewolkt en sneeuw. Ik ben 's middags over de Kil gelopen naar Willemsdorp.
- 26 Jan. 's Morgens lichte dooi en Zuidenwind met regen. Voormiddags sneeuw en later sneeuwstorm met 13° vorst. Tegen den avond opklarend en 15° vorst. Noordenwind. 's Avonds om 9 uur vroor het 20°. Ook kwamen er toen nog enkele Engelsen over.
- 27 Jan. 's Morgens 18° vorst, op den dag 13°, later bewolkt, 6° en sneeuw.
- 28 Jan. Bewolkt, veel gesneeuwd 's nachts, op den dag 2° dooi, later wind en regen. In den avond Engelsen. Een aanval op Rotterdam en omstreken. Er werd ontzettend geschoten.
- 29 Jan. 's Morgens 3° vorst, overdag lichte dooi en bewolkt. 's Avonds harde n.wind met sneeuw en 5° vorst.
- 30 Jan. 's Morgens 2° vorst op den dag sneeuw en lichte dooi.
- 31 Jan. 's Nachts veel sneeuw, op den dag bewolkt, stormachtige Noordenwind met 4° vorst.
- 1 Febr. 's Morgens 3° vorst, Zuidenwind, bewolkt, later helder, Oostenwind, 7° vorst.
- 2 Febr. 12° vorst 's morgens Oostenwind, op den dag 10° vorst.
- 3 Febr. Mist en rijp, 14° vorst 's morgens in den middag en avond veel sneeuw en 10° vorst. Zuidoosten wind. In den nacht ook nog ijzel.
- 4 Febr. 4° vorst, stormachtige Noordenwind, later eenige sneeuw. Bar koud.
- 5 Febr. 6° vorst Noordenwind, koud op den dag 6° vorst en bewolkt met eenige sneeuw. Oude menschen die hebben nog nooit zoveel sneeuw gezien als deze winter.

Er zijn zinken geldstukken in omloop gebracht en het zilveren kleingeld moet ingeleverd worden, want op een gegeven oogenblik zal er afgekondigd worden dat het niet gaanbaar meer is, zoo schreef de courant.

- 6 Febr. 6° vorst 's morgens. Noordenwind, eenige sneeuw, later helder 11° vorst, vormiddag Engelsen.
- 7 Febr. 11° vorst 's morgens eenige sneeuw. Op den dag 9° vorst, Noordenwind.
- 8 Febr. 16° vorst, 's morgens ook een weinig sneeuw, later helder 2° vorst Z. wind.
- 9 Febr. 's Morgens 6° vorst, mistig op den dag, lichte dooi tot om het vriespunt.
- 10 Febr. Zuidenwind, regen en dooi.
- 11 Febr. 's Morgens 4° vorst Zuidwestenwind. Op de dag lichte dooi met sneeuwbuien.
- 12 Febr. 4° vorst Z. wind bewolkt en koud, later sneeuwbuien.
- 13 Febr. 's Nachts om het vriespunt, op den dag lichte en grote sneeuwbuien. In Bona-ventura zijn twee Duitse jagers gedaald wegens benzinegebrek. En Engelsen.
- 14 Febr. 's Nachts om het vriespunt, op den dag helder en dooi. Westenwind, 's avonds enkele Duitsers.
- 15 Febr. 's Morgens 4° vorst N. wind, bewolkt.
- 16 Febr. 's Morgens 6° vorst op den dag 3° vorst, stormachtige Noordenwind bewolkt,
- 17 Febr. 's Morgens 4° vorst op den dag 3° vorst, harde Noordenwind bewolkt.
- 18 Febr. In den nacht Engelsen, 's morgens 5° vorst, N. wind, bewolkt 2° op den dag.
- 19 Febr. 's Morgens 7° vorst N. wind bewolkt.
- 20 febr. 's Morgens W. wind om 't vriespunt, Voormiddag koud, 9° vorst Namiddag lichte dooi om 't vriespunt, 's avonds een Engels vliegtuig.
- 21 Febr. 's Nachts en 's morgens sneeuw, 9° vorst, later licht bewolkt, 4° vorst, N. wind 's avonds vroom het 12°.
- 22 Febr. Heel de nacht door af en toe Engelsen die uit het oosten kwamen.
's Morgens vroom het 15° vorst, helder N. wind, op den dag 6° vorst.
- 23 Febr. 's Morgens 5° vorst, W wind, Voormiddag lichte dooi, later N. wind 3° vorst
- 24 Febr. 's Morgens 5° vorst, harde N.O. wind koud bewolkt. Op de dag 3° vorst.
- 25 Febr. 's Morgens 7° vorst, harde N. wind, koud bewolkt in de nacht en op de dag is er weer een flink sneeuw gevallen, op den dag 4° vorst.
- 26 Febr. 's Morgens 6° vorst, N. wind helder, op den dag om 't vriespunt.
Het begint voor 't grootste deel van de menschen een benarde toestand te worden. De kolen zijn op, een deel van de menschen kunnen voor de bonnen geen kolen krijgen. De menschen die anders niet hebben als net der rantsoen bonnen, die hebben er normaal maar vier dagen genoeg aan, en je moet er zeven dagen van doen en dan zegt Mussert nog in een rede, er is geen gebrek, maar er is schaarste.
- 27 Febr. 's Morgens 6° vorst. Op den dag helder N. wind, lichte dooi om 't vriespunt. Er zijn een paar honderd Duitser aan den dijk geweest, een oefening wezen houden.
- 28 Febr. Z. wind, bewolkt later helder. 's Morgens 4° vorst, later op de dag lichte dooi.
- 1 Mrt 's Morgens om 't vriespunt, op den dag lichte dooi. O. wind, licht bewolkt.
- 2 Mrt 's Morgens 3° vorst en mistig, op den dag helder en 3° dooi N. wind. Voor Kerstmis 1941 moesten de theebonnen ingeleverd worden voor het laatste rantsoen thee, en het moest nog komen, en zoo gaat het al met andere bonnen ook, het raakt op.
- 3 Mrt 's Morgens 4° vorst N. wind helder op de dag 3° dooi.
- 4 Mrt 's Morgens 3° vorst, Oostenwind, bewolkt, op de dag om 't vriespunt, later regen en wind.
- 5 Mrt In de nacht weer sneeuw. 's Morgens en op de dag 4° vorst. N.O. wind. bewolkt en koud.
- 6 Mrt 's Morgens en op den dag 7° vorst, stormachtige N.O. wind, bar koud, bewolkt.
- 7 Mrt In den nacht en 's morgens regen 3° vorst en spiegelgladde wegen. Op de dag 2° vorst westenwind en bewolkt.
- 8 Mrt W. wind, helder 's morgens 2° vorst, op den dag 5° dooi.
- 9 Mrt Z. wind, 's morgens om 't vriespunt, midden op den dag 9° dooi, mooi weer van 11 uur tot 4 uur, in den nacht Engelsen die door trokken. Er werd hard op geschoten.
- 10 Mrt O. wind, helder, 's morgens 1° vorst, op den dag 6° dooi, 's avonds weer Engelsen en schieten van het afweer. In de buurt van de Zevenbergsche Hoek zijn bommen gevallen, dat bij ons de huizen deed schudden.
- 11 Mrt 's Morgens 2° vorst, O wind, later W. wind, midden op den dag 5° dooi.
- 12 Mrt 's Morgens 3° vorst, O. wind, mistig, op den dag 2° vorst, later helder.
- 13 Mrt 's Morgens 5° vorst, O. wind helder en koud, op den dag 3° dooi. 's Avonds Engelsen.
- 14 Mrt 's nachts eenige regen en dooien, op den dag Zuidenwind 14° dooi en mooi weer.
- 15 Mrt Westenwind, mooi weer, hard dooien, 's avonds mistig
- 16 Mrt Zuidenwind helder mooi weer.

- 17 Mrt Heel den dag regen, zacht weer.
De nikkelen stuiver stukjes en bronzen centen zijn uit den omloop genomen.
- 18 Mrt Bewolkt en buig, zacht weer, W.W. flinke dooi.
- 19 Mrt Heel den dag mistig, met regen Z.W. Er komen weer veel Duitse soldaten Nederland binnen. Zou er wat op til zijn?
- 20,22 M. Op den dag mistig, noordenwind,
- 22 Mrt 's Morgens op den dag helder N. wind
- 23 Mrt 's Morgens ruig vriezen, N. wind, kouder, op den dag helder.
- 24 Mrt 's Morgens mistig, op dag helder, N. wind, mooi weer.
- 25 Mrt 's Morgens ruig vriezen, op den dag helder mooi weer. 's Avonds om 8 uur begonnen de Engelsen te vliegen zooals ik het nog niet gehoord heb, het was een lawaai in de lucht, dat het in je ooren dreunde, allemaal aan een stuk door zonder tusschenpozen, tot ½ twaalf toe, toen werd het minder.
- 26 Mrt 's Morgens mistig, ruig vriezen, N.wind. Er is een nieuwe verordening, dat de arbeidsbeurzen je naar Duitsland kunnen sturen afgekondigd. En alle patroons, behalve in de landbouw, visscherij en huishouding, mogen geen arbeidskrachten onder de 40 jaar meer aannemen of ze moeten het eerst aanvragen. 's Avond om ca 8 uur weer Engelsen.
- 27 Mrt N. wind helder droog weer.
- 28 Mrt O. wind, bewolkt droog weer.
- 29 Mrt Z.O. wind, bewolkt, droog weer
- 30 Mrt N. wind helder mooi weer, later regen.
- 1 Apr. W.wind stormachtig en regen. Op den dag Duitse vliegtuigen.
- 2 Apr. W.wind, bewolkt, stormachtig
- 3 Apr. W.wind, bewolkt, droog weer, later zacht.
- 4 Apr. Z.wind, bewolkt, eenige regen
- 5 Apr. Z.wind, stormachtig en regen
- 6 Apr. Zuidwestenwind stormachtig, licht bewolkt in den nacht weer veel Engelsen op de terugreis.
- 7 Apr. Z.W. wind en buien en onweer.
- 8 Apr. Z.W. wind stormachtig en regen. Binnenkort komt de tabak op de bon, hoewel er nu al niets meer te krijgen is.
- 10 Apr. Z.W. storm en regen, later kalm, 's nachts veel Engelsen op de terugreis.
- 11 Apr. W.wind mooi weer.
- 12 Apr. O. wind en koud.
- 13 Apr. Heel de nacht door Engelsen die gingen en terug kwamen. In de omgeving van de Klundert is een Engels vliegtuig gevallen. Ooster stormachtige wind, koud.
- 14 Apr. Harde O. wind koud.
- 15 Apr. Harde O. wind, koud. 's nachts enkele Engelsen
- 16 Apr. 's Morgens wit gevoren. Op den dag harde O. wind, 's nachts enkele Duitse en Engelse vliegtuigen.
- 17 Apr. Harde O. wind.
- 18 Apr. O. wind zachter
- 19 Apr. Z.W.wind, bewolkt zacht weer.
- 20 Apr. Z. wind, bewolkt, zacht weer.
- 21 Apr. N. wind mistig, later helder.
- 22 Apr. N. wind helder.
- 23 Apr. N. wind helder, later harde wind, 's morgens ijsdauw. Er worden veel Hollandse jongens toe gedwongen om in Duitsland te gaan werken, al hebben ze hier ook werk.
- 24 Apr. O. wind, helder en koud, stormachtige wind.
- 25-27 A. Stormachtige O. wind, koud, helder.
- 28 Apr. Storm uit het Oosten, helder. Het land stoof, of dat het een zandstorm was.
- 29 Apr. Storm uit het Oosten. Helder. Er gaan iedere nacht Engelsen naar Duitsland. Hoewel een andere richting, daar wij ze af en toe maar hooren.
- 30 Apr. Harde Noordenwind, helder koud, 's nachts enkele Duitsers.
- 1 Mei Harde N. wind later stil en bewolkt en enkele regendruppels
- 2 Mei Noordwestenwind 's morgens een weinig motregen, later bewolkt en koud.
- 3 Mei Krachtige N.W. wind, bewolkt en koud.
- 4 Mei N.W. wind, koud, dik bewolkt.
- 5 Mei Z.W. wind bew. zachter. Uit Dordt en omstreken zijn in de nacht van 3 op 4 Mei 50 personen gehaald door de Duitsers.

- 6 Mei Krachtige Z.W. wind, licht bewolkt.
- 7,8,9 Mei N. wind tot stormachtig toe en koud, helder. In de nacht enkele Duitse Vliegtuigen.
- 10 Mei Krachtige O. wind, helder, zachter.
- 11 Mei 's Morgens eenige regen Z.wind warm, 's avonds buig.
- 12 Mei Bewolkt, W.wind.
- 13 Mei 's Nachts en 's morgens een weinig regen, W.wind bewolkt, 's avonds mistig.
- 14 Mei 's Morgens mistig, op den dag bewolkt en koud, N.wind.
- 15 Mei 's Morgens zware dauw, op den dag helder en mooi weer. Westenwind.
- 16 Mei Z.W.wind mooi weer. Er worden voortdurend nog werkkrachten gevorderd door de Duitsers, het blijft niet bij vrijgezellen jongens, ook de getrouwde halen zij weg.
- 17 Mei 's Nachts weer eenige regen. Op den dag mooi weer.
- 18 Mei Z.W. licht bewolkt drukkend, 's avonds onweer en eenige regen.
- 19 Mei Z. tot Oosten wind bewolkt, 's avonds regen. De tabakdistributie is deze week ingegaan. Het vetrantsoen verlaagd tot 175 gram in de tien dagen.
- 20 Mei Z. wind licht bew. Zacht weer.
- 21 Mei N. wind bew. koud.
- 22 Mei W.wind licht bewolkt, mooi weer. 's Morgens in de verte voortdurend het dreunen van schieten of bommen.
- 23 Mei Z.wind, mooi weer.
- 24 Mei Z.W.wind, stormachtig en koud, regenbuien.
- 25 Mei Sterke Z.wind, bewolkt, koud.
- 26 Mei Z.wind, 's morgens en 's avonds regen en buiten.
- 27 Mei Sterke Zuidenwind, bewolkt.
- 28 Mei Z. stormachtige wind, 's avonds regen.
- 29 Mei Z.wind met regenbuien.
- 30 Mei Z. sterke wind met regenbuien. De Engelsen hebben afgelopen nacht weer hevig gevlogen, 2 uur lang ging er een stroom van vliegtuigen bij ons over, richting oosten. Een vliegtuig heeft hier bij de brug gedraaid en geschoten. Bij Rotterdam en omstreken was geen zoeklicht of afweervuur te zien. Ook is er nog een luchtgevecht boven ons geweest, een Engels vliegtuig ging brandend naar omlaag en viel aan Smidsweg bij 's-Gravendeel.
- 31 Mei Z.W. wind heel de dag regen.
- 1 Juni Z.wind, bewolkt, zacht weer. In de voornacht weer veel Engelsen richting oosten, bij hun terugkomst vlogen er enkele zoo laag, dat wij ze zagen. Bij R'dam wordt er weer hard geschoten. Ook bij de brug bij ons werd geschoten.
- 2 Juni Z.W. mooi weer, helder.
- 3 Juni Z.W. mooi weer, helder. Weer Engelsen in kleiner formaat dan de vorige nachten.
- 4 Juni N.W. warm weer, helder.
- 5 Juni N.W.W. warm en helder. Ook op den dag hoor je de Engelsen heel hoog over gaan, de laatste dagen.
- 6 Juni Oostenwind, helder warm weer.
- 7 Juni Noordwestenwind, licht bewolkt, koel.
- 8 Juni Sterke W.W., licht bewolkt, koel, 's nachts Engelsen.
- 9 Juni Westenwind, licht bewolkt.
- 10 Juni W.W helder en koel.
- 11 Juni 's Nachts enkele Duitsers. Westenwind, koel licht bewolkt.
- 12 Juni Op den dag een flinke vlag regen. Met de groenten is 't beroerd gesteld. In de steden staan de menschen in lange rijen voor de winkels, waarvan maar een klein gedeelte iets machtig wordt.
- 13 Juni Z.W. wind, buig en koud. 's Avonds enkele Duitsers.
- 14 Juni Z.W wind, regen en koud. 's Avonds enkele Duitsers.
- 16 Juni 's Morgens eenige regen, koud en bewolkt. N.W. wind.
- 17 Juni 's Nachts Engelsen, op de dag buien en koud, Z.W. wind.
- 18 Juni W.W. wind bewolkt zachter.
- 19 Juni N.Wind koud, licht bewolkt.
- 20 Juni N.wind, mooi weer. 's Avonds enkele Duitsers.
- 21 Juni N.wind, warm, helder.
- 22 Juni W.wind, warm helder. Het aardappelrantsoen voor deze week is ½ Kilogram per persoon.
- 23 Juni N.wind, warm, helder.

- 24 Juni W.wind, bewolkt, koel. Er wordt veel geschreven en gesproken over een 2e front. Van Duitse zijde schijnen ze toch wel iets te verwachten, overal worden er versperringen gemaakt.
- 25 Juni N. wind, bewolkt en koud.
- 26 Juni N. wind bewolkt en koud.
- 27 Juni N.W. wind, bewolkt en koel. Het serviesgoed komt op punten.
- 28 Juni Noordenwind, licht bewolkt, mooi weer.
- 29 Juni W.wind, helder en warm.
- 30 Juni Z.W.wind licht bewolkt warm. De joden hebben alle hun fietsen moeten leveren, behalve in Amsterdam.
- 1 Juli In de nacht zwaar onweer en regen, op vele plaatsen in omgeving bij ons is de bliksem ingeslagen en 's morgens mistig. Op den dag N.wind en helder.
- 2 Juli Westenwind bewolkt.
- 3 Juli N. wind, licht bewolkt.
- 4 Juli N. wind licht bewolkt, warm
- 5 Juli N. wind, bewolkt, warm. Later onweer.
- 6 Juli Z. wind, 's morgens regen en onweer, later mooi weer.
- 7 Juli Z. wind bewolkt.
- 8 Juli Z.W. wind, buien en koel. De familie Koras van de Schenkeldijk, welke met hun 10 als broers waren, waarvan de jongste 60 jaar was, en de oudste 78, hebben vandaag hun oudste broer wezen begraven. Dat is wel een zeldzaamheid.
- 9 Juli N. wind, bewolkt, koel.
- 10 Juli N. wind, bewolkt, later regen. 's Avonds en 's nachts buiten en veel regen.
- 11 Juli Op den dag regen en stormachtige W.wind, 's avonds opklarend.
- 12 Juli W.wind bewolkt en eenige regen, koud. 's Nachts weer verscheidene Engelsen.
- 14 Juli W.wind en regen, later opklarend, 's nachts geen vliegtuigen, wellicht in de verte, want er is veel geschoten.
- 15 Juli Z. wind bewolkt, zachter. Het boter, kaas en melkrantsoen is verlaagd, eerst was het boterrantsoen 10 dagen van ½ pond, en dit wordt 12 dagen. 's Avonds richting R'dam schieten en het dreunen van bommen.
- 16,17 Ju Z. wind bewolkt en regen.
- 18 Juli 's Nachts en 's morgens veel regen.
- 19 Juli 's nachts en 's morgens veel regen. In verschillende plaatsen in ons land zijn de fietsen uit de stalling gehaald voor de Duitsers.
- 20 Juli 's Morgens motregen, op den dag bewolkt. In Dordt en aan het 's-Gravendeelse veer werden de fietsen afgenomen, en je moest maar zien dat je verder kwam.
- 21 Juli 's Nachts regen, op den dag motregen. Er zijn 60.000 fietsen gevorderd in Nederland.
- 22 Juli Z. wind, bewolkt, later wond en regen, 's nachts veel Engelsen.
- 23 Juli 's Morgens regenbuien, later droog. 's Nachts weer Engelsen. Er werd weer veel geschoten, ook op de brug schoten zij op een laag vliegend vliegtuig, welke in de Biesbosch gevallen is, en verbrand.
- 24 Juli W.wind, licht bewolkt, mooi weer. Alle fietsen (heeren) moeten ingeleverd worden, behalve van landarbeiders, fabrieksarbeiders en mijnwerkers en andere handswerklieden, en voor diegene die kan bewijzen dat hij zijn fiets niet kan missen voor zijn werkzaamheden.
- 25 Juli W. wind licht bewolkt.
- 26 Juli 's Nachts weer Engelsen. Er werd weer veel geschoten in Brabant, en ook op de brug. De Engelsen vlogen laag, sommige zag je gaan in het maanlicht. Op den dag droog weer, bewolkt Z W wind.
- 27 Juli 's Nachts en op den dag regen. 's Avonds buien. De gewassen die beginnen te lijden van het nat, o.a. vlas en erwten, die zijn al voor een groot gedeelte verrot.
- 28 Juli N.W. wind, mooi weer. Op den dag enkele Engelsen. 's Avonds en 's nachts Engelsen in de verte, ook werd er op de brug geschoten.
- 29 Juli Licht bewolkt. W wind, later regen, op den dag Engelsen.
- 30 Juli 's Morgens mistig, N. wind, mooi weer.
- 31 Juli 's Morgens mistig, N. wind, mooi weer.
- 1 Aug. 's Nachts van ½ elf tot 2 uur Engelse aan elkaar, zonder tusschenpozen hoorden wij het gezoem van de vliegtuigen. Op den dag Noordenwind, warm.
- 2 Aug. 's Morgens helder drukkend warm, later onweer en regen.
- 3 Aug. N. wind licht bewolkt, koel. De joden worden alle hier vandaan weggevoerd, en moeten in Oosten gaan werken, volgens de krant. Dan zal er hun bestaan hard zijn. Ze werden met den trein uit R.dam weggevoerd in beestenwagens waar zij in moesten staan met 70 man.

Vele hebben zich zelf van het leven beroofd, door verdrinking of andere middelen.

In Strijen zijn er weer Duitsers gekomen, 80 man. Zij schijnen toch nog een invasie van den Engelsman te verwachten, want alles wordt in hoge mate versterkt.

- 4 Aug. W. wind, bewolkt en koel, later regen, 's nachts weer Engelsen. Ook is er een bom gevallen dat alles stond te schudden.
- 5 Aug. W.wind (sterke) bewolkt en koel. De Duitsers zijn weer uit Strijen weg.
- 6 Aug. W.wind licht bewolkt, zachter, 's nachts enkele Engelsen.
- 7 Aug. 's Nachts enkele Engelsen. Op den dag W.wind licht bewolkt mooi weer.
- 8 Aug. 's Nachts enkele Engelsen
- 9 Aug. W.wind licht bewolkt, mooi weer.
- 10 Aug. 's Nachts veel Engelsen, ook zijn er weer bommen gevallen in onze omgeving.
Op den dag licht bewolkt, Zuidenwind, mooi weer.
- 11 Aug. Z. wind, buien, koud.
- 12 Aug. 's Nachts weer veel Engelsen. Op den dag regenbuien en koud. Er wordt veel gesproken en geschreven in de krant over een tweede front. De Duitsers treffen alle voorbereidingen voor een Engelse invasie.
- 13 Aug. Z. wind, zachter, in den avond warm en ballontjes in de lucht te zien, heel hoog.
- 14 Aug. Z. wind. licht bewolkt, mooi weer.
- 15 Aug. Z. wind, licht bewolkt, mooi weer.
- 15 Aug. 's Nachts weer veel Engelsen. 's Morgens regen, later mooi weer.
- 16 Aug. Heel den dag regen, zoel weer.
- 17 Aug. Motregen, N. wind, later droog.
- 18 Aug. 's Nachts Engelsen, 's morgens mistig. Oostenwind, warm op den dag.
- 19 Aug. Z.O. wind warm, later onweerachtig.
- 20 Aug. invasie in Dieppe
- 21 Aug. Z. wind, licht bewolkt, mooi weer.
- 22 Aug. 's Morgens motregen, later opklarend. De courant staat vol van de mislukte Engelse invasie in Frankrijk. De E.R. daarentegen meldde dat dit een groote repetitie is geweest.
- 23 Aug. Bewolkt en buig.
- 24 Aug. 's Morgens mistig, op den dag mooi weer.
- 25 Aug. Z.O. wind, licht bewolkt, mooi weer.
- 26 Aug. O. wind, helder warm weer. Op den dag Engelsen (hoog)
- 27 Aug. O. wind, helder, warm weer. 's Avonds om 5 uur luchtaanval op R.dam, havenwerken en scheepswerven was hun doel. 's Nachts in de verte Engelsen.
- 28 Aug. O wind, helder, warm weer. Op den dag Engelsen (hoog).
- 29 Aug. Helder, warm weer.
- 30 Aug. Bewolkt, helder, later buig.
- 31 Aug. Z.O. wind, licht bewolkt mooi weer, 's nachts onweer.
- 1 Sept. 's Morgens veel regen, later droog en koel.
- 2 Sept. W. wind en koel, 's nachts veel Engelsen
- 3 Sept. Z.O. wind, licht bew. 's avonds broeierig en onweer.
- 4 Sept. Z.w. licht bewolkt, goed weer.
- 5 Sept. Harde Zuidenwind, mooi weer.
- 6 Sept. Westenwind 's nachts eenige... (niet vermeld)
- 7 Sept. 's Nachts veel Engelsen. Op den dag mooi weer. In den voormiddag luchtalarm. Te R'dam de werf van Wilton gebombardeerd.
- 8 Sept. W.w. licht bew., mooi weer.
- 9 Sept. 's Nachts Duitse vliegtuigen, W.w. licht bew. mooi weer. Het praatje onder de mensen ging dat vandaag de Engelsen een invasie hadden moeten doen.
Het koren is nog niet overal binnen, wat buitengewoon laat is.
Nog steeds worden er werkkrachten gevorderd voor Duitsland. Nu moeten alle schilder knechts en smids knechts voor de keur komen.
- 10 Sept. Oostenwind, mooi weer. 's Avonds veel Engelsen. Twee uur lang een gedreun in de lucht van vliegtuigen, ook waren er Duitse jagers in de lucht. Wij hebben hier 4 vliegtuigen brandende naar omlaag zien vallen, ook zijn hier in de omgeving veel boekjes gevallen (wervelwind).
- 11 Sept. Oostenwind, mooi weer, 's avonds enkele Duitse vliegtuigen.
- 12 Sept. Oostenwind, mooi weer, 's avonds onweer aan de lucht.
- 13 Sept. Sterke Oostenwind, mooi weer, 's nachts Engelsen.

- 14 Sept. N.w. mooi weer. Aardappelrantsoen verhoogd tot 4 kilo. Het telefoonverkeer is verbroken, er kan niet meer publiek gesproken worden.
- 15 Sept. Zuidwestenwind, dikke lucht, eenige regen, later helder, koel.
- 16 Sept. Sterke Zuidwestenwind, koel en bewolkt.
- 17 Sept. Z.w.w koel en bewolkt.
- 18 Sept. Z.w. bewolkt, later mooi weer.
- 19 Sept. Z.w. licht bew. mooi weer.
- 20 Sept. Zuidoostenwind, bewolkt, later buig en onweer.
- 21 Sept. Zuidoostenwind, bew. later regen.
- 22 Sept. Zuidenwind, bewolkt, later regenbuien. Met ingang van 5 October moeten alle munten van rijksdaalders af tot centen toe ingeleverd worden. Het niet nakomen hiervan wordt gestraft met een boete van f 1000, of ½ jaar hechtenis.
Voor de veestapel zal in de komende winter geen krachtvoer meer verstrekt worden.
- 23 Sept. Z.w. stormachtig bew. eenige regen. Er moeten weer veel jonge mannen voor de keur komen om in Duitsland te gaan werken. Ook meisjes uit de groote zaken, zooals de Bijenkorf en V&D worden weggehaald.
- 24 Sept. Z.w. stormachtig, licht bew. tot helder. Bert Bijl voor de keur geweest voor Duitsland en afgekeurd.
- 25 Sept. Z.w. lichtbew. en goed weer.
- 26 Sept. Zuidoostenwind, licht bewolkt, mooi weer.
- 27 Sept. Oostenwind, 's morgens mistig, op den dag goed weer. 's Middags enkele Engelsen welke strepen trokken heel hoog.
- 28 Sept. 's Nachts veel regen. Z.w., bew. op den dag.
- 29 Sept. Zuidoostenwind, mooi weer.
- 30 Sept. 's Nachts regen. Op den dag mooi weer.
- 1 Oct. Z.w.w. 's morgens regen, later opklarend.
- 2 Oct. 's Morgens mistig, op den dag mooi weer. 's Avonds dik mistig en Engelsen, die hier in de omgeving weer boekjes uitgooiden van de wervelwind.
- 3 Oct. 's Morgens dik mistig, later mooi weer.
- 4 Sept. 's Morgens dikke mist, op den dag mooi weer en enkele Engelsen.
- 5 Oct. 's Morgens mistig, op den dag bewolkt.
- 6 Oct. 's Morgens dikke mist, overdag mooi weer.
- 7 Oct. 's Morgens dikke mist, overdag mooi weer, 's avonds regen.
- 8 Oct. In de nacht buien en onweer, op den dag harde regenbuien en stormachtig. Z.w.
- 9 Oct. Zelfde weer van 8 Oct.
- 10 Oct. 's Nachts en op den dag stormachtige wind en motregen.
- 11 Oct. Z.w. bewolkt, herfstweer.
- 12 Oct. Z.w. licht bew. mooi herfst weer. Er worden overal veel aardappelen gedolven, 500 en 600 mud per HA is geen zeldzaamheid.
- 13 Oct. Z.w. licht bewolkt.
- 14 Oct. Z.w. 's morgens regen, later opklarend.
- 15 Oct. Z.w. mistig, later bew. Op het oogenblik is het weer slecht, regen en sneeuwbuien. In den avond Engelsen, een uur lang.
- 16 Oct. Z.W.w. Buiig.
- 17 Oct. Z.w bewolkt, later motregen.
- 18 Oct. Z.W.w., heel den dag motregen. De joden uit Strijen zijn in de afgelopen week spoorloos verdwenen, waarschijnlijk gevlucht, daar ze niet door de Duitsers zijn gehaald.
- 19 Oct. Z.W.w. bewolkt en regen.
- 20 Oct. Z.w. heel den dag mistig.
- 21 Oct. W.w. stormachtig met regenbuien en nog onweer.
- 22 Oct. Z. W.w. motregen, 's middags Engelsen. Er werd hard geschoten, een aanval op Schiedam.
- 23 Oct. W.w. en Buiig
- 24 Oct. Z.w. bew. droog weer.
- 25 Oct. Z.O. w. licht bewolkt.
- 26 Oct. Stormachtige Z.w.
- 27 Oct. Z.Oostenwind, heel den dag door regen.
- 28 Oct. Oostenwind, regen en mist.
- 29 Oct. N.W. w. 's morgens droog, later veel regen.

- 30 Oct. N.Oostenwind, zacht weer, later regen. Het rookrantsoen is verminderd. In plaats van elke week 2 rantsoenen nu om de andere week 1 en 2 rantsoenen.
- 31 Oct. W.w. zacht weer 's avonds enkele Engelsen en Duitsers.
- 1 Nov. N.W.w. zacht weer, bew. 's avonds regen. Door de Engelsen wordt hier het spoorwegverkeer gebombardeerd en beschoten. Vooral op de locomotieven is het gemunt.
- 2 Nov. Z.W.w. heel den dag regen.
- 3 Nov. Z.w. heel den nacht en op den dag veel regen.
- 4 Nov. Z.W.w. zacht weer.
- 5 Nov. O.w, koud, later veel regen.
- 6 Nov. Z.W.w. later regen.
- 7 Nov. Z.W. stormachtig en regen.
- 8 Nov. W.w. licht bewolkt goed weer.
- 9 Nov. Z.W.w. mooi weer.
- 10 Nov. Z.w.'s nachts Engelsen, 's morgens dikke mist, op den dag helder mooi weer.
- 11 Nov. Heel den dag mistig.
- 12 Nov. Z.O. w. heel den dag mistig en koud.
- 13 Nov. N.w. bewolkt en koud. In deze week zijn de laatste joden uit Strijen weggehaald. Ook in Dordt zijn ze weggevoerd, wat er hardhandig aan toe ging.
- 14 Nov. Z.Oostenwind, bewolkt en koud.
- 15 Nov. Z.w. licht bew. en koud.
- 16 Nov. W.w. koud en regenbui.
- 17 Nov. W.w. en buiig.
- 18 Nov. W.w. bew. buiig.
- 19 Nov. Z.w. mistig en motregen.
- 20 Nov. Z.w. bewolkt, zacht weer.
- 22 Nov. W.w. bew. koud en buiig.
- 23 Nov. W.w. bew. koud en buiig. Dagelijks worden er nog werkmenschen uit alle werkkringen naar Duitsland gehaald (gedwongen).
- 24 Nov. 's Morgens ruig vriezen. N.w. bewolkt. Wegens storing geen nieuws.
- 25 Nov. Mistig en motregen. In Nederland is afgekondigd dat alle metalen klokken weggehaald zullen worden, als noodzakelijke oorlogsmaatregel.
- 26 Nov. W.w. 's morgens zware mist, later motregen.
- 27 Nov. W.w. bewolkt, zacht weer.
- 28 Nov. Z.w. bewolkt, zacht weer. Er vertrekken weer Duitsers Nederland uit.
- 29 Nov. Z.w. bew. Zacht weer, eenige regen.
- 30 Nov. W.w. bewolkt, regenbui.
- 1 Dec. Z.w. heel den dag regen en wind.
- 2 Dec. W.w., later regen.
- 3 Dec. W.w. bewolkt, met hagelbui.
- 4 Dec. Z.Oostenwind, helder, lichte vorst.
- 5 Dec. 's Morgens lichte vorst, later regen en wind.
- 6 Dec. W.w. bewolkt, voormiddags door enkele laag vliegende Engelsen de brug onder vuur genomen, richting Dordt en Zwijndrecht hoorden wij een half uur later luchtalarm. Vorige week Donderdag zijn er drie Engelse vliegtuigen ook boven het Hollands Diep geweest, 's middags. Een tankboot werd in den grond geschoten, de kapitein van Zierikzeeboot werd achter zijn stuur dood geschoten.
- 7 Dec. Z.W.w. bewolkt, later regen en wind.
- 8 Dec. W.w. licht bewolkt.
- 9 Dec. W.w. licht bewolkt, zacht weer.
- 10 Dec. Z.w. lichtbew. zacht weer.
- 11 Dec. W.w. bew. later regen.
- 12 Dec. Z. w. bew. eenige regen.

Hier enkele gegevens omtrent onze voedselvoorziening. Per persoon 18 ons brood per week; 3½ KG aardappelen per week; ½ pond boter in de 12 dagen; 1 KG suiker in de maand per persoon; 3 ons kaas per maand; 1 pond jam per maand
½ pond peulvruchten per maand; 2 ons vleesch per week; 1 ¾ liter taptemelk per week.

Wat kleeën betreft is niks meer te koop. Die enkele punten zijn noodig om de kleeën weer wat op te lappen. Voor iets nieuws is speciale vergunning noodig, en die worden schaars gedeeld. Schoenenbonnen dat is een zeldzaamheid geworden, en als je er nog een krijgt, dan zijn er geen schoenen. Je kunt wel zeggen er is niks meer te koop, het geeft niet wat het is.

In den zwarten handel is er nog wel wat te koop voor fabelprijzen, bijv.

1 KG koffieboonen f 100,-; 1 KG boter f 20; 1 KG vet f 30

½ ons rooktabak f 5,-; 1 mud tarwe f 150, enz. enz.

- 13 Dec. Zuidenwind, bewolkt, 's morgens om 9 uur Engelsen boven de bruggen heel laag. Er werd hevig geschoten aan beide kanten, 's middags weer het zelfde, 's avonds enkele Duitsers.
- 14 Dec. Z.O. wind bew. zacht weer. Gister zijn voor de haven van Sas een kruiser aan de grond geschoten en een sleepboot in brand geschoten. Station Lage-Zwaluwe 2 locomotieven kapotgeschoten, 2 machinisten en de stationschef werden gewond.
- 15 Dec. Z.w. helder zacht weer.
- 16 Dec. Z.W.w. bew. zacht weer.
- 19 Dec. Z.w. regen later opklarend.
- 18 Dec. Z.w. bew. later regen.
- 19 Dec. Z.w. bew. en regen.
- 20 Dec. Z.Oostenwind, helder, mooi weer. 's Avonds enkele Engelsen op de terugreis.
- 21 Dec. Z.w. bew. zacht weer.
- 22 Dec. Z.w. bew. droog weer.
- 23 Dec. Z.W. helder mooi weer.
- 24 Dec. Zuidoostenwind, bew.
- 25 Dec. Z.O. w mistig, heel den dag.
- 26 Dec. Z.O. w. heel den dag dikke mist met lichte vorst.
- 27 Dec. Oostenwind, lichte vorst, helder, 's avonds dikke mist.
- 28 Dec. Z.w. heel den dag dikke mist, en om 't vriespunt, 's avonds opklarend
- 29 Dec. 's Nachts regen later sneeuw. W.w. Op den dag regen en sneeuwbuien (dooi).
- 30 Dec. Stormachtige W.w. met regenbuien.
- 31 Dec. Z.W.w. regen en sneeuwbuien.

1943.

- 1 Jan. Stormachtige Zuidenwind, heel den dag hard regenen.
- 2 Jan. 's Nachts storm en regen, W.w.
- 3 Jan. W.w. sneeuwbuien
- 4 Jan. W.w. sneeuwbuien zacht weer.
- 5 Jan. Z.Oostenwind, bewolkt zacht weer.
- 6 Jan. Oostenwind, koud om 't vriespunt.
- 7 Jan. 's Nachts sneeuw. Oostenwind, op den dag motregen en ijzel.
- 8 Jan. N.w. helder, later matige vorst, 's avonds enkele Engelsen.
- 9 Jan. 's Morgens Z.w. bew. later helder O.w. matige vorst. De ijsbaan op 's-Gravendeel geopend. 's Avonds Engelse vliegtuigen.
- 10 Jan. 's Morgens 14° vorst, later bewolkt en eenige regen en lichte vorst.
- 11 Jan. Oostenwind, 's morgens lichte vorst, op den dag bewolkt. Z.O. w om 't vriespunt, 's avonds eenige regen lichte dooi.
- 12 Jan. Z.Oostenwind, bewolkt. dooi en regen.
- 13 Jan. Z.w. bewolkt. 's morgens vroeg een oogenblik veel Engelsen. 's Avonds Engelsen.
- 14 Jan. Stormachtige Z.Oostenwind, en veel regen. Op den dag Z.W. w. en regen. Op 's-Gravendeel en Strijen zijn vandaag de klokken weggehaald.
- 15 Jan. W.w. buijg en koud.
- 16 Jan. Z.w. bewolkt zachter. Van het personeel dat tijdens de campagne op de suikerfabriek te Puttershoek gewerkt heeft, zijn er, naar men zegt, 800 opgeroepen om voor de keur te komen voor Duitsland.
- 17 Jan. Z.w. bewolkt en koud.
- 18 Jan. Z.w. bewolkt. zacht weer. Vanaf 's avonds tot 's morgens hebben er vliegtuigen gevlogen, Duitse en Engelse.
- 19 Jan. Z.w. bewolkt, zacht weer.
- 20 Jan. Z.w. bewolkt, zacht weer. Gisteravond is er een prinses geboren.
- 21 Jan. Z.w. bewolkt, buitengewoon zacht weer.
- Bij ons wordt melkrantsoen met ¼ verlaagd. Voor volwassenen in een maand 4 x 1 3/4 liter taptemelk, in 't vervolg drie maal 1 3/4 liter. Het vleeschrantsoen van 250 gram wordt op 200 gram per week gebracht (been inbegrepen).
- 22 Jan. Z.w. bewolkt zacht weer.

- 23 Jan. W.w. bewolkt. eenige regen. Er zijn Duitsers bezig om mitrailleursnesten te bouwen aan den hoogen dijk, gericht op de bruggen. 's Avonds een ½ uur lang een gedreun van vliegtuigen (Engelsen). In de verte zag ik een ontploffing in de lucht, dat 't er hier licht van werd, daarna een harde klap en alles dreunde en schudde. Denkelijk een vliegtuig gevallen met bommen geladen.
- 24 Jan. N.w. later Z.w. helder mooi zacht weer. Op den dag enkele Engelsen (hoog)
- 25 Jan. Zuidoostenwind, bewolkt en koud. 's Avonds enkele Duitsers.
- 26 Jan. Z.w. bewolkt en mistig, koud.
- 27 Jan. Z.w. bewolkt. zachter. 's Avonds veel Engelsen op de terugweg.
- 28 Jan. Z.w. bewolkt eenige regen.
- 29 Jan. Z.w. bewolkt eenige regen.
- 30 Juni Stormachtige Zuidwestenwind en regen.
- 31 Jan. Z.W. storm heel den dag en nacht.
- 1 Febr. Z.W. storm, later kalmer.
- 2 Febr. Stormachtige Zuidwestenwind, bewolkt. 's Avonds een ½ uur veel Engelsen. Het dreunde in je ooren, zulke zware machines gingen er over. Een uur daarna kwamen zij weer terug. Er werden hier lichtballen uitgeworpen, 7 stuks, welke bleven hangen een minuut of vijf. Een pracht gezicht was het, 3 kleuren.
- 3 Febr. Z.W.w. buiig. 's Avonds weer groote formatie Engelsen.
- 4 Febr. Z.w. bewolkt. zacht weer. 's Avonds enkele Duitsers.
- 5 Febr. Z.w. bew. later regen en wind.
- 6 Febr. Zuidoostenwind, bewolkt, regen en mist, later opklarend.
- 7 Febr. W.w. bewolkt eenige regen en koud.
- 8 Febr. Z.W.w. bewolkt. koud. Na aanslag op Seyffhus 1000 studenten opgekat. Voor de provincies Noord en Zuid-Holland is het sluitingsuur voor vermaak van 23 uur verzet op 21 uur, en de burgers moeten om in plaats van 24 uur 22 uur binnen zijn. Vandaag ben ik een oude vriend van mij wezen begraven, welke 16 jaar in het krankzinnigengesticht geweest is. Hij is daar hoofdzakelijk van gebrek gestorven. (Arie Koras, oud 34 jaar).
- 9 Febr. Stormachtige Z.w. later regen en koud. Naar men zegt zijn alle scholen in Nederland gesloten, daar alle scholieren staken, vanwege er zoveel studenten vastgezet zijn. Daar er geen stroom op 't net was, hebben wij heel den avond in den donker gezeten.
- 10 Febr. Z.W.w. bew. zachter. De krant meldde de begrafenis van Seyffhus welke met militaire eer geschied is. De N.S.B.ers van den dijk zijn hem ook de laatste eer wezen bewijzen. Naar men zegt worden er weer veel scholieren gevangen gezet, welke door de Duitsers worden weggehaald.
- 11 Febr. Zuidenwind, 's morgens helder, later bewolkt en regen.
- 12 Febr. Z.W. storm en buiig.
- 13 Febr. W. stormachtige wind, bewolkt.
- 14 Febr. Z.W. stormachtige wind bewolkt. 's Avonds Engelse vliegtuigen.
- 15 Febr. Z.W. stormachtige wind en veel regen.
- 16 Febr. Westerstorm, en buiig. Vandaag was het hooi leveren voor de weermacht op 's-Gravendeel, alle boeren moesten leveren.
- 17 Febr. N.W. licht bewolkt mooi weer.
- 18 Febr. Heel den dag dikke mist, Zuidenwind.
- 19 Febr. Zuidenwind.
- 20 Febr. Z.w. helder mooi weer, 's avonds dikke mist.
- 21 Febr. Heel den dag dikke mist Zuidenwind.
- 22 Febr. Z.w. heel den dag dikke mist.
- 23 Febr. Zuidenwind, mistig heel den dag.
- 24 Febr. Z.w. mistig later helder.
- 25 Febr. Z.w. mistig, later dikke mist.
- 26 Febr. Z.W.w. licht bewolkt mooi weer.
- 27 Febr. Z.w. helder mooi weer.
- 28 Febr. 's Morgens mistig, later helder mooi weer. De toestand wordt hoe langer hoe spannender, dat de menschen voor een groot percentage gedwongen zullen worden om in Duitschland te gaan werken, en sluiting van veel kleine bedrijven.
- 1 Mrt. Helder mooi weer. W.w.
- 2 Mrt. Zuidwestenwind, bewolkt droog weer. In den nacht veel Engelsen.
- 3 Mrt. N.w. bew. koud. 's Avonds enkele Duitse vliegtuigen.
- 4 Mrt. Oostenwind, licht bew. koud.

- 5 Mrt. N.W.w. licht bewolkt zachter. De werven van Wilton zijn gister voormiddag 10 uur gebombardeerd, 17 dooden. 's Avonds zoo af en aan enkele Engelsen.
- 6 Mrt. N.W.w. licht bewolkt koud.
- 7 Mrt. N.W. helder en koud.
- 8 Mrt. W.w. helder mooi weer, 's morgens ruig vriezen.
- 9 Mrt. N.w. helder mooi weer, 's morgens vriezen.
- 10 Mrt. Oostenwind, helder mooi weer, 's morgens 4° vorst. 's Avonds enkele Engelsen.
- 11 Mrt. Z.w. bewolkt, 's morgens vriezen.
- 12 Mrt. N.w. helder en koud, 's morgens vriezen.
- 13 Mrt. N.w. helder koud 's morgens vriezen.
- 14 Mrt. Oostenwind, helder koud 's morgens vriezen. Van de week zijn de scholen op 's-Gravendeel ontruimd, daar er 250 Duitsers zijn gekomen, allen jonge broekjes.
De krant meldde dat alle scholieren weer zijn vrijgelaten, behalve uit de scholen van Delft. Dat er hier in Nederland een landwacht is ingesteld waarbij je 3 maanden moet dienen (voor vrijwilligers).
- 15 Mrt. Z.w. helder 's morgens, vriezen, mooi weer. In Nederland worden de bankbiljetten van f 500 en f 1000 ingetrokken, vanaf heden niet gangbaar.
- 16 Mrt. Z.w. dikke mist en vriezen, later helder mooi weer.
- 17 Mrt. 's Morgens vriezen, Oostenwind, helder mooi weer.
- 18 Mrt. N.w. 's morgens vriezen, helder mooi weer. De krant meldde dat het vleeschrantsoen van 300 gram wordt verlaagd tot 125 gram per persoon per week.
- 19 Mrt. 's Morgens vriezen en mistig, later mooi weer.
- 20 Mrt. 's Morgens vriezen en dikke mist, later bewolkt en eenige regen.
- 21 Mrt. O.w. mistig, later mooi weer, helder.
- 22 Mrt. Oostenwind, mistig, later mooi weer, helder.
- 23 Mrt. N.w. mistig 's morgens vriezen, later mooi weer.
- 24 Mrt. Z.w. 's morgens vriezen, later mooi weer. De rookerskaart of snoepkaart voor dames wordt in verweg niet meer uitgereikt, alleen onder de 14 jaar krijgt nog een snoepkaart.
- 25 Mrt. 's Nachts een weinig regen. Op den dag lenteweer. Bij de zeehaven in Dordt is een ongeluk gebeurd tijdens het munitie lossen uit een schip. Een kist viel uit den knijper en ontplofte, er werden 27 Duitsers gedood.
- 26 Mrt. Z.w. bewolkt, een weinig regen. 's Avonds Engelsen. Er waren weer Duitsers aan den dijk en in de polders voor oefeningen.
- 27 Mrt. Z.w. bewolkt. De Duitsers zijn gister weer van 's-Gravendeel vertrokken.
- 28 Mrt. W.w. helder mooi weer. Op den dag Engelsen boven R'dam en omstreken.
- 29 Mrt. W.w. helder mooi weer, later bewolkt. Voormiddag een formatie Engelsen welke hier over kwamen, en de scheepswerf motorenfabriek "De Biesbosch" bombardeerden. 's Avonds enkele Duitsers, later Engelsen. Het luchtafweer bij R'dam heeft met kleine tussenpozen geheel den nacht geschoten.
- 30 Mrt. Z.W.w. stormachtig eenige regen.
- 31 Mrt. Z.W.w. storm bewolkt, later regen. Voormiddags en 's middags Engelsen, boven R'dam, er zijn ook bommen gevallen.
- 1 Apr. W.w. storm en helder. De krant schreef dat er heele straten verwoest waren in R.dam door de Engelse bommen, 180 dooden en 400 gewonden waren er. Wij konden bij ons R.dam zien branden.
- 2 Apr. W.w. licht bew. mooi weer.
- 3 Apr. Harde W.w. licht bewolkt. koud. De krant meldt dat in R.dam omtrent 1000 huizen vernield zijn door bommen en door brand. Het aantal slachtoffers is gestegen tot 187 dooden, 257 zwaargewonden en 400 licht gewonden. Er wordt hier verteld dat er 21 personen zijn doodgeschoten, wegens plunderen in het getroffen gedeelte.
's Avonds enkele Duitsers. Een Engels vliegtuig 2 uur lang hier in de omgeving rond gescharreld.
- 4 Apr. Z.w. helder zacht weer. 's Avonds enkele Duitsers. Op den dag drie maal Engelsen geweest.
- 5 Apr. Z.w. 's morgens vriezen, helder mooi weer. In den middag werd er in het zuiden hevig geschoten op Engelse vliegtuigen, die naar het zoo aanhooren gebombardeerd hebben.
- 6 Apr. Z.W.w. stormachtig, later buig en koud.
- 7 Apr. W.storm, later orkaan, veel boerenschuren kregen gaten in het dak en pannen eraf. In Bonaventura is er een schuur van de Bruin omgewaaid.
- 8 Apr. W.w. stormachtig sneeuw en hagelbuien (koud). 's Avonds Engelsen in de verte, van 9 uur tot 11 uur heeft het afweer zonder tussenpozen geschoten.
- 9 Apr. W.w. lichtbewolkt, goed weer. 's Avonds Engelsen.

- 10 Apr. Z.W.w. bewolkt. droog weer. De krant schreef dat in R.dam het aantal dooden is gestegen tot 334. 's Avonds verscheidene Duitse vliegtuigen.
- 12 Apr. Z.W.w. bewolkt zacht weer.
- 13 Apr. Z.W. licht bew. zacht weer. Landarbeiders, timmerlieden, metselaars, schoenmakers, zadelmakers van 19 tot 50 jaar moeten naar Klaaswaal zich op gaan geven om in aanmerking te komen voor een vrijstelling om niet naar het buitenland gestuurd te worden om te gaan werken.
- 14 Apr. Z.w bewolkt, zacht weer. 's Nachts Duitsers.
- 15 Apr. Z.w. licht bewolkt. zacht weer. Op den dag Engels en in de verte.
- 16 Apr. Z.W.w. licht bew. zacht weer, pereboomen die staan in volle bloei.
- 17 Apr. Z.w. 's morgens mistig, later helder mooi weer. In het westen van ons land een plaats gebombardeerd, woonwijken en een kerk zijn getroffen, 53 dooden (toevallig was er een bij ons thuis geweest die dat bombardement meegemaakt heeft. Het was in Haarlem en dat er ook een groote oliefabriek in puin ligt, dat staat niet in de krant).
- 18 Apr. Z.W. krachtige wind en helder mooi weer.
- 19 Apr. Z.w. regenbuitjes, later koud.
- 20 Apr. Z.w. helder zomers weer. Vandaag is Hitler 54 jaar geworden. De N.S.B.ers aan den dijk die hebben niet gevlagd voor Hitler (hoewel zij het toch gewoon waren).
- 21 Apr. Harde O.wind, licht bew. mooi weer.
- 22 Apr. Z.w. licht bew. mooi weer.
- 23 Apr. Z.w. bew. zacht weer (goede Vrijdag)
- 24 Apr. Z.w. 's morgens eenige regen, later bewolkt en koud, 's avonds enkele Duitsers.
- 25 Apr. Z.w. stormachtige en eenige regen (koud)
- 26 Apr. Z.w. storm
- 27 Apr. 's Nachts veel Engels en. Op den dag sterke Z.wind bewolkt.
- 28 Apr. 's Nachts eenige regen. Op den dag Zuidenwind bewolkt.
- 29 Apr. Z.w. licht bewolkt zacht weer. De bevelhebber in Nederland (Christiansen) heeft in de krant bekend gemaakt dat alle militairen die in Mei 1940 onder de wapenen waren, weer terug moeten in krijgsgevangenschap.
- 30 Apr. O.wind, bewolkt, later regen. Alle werkmenschen zijn hier in de omgeving in staking gegaan. Ook in de steden hebben de menschen het werk neergelegd. Het beroepspersoneel onder den rang van officier moet zich aanmelden op 7, 10 en 13 Mei.
- 1 Mei 's Nachts Engels en. Z.w. bewolkt zacht weer, later regen. Er heerst een gespannen toestand onder de menschen, allerlei geruchten en praatjes worden er de lucht ingeblazen. Het spoorwegverkeer en posten en gemeentepersoneel is normaal aan 't werk. Hier is vandaag tweemaal een openbare bekendmaking aangeplakt, dat een ieder die staakt, direct weer het werk moet hervatten, daar anders de strengste maatregelen zullen volgen. Enkelde zijn v.m. om 11 uur begonnen. Het politie standrecht is afgekondigd voor geheel Nederland. Het zich in de open lucht bevinden tusschen 's avonds 8 uur en 's morgens 6 uur (Duitse tijd) is verboden.

Bekendmaking

's-Gravenhage. 29 April 1943.

De Wehrmachtbevelshaber in den Nederlanden, General der Flieger Fr. Christiansen, maakt het volgende bekend:

Na de capitulatie van het Nederlandsche leger in Mei 1940 heeft de Führer en opperbevelhebber van de Duitse Weermacht bevel gegeven tot onmiddellijke invrijheidstelling van de Nederlandsche soldaten uit de krijgsgevangenschap.

Deze maatregel werd vanzelfsprekend genomen, op voorwaarde dat de Nederlandsche officieren en manschappen deze grootmoedige handelwijze met een dienovereenkomstige houding ten aanzien van de Duitse bezettende macht zouden beantwoorden. Een groot gedeelte van hen heeft aan deze verwachting voldaan. In vele gevallen is echter onder invloed van onverantwoordelijke ophitsers een tegenovergestelde ontwikkeling gevolgd. Reeds in Mei 1942 moesten derhalve de voormalige beroepsofficieren opnieuw in krijgsgevangenschap worden weggevoerd. De Duitse weermacht heeft sindsdien bijna een vol jaar laten verstrijken in de verwachting, dat deze duidelijke waarschuwing zou worden verstaan. In feite echter hebben enkele leden van het voormalige Nederlandsche leger door hun vijandig gedrag tekens opnieuw het vertrouwen, dat bij hun vrijlating in hen werd gesteld, geschonden. Dit misbruik van een volkomen vrijwillige teruggeschonken vrijheid wordt thans niet langer meer geduld.

De Wehrmachtbevelshaber in den Nederlanden beveelt derhalve, dat de leden van het voormalige Nederlandsche leger terstond opnieuw in krijgsgevangenschap worden weggevoerd. Hij zal de betrokken personen in de dagbladpers tot persoonlijke aanmelding oproepen. Wie aan den oproep van den Wehrmachtbevelshaber geen gevolg geeft of tracht, zich op andere wijze aan de krijgsgevangenschap te onttrekken, moet op de strengste maatregelen rekenen. Dit geldt eveneens voor personen, die de betrokkenen bij dergelijke pogingen ondersteunen. Allen, die thans in krijgsgevangenschap moeten terugkeeren, hebben dit uitsluitend aan de ophitsers te danken, die door hun misdadig gedrag dezen maatregel noodzakelijk maakten.

krantenartikel

- 2 Mei 's Nachts een flinke vlag regen. Op den dag sterke O.wind, helder en koud. Over de staking gaan de dolste geruchten. De politie is vandaag aan den dijk geweest, en heeft de menschen aangeraden om maar weer te gaan werken, daar er anders harde maatregelen zullen volgen. Naar men zegt zijn er uit Dordt en Zwijndrecht al stakers gehaald. In Dordt zijn pamfletten gestrooid, dat Maandag 3 Mei de algemeene staking begint.
- 3 Mei Stormachtige O.wind, licht bew. koud. De krant meldde uit verschillende provincies zijn er 30 personen ter dood veroordeeld wegens ophitsing tot staking. Het vonnis is door de kogel voltrokken. Alles is vandaag weer normaal aan het werk gegaan bij ons. De naar Engeland uitgeweken minister president Gerbrandy heeft voor de radio gesproken, en dat de Hollandse soldaten zich niet moeten melden. 's Avonds enkele Duitsers.
- 4 Mei Stormachtige O.wind, helder, koud. Het 's avonds binnen zijn is met een uur verlengd. Het boterrantsoen is van 12 dagen op 24 dagen gesteld voor een periode, vanwege de staking.
- 6 Mei Oostenwind, later buig.
- 7 Mei W.w. licht bewolkt. koud.
- 8 Mei Stormachtige Z.w. en buig. De krant schreef dat alle mannen van 18 tot 35 jaar zich moeten gaan melden op het arbeidsbureau voor den arbeidsinzet in Duitsland. Het vleeschrantsoen is ook verlengd van 14 tot 28 dagen (125 gram).
- 9 Mei Z.w. heel den dag regen en wind.
- 10 Mei Z.W.w. storm, en regen. De arbeiders en voedselvoorziening zijn vrijgesteld van terugvoering in krijgsgevangenschap.
- 14 Mei Helder Z.w., warm.
- 15 Mei N.W.w. helder frisch weer. 's Morgens een oogenblik veel Engelsen. Heel hoog, ze waren met het bloote oog niet te zien, maar de lucht stond vol met strepen, kris en kras door elkaar. 's Middags weer Engelsen. Het politiestandrecht is heden weer opgeheven. Het verbod in de open lucht is weer 11 uur (9.20 onze tijd).
- 16 Mei. N.w. helder, frisch weer. 's Nachts Engelse en Duitse vliegtuigen.
- 17 Mei N.w. helder weer, koud. In de verte Engelsen ('s nachts.)
- 18 Mei Oostenwind, helder weer, koud. 's Nachts Engelsen. De E.R. meldde dat vorige dag in Duitsland 2 stuwdammen stuk gegooid zijn. Er zijn grote overstromingen in het Roergebied, hele fabrieken zijn weggespoeld, er stond 15 Meter water voor die dammen. Dat het erg is zal wel waar zijn, want hier moesten de keerplanken gereed gehouden worden met het oog op het bovenwater.
- 19 Mei Oostenwind, helder mooi weer. De E.R. meldde dat er 4000 dooden en 120.000 daklozen zijn in Duitsland door de overstroming.
- 20 Mei Z.w. helder warm weer, later broeierig. In de voormiddag veel Engelsen heel hoog, de lucht stond vol met strepen. Hier aan de dijk is bekend gemaakt dat 4 Juni de radio's op 's-Gravendeel gebracht moeten worden. N.S.B.ers die mogen het houden.
- 40 Mei Z.W. helder warm weer. Het inleveren van de radio's is tot nader order uitgesteld. Voormiddags Engelsen.
- 22 Mei Z.w. helder en warm, later bew. en koel.
- 13 Mei W.w. helder mooi weer. 's Nachts veel Engelsen. Alle mannen geboren in 1922 en 1923 worden opgeroepen voor den arbeidsinzet.
- 24 Mei Z.w. bewolkt. met buien en onweer.
- 25 Mei Z.W.w. bewolkt en regen, later helder en koud. 's Nachts hier veel Engelsen.
- 26 Mei Z. bewolkt later helder weer. 's Middags waren ze weer aan het strepen trekken in de lucht (Engelsen, er werd op geschoten)
- 27 Mei. Z.W.w. bewolkt en regen.
- 28 Mei Z.w. mooi weer. De lichting van 1924 moet zich melden.
- 29 Mei W.w. mooi weer.
- 30 Mei 's Nachts veel Engelsen, ook zijn er bommen gevallen daar het hele huis schudde.
- 31 Mei Z.w. mooi weer.
- 1 Juni 's Morgens eenige regen, later mooi weer.
- 2 Juni Z.w. en regenbui. De E.R. meldde dat de invasie zeer nabij is.
- 3 Juni Hemelvaartsdag. 's Nachts en op den dag groote regenbui. De krant meldde dat het 2,3,9 en 11 regiment infanterie zich op 10 en 11 juni moeten melden. Hier aan den dijk moeten morgen de radio's ingeleverd worden. Het wordt een benauwde tijd, alles wordt onderhand naar Duitsland getransporteerd, wat niet direct in de landbouw werkt. Eerst werd je nog gekeurd, maar als je nu moet melden en je hebt geen doktersverklaring dan ben je goed, en 2 dagen daarna gaat je op transport naar Duitsland.

- 4 Juni 's Nachts regen, op den dag droog weer, zuidenwind. De krant meldde dat alle mannen geboren in 1920 zich moeten melden.
- 5 Juni 's Nachts regen. Z.w. op den dag bewolkt koud. Er worden dagelijks mannen opgepikt, hetzij op straat, van bed of van je werk, en worden weggevoerd naar kampen, waar zij gestraft worden op middeleeuwse manieren en nog erger (meest zwarthandelaren). Er zijn vanmiddag hier in de buurt fleschjes gevuld met fosfor gevallen, dat vanzelf ontbrandt wanneer het op de grond is. Er zijn geen ongelukken gebeurd.
- 6 Juni W.w. en veel regen.
- 7 Juni W.w. bewolkt.
- 8 Juni Z.w. heel den dag regen. Het 4, 5, 12 en 19 R.I. wordt opgeroepen.
- 9 Juni Bewolkt, droog weer.
- 10 Juni Helder mooi weer.
- 11 Juni Mooi weer. Op den dag Engelsen (hoog).
- 12 Juni 's Nachts veel Engelsen, ons huis kraakte en schudde enkele keren. Op den dag mooi weer, enkele Engelsen.
- 13 Juni 's Nachts in de verte Engelsen en hevig luchtafweer, 's morgens enkele Engelsen. Mooi weer op den dag.
- 14 Juni 's Morgens veel regen, later mooi weer.
- 15 Juni Buiig en onweer. De krant schreef, dat de jongere lichten om te beginnen met 1924 en 23 in haar geheel op te roepen, al hebben zij ook een vrijstelling, verder zullen er nog zes opgeroepen worden, alle voor de arbeidsinzet in Duitsland.
- 16 Juni Buiig en onweer en hagel. 's Avonds hingen er enkele bollennetjes heel hoog die door vliegtuigen werden beschoten.
- 17 Juni 's nachts veel Engelsen. Op den dag buig en onweer, ook weer hagel.
- 18 Juni Op dag mooi weer, later weer regen.
- 19 Juni 's Morgens veel regen, later mooi weer.
- 20 Juni 's Morgens warm laf weer, later onweer en regen. Op 's-Gravendeel zijn er weer Duitsers gekomen, zij liggen in de scholen. Sinds de staking hebben wij 2 keer 4 ons vleesch gehad. In den middag een grote formatie Engelse die weer strepen trokken.
- 21 Juni 's Morgens regen, later helder. Het 7 en 10 R.I. en 1,4, 5 en 8 R.V.A. moeten zich melden.
- 22 Juni 's Nachts veel Engelsen, nog nooit zoo druk geweest. Men zegt dat er 2700 naar Duitsland geweest zijn, 44 zijn er niet teruggekeerd. 's Morgens Engelse boven R.dam. Wilton gebombardeerd. Om negen uur 's morgens kwamen hier circa 200 4-motorige Amerikaanse bommenwerpers over, alle bij elkaar. Jagers die vlogen eromheen ter bescherming. Ook waren er Duitse jagers bij, daar er nog al eens gevuld werd. Boven R.dam zijn er 400 geweest (mooi weer).
- 23 Juni 's Nachts veel Engelsen. 's Morgens regen, later helder weer.
- 24 Juni 's Morgens Engelsen heel hoog. Op den dag mooi weer, 's avonds weer enkele Engelsen.
- 25 Juni 's Nachts Engelsen. Het luchtafweer was hevig in actie. 's Morgens weer Engelsen. Licht bew. droog.
- 26 Juni 's nachts veel Engelsen (koud weer). Op 's-Gravendeel zijn de 2 dokters gehaald.
- 27 Juni N.W. bewolkt en koud.
- 28 Juni N.w. bew. koud.
- 29 Juni 's Nachts veel Engelsen, ook Duitse jagers. Er kwam hier een vliegtuig brandend over, dat achter Puttershoek gevallen is. Boven ons was het een luchtgevecht. Op den dag N.w. bewolkt en koud.
- 30 Juni N.w. koud. In Strijen zijn 5 verborgen joden ontdekt. (krant) weer 3 regimenten opgeroepen. Door heel ons land worden dokters gehaald wegens optreden tegen het gezag.
- 1 Juli Oostenwind, licht bew. koud. In den middag hier 50 Engelse overgekomen.
- 2 Juli N.w. bewolkt. koud
- 3 Juli 's Nachts Engelse vliegtuigen in de verte. Het 15e, 16e, 17e en 18e reg. infanterie moet zich melden.
- 4 Juni 's nachts Engelsen in de verte en afweer. W.w. helder zachter. Op den dag Engelse en Duitse vl.
- 5 Juli W.w. zomer weer op den dag Engelsen.
- 6 Juli Z.w. mooi weer, later onweer, eenige regen.
- 7 Juli W.w. bewolkt, buig, eenige regen.
- 8 Juli W.w. onweer en regen, koud.
- 9 Juli 's Nachts Engelsen en hevig luchtafweer. W.w. en buig koud.
- 10 Juli 's Nachts Engelse in de verte. W.w. bew. regen en koud (herfstachtig).
- 11 Juli W.w. regen en koud.
- 12 Juli W.w. en regenbuien.
- 13 Juli W.w. en buien.
- 14 Juli Z.w. bew. koud. De dokters zijn weer terug. Der hoofden waren kaal geschoren. 's Nachts Engelsen.

- 15 Juli W.w. mooi weer, 's nachts Engelsen.
- 16 Juli W.w. mooi weer
- 17 Juli N.w. koud weer bew.
- 18 Juli N.w. mooi weer.
- 19 Juli M.w. mooi weer.
- 20 Juli Oostenwind, mooi weer (krant). Bij het bombardeeren van Amsterdam zijn 133 dooden te betreuren. Dadelijks gaan er treinen vol Hollandse jongens naar Duitsland voor de zoogenaamde arbeidsinzet, van 18 tot 24 jaar moeten zij alle weg.
- 22 Juli N.w. mooi weer
- 23 Juli Noordenw. bew. droog weer
- 24 Juli N.w. bew. droog weer.
- 25 Juli N.w. helder mooi weer. Heel den dag door Engelsen in de lucht.
- 26 Juli 's Nachts veel Engelsen. Oostenwind, helder warm.
- 27 Juli 's Nachts Engelsen. W.w. helder warm.
- 28 Juli W.w. helder warm. 's Nachts Engelsen, 's morgens en voormiddags veel Engelsen, heel hoog. Er heeft boven ons een luchtgevecht plaats gehad, een stuk van een Duits vliegtuig viel in de Mookhoek. Op Dubbeldam twee Duitse jagers gevallen.
- 29 Juli 's Nachts Engelsen, 's morgens mist. W.w. helder warm.
- 30 Juli W.w. helder warm, 's morgens vroeg Engelsen, 's nachts ook Engelsen. In den voormiddag veel Engelsen, boven ons kwam het tot een luchtgevecht met Duitse jagers. Het gebeurde heel hoog. Wij konden ze niet zien, maar zooveel te beter hoorden wij het schieten. De lege hulzen die rolden overal neer. Bij de Wacht is een Duitse jager neergestort. Die kant van Strijen zag ik een parachute hangen, die langzaam daalde. Dat was een Amerikaan, drie zijn er daar in de buurt gedaald, toch is er geen vliegtuig gevallen.
- 31 Juli Oostenwind, helder, laf warm weer. Ik heb vernomen dat die Amerikaan met gejuich werd ontvangen in Strijen. Duitse politie dreef met de revolver de menigte uit elkaar.
- 1 Aug. Z.w. bewolkt en onweerachtig, later een flinke bui regen.
- 2 Aug. Z.w. mooi weer.
- 3 Aug. N.w. bewolkt, droog weer, 's nachts Engelsen.
- 4 Aug. N.w. motregen, later opklarend.
- 5 Aug. Z.w. regen, later opklarend 's avonds onweer.
- 6 Aug. Z. tot W.w. met regenbuien en koud.
- 7 Aug. Z.W.w. bewolkt, eenige regen.
- 8 Aug. Z.W.w. stormachtige wind met motregen.
- 9 Aug. W.w. stormachtige wind.
- 10 Aug. Z.W.w. bewolkt.
- 11 Aug. 's Nachts Engelsen. W.w. bewolkt buien.
- 12 Aug. 's Morgens groote formaties 4 motorige en jagers welke naar Duitsland gingen, heel hoog. Twee uur daarna kwamen zij terug, toen konden wij ze zien. Ook waren er Duitse jagers bij, want boven ons werd er even nog hard geschoten. Z.w. licht bewolkt, mooi weer.
- 13 Aug. Z.w. herfstachtig en koud. De menschen hier worden optimistisch gestemd, zij geloven dat de oorlog van 't jaar nog afloopt.
- 14 Aug. 's Nachts en 's morgens regen, later buig.
- 15 Aug. Z.w. mooi weer.
- 16 Aug. W.w. mooi weer.
- 17 Aug. 's Nachts Duitsers, 's morgens mistig. Z.w. mooi weer. Op den dag veel Engelsen.
- 18 Aug. Z.w. 's morgens mistig, mooi weer.
- 19 Aug. Z.w. 's Morgens mistig mooi weer. 's Middags om half vijf veel Engelsen, welke het vliegveld van Gilze-Rijen gingen bombardeeren. Formaties 4-motorige vliegtuigen. Het heeft een uur geduurd voordat het hier weer rustig was. Alles stond in huis te schudden van de bommen die gegooid werden. Tijdens het terugkeeren kwam het tot hevige luchtgevechten boven ons. De groote vliegtuigen schoten met de kanonnen en het was een geratel van mitrailleurvuur. Enkele Engelse jagers scheerden laag over de bruggen en namen die onder vuur. Er zijn drie vliegtuigen gevallen in den omtrek (Duitse). E.R. Vlissingen en Gilze-Rijen aangevallen, vijf toestellen zijn niet teruggekeerd, 30 Duitse jagers zijn er neergeschoten.
- 20 Aug. Z.w. mooi weer (warm).
- 21 Aug. Z.w. mooi weer (warm), later buien.
- 22 Aug. Z.w. bewolkt droog weer.

- 23 Aug. Zuidenwind, broeierig en buien. Hier 's nachts veel Engelsen, 's middags 3 groote formaties Engelsen.
- 24 Aug. Z.w. mooi weer.
- 25 Aug. Zuidwestenwind, licht bewolkt mooi weer.
- 26 Aug. Z.w. regenachtig.
- 27 Aug. Z.w. buien en onweer.
- 28 Aug. Z.w. bewolkt, later regen.
- 29 Aug. 's Morgens regen, later stormachtige wind.
- 30 Aug. W.w. stormachtig en buien.
- 31 Aug. W.w. en buiig, 's nachts veel Engelsen.
- 1 Sept. Z.w. bewolkt zacht weer.
- 2 Sept. Z.w. bewolkt, eenige regen.
- 3 Sept. N.w. licht bewolkt mooi weer.
- 4 Sept. N.w. licht bewolkt, mooi weer, 's nachts Engelsen.
- 5 Sept. Z.Oostenwind, mooi weer, 's avonds enkele Engelsen.
- 6 Sept. W.w. helder mooi weer.
- 7 Sept. N.w. mooi weer.
- 8 Sept. W.w. 's morgens onweer, later mooi weer.
- 9 Sept. Oostenwind, mooi weer, voormiddags Engelsen.
- 10 Sept. Oostenwind, bewolkt.
- 11 Sept. 's Morgens dikke mist. Later mooi weer, Oostenwind.
- 12 Sept. 's Morgens mist, op den dag mooi weer. Oostenwind,
- 13 sept. Oostenwind, buitengewoon warm, later onweer.
- 14 Sept. Z.Oostenwind, licht bew. mooi weer, later onweer. 's Avonds enkele Engelsen.
- 15,16 St. Z.w. licht bewolkt mooi weer.
- 17 Sept. Z.w. licht bewolkt, mooi weer, later eenige regen.
- 18 Sept. Z.w. licht bewolkt, mooi weer.
- 19 Sept. 's Morgens dikke mist, later mooi weer.
- 20 Sept. Z.w. en regen, later droog weer. Doordat de Engelsen de laatste dagen voortdurend de Zeeuwse wateren verkennen en schepen beschieten en bombardeeren, durven de schippers niet meer te varen.
- 21 Sept. Z.w. bewolkt. eenige regen.
- 22 Sept. 's Nachts in de verte Engelsen, op den dag noordwestenwind, eenige regen, voormiddags Engelsen hoog, ook waren er Duitse jagers bij, want wij hoorden mitrailleurvuur.
- 23 Sept. 's Nachts in de verte Engelsen. Z.w. mooi weer, 's middags Engelsen. (Hannover)
- 24 Sept. 's Nachts in de verte Engelsen. Z.w. helder mooi weer. (Mannheim)
- 25 Sept. 's Morgens tot middags tegen Zuidwestenwind.
- 26 Sept. Westenwind, buiig en koud.
- 27 Sept. N.W.w., licht bewolkt, droog weer. Voormiddags twee formaties Engelsen. De schepen die de Zeeuwse wateren op moeten, gaan in convooi varen. In de Kil gaan ze achter een sleepboot, welke bakken achter zich heeft met luchtafweer erop, en enkele Duitse jagers er boven.
- 28 Sept. Z.w. heel den dag regen en koud.
- 29 Sep. Z.w. mooi weer. 's Morgens boven het Hollands Diep Duitse jagers.
- 30 Sept. Z.w. bewolkt, zacht weer.
- 11 Oct. 's Morgens mistig, later mooi weer.
- 2 Oct. W.w. mooi weer, later eenige regen. 's Avonds enkele Duitsers, in de verte Engelsen. Er wordt deze week veel ophef gemaakt in de krant over de niet ingeleverde radiotoestellen, en die opgespoord zijn. Tot 20 October bestaat er weer gelegenheid om ze nog in te leveren, en dan kom je er nog zonder straf af, daarna zult er een zware straf volgen als er gevonden worden.
- 3 Oct. Z.w. licht bewolkt mooi weer, voormiddags in de verte Engelsen.
- 4 Oct. Z.w. licht bewolkt mooi weer, voormiddags een aanval van 10 Engelsen, laag over de grond vliegend werden schepen en de bruggen over het Hollands Diep beschoten. Ook werd er een trein op de brug defect geschoten. Men zei dat de machinist en de stoker dood waren.
- 5 Oct. Z.w. bewolkt droog weer.
- 6 Oct. Z.w. lichtbewolkt mooi weer.
- 7 Oct. W.w. motregen, later mooi weer.
- 8 Oct. Oostenwind, mooi weer.
- 9 Oct. Oostenwind, mistig, later helder mooi zomers weer.
- 10 Oct. Oostenwind, mistig, later helder zomers weer. In den middag veel vliegtuigen (Engelse).

- Er zijn er zeker 300 overgekomen, in formatie met de jagers erbij, die konden wij niet zien, maar de andere wel, dat waren viermotorige bommenwerpers.
- 11 Oct. Oostenwind, helder zomers weer.
- 12 Oct. Heel den dag mistig. Z.Oostenwind, zacht weer. Een plaats in het oosten van ons land is afgelopen Zondag gebombardeerd, er zijn 115 dooden.
- 13 Oct. Z.Oostenwind, heel den dag mistig, zacht weer. De achterhouders van radio's werden nog eens extra bang gemaakt wanneer zij hun toestel niet voor 20 October inleveren. Ten eerste wordt heel den huisraad met meubels in beslag genomen, met nog een onbeperkte vrijheidsstraf, waar er na 20 October nog een gevonden wordt.
- 14 Oct. Oostenwind, mistig, later lichter zacht weer.
- 15 Oct. Oostenwind, zware mist, later helder zacht weer. 's Middags enkele Engelsen heel hoog, zij trokken strepen.
- 16 Oct. Oostenwind, heel den dag mistig en koud. 's Middags vlogen hier weer enkele Engelsen heel hoog, en strepen trekken.
- 17 Oct. Z.Oostenwind, licht bewolkt zacht weer, later eenige regen.
- 18 Oct. Z.w. eenige regen, zacht weer. Op den dag nogal wat Engelsen, in den middag in het Zuiden weer geschoten.
- 19 Oct. Z.w. bewolkt droog weer.
- 20 Oct. Z.w. 's morgens regen, later mooi weer, 's middags groote formaties Amerikaanse bommenwerpers en veel jagers op de terugweg. Er waren naar schatting wel 300.
- 21 Oct. Z.w. licht bewolkt droog weer. In den avond zijn hier Duitsers gekomen, welke bij Van den Berg in de schuur in kwartier gingen.
- 22 Oct. Z.w. licht bewolkt mooi weer, 's avonds eenige regen, ook hebben er een uur Engelsen hierover getrokken die naar Duitsland gingen.
- 23 Oct. Z.w. licht bewolkt zacht weer.
- 24 Oct. 's Morgens mistig, op den dag mooi weer, 's middags in de verte Engelsen.
- 25 Oct. Mistig. N.w. en koud.
- 26 Oct. Oostenwind, heel den dag mistig.
- 27 Oct. W.w. mistig op den dag mooi weer.
- 28 Oct. Oostenwind, mistig op den dag mist, 's avonds erge dikke mist. De vrouw van J. Havelaar heeft zichzelf opgehangen.
- 20 Oct. N.w. Heel den dag mistig kouder. Het kaasrantsoen is verlaagd naar 100 gram in de 14 dagen p.p.
- 30 Oct. Oostenwind, heel de dag mistig.
- 31 Oct. Oostenwind, helder mooi weer, 's middags en 's avonds enkele Engelsen.
- 1 Nov. Algemeene verwachting van de menschen is, dat deze maand Duitsland valt. Oostenwind, helder mooi warm weer.
- 2 Nov. Z.Oostenwind, licht bewolkt mooi weer.
- 3 Nov. N.w. helder mooi weer, 's morgens enkele Engelsen laag vliegen de Kil uit en schieten op schepen, voormiddags en 's middags weer Engelsen, 's avonds daverde de lucht weer een uur lang van de Engelse vliegtuigen het oosten in. Met terugkomen was het nog drukker.
- 4 Nov. N.w. bewolkt en koud.
- 5 Nov. N.w. 's morgens nog vriezen, helder mooi weer. Heel den dag door met tussenpoozen Engelsen. 's Middags is er kort bij Sas een viermotorige Amerikaan neergeschoten, alle zijn eruit gesprongen.
- 6 Nov. 's Morgens ijs gevoren. N.w. koud helder weer, later regen. 's Nachts veel regen.
- 7 Nov. Z.w. bewolkt. droog weer.
- 9 Nov. Z.w. mistig voormiddags enkele Engelsen.
- 10 Nov. Z.Oostenwind, bewolkt en mistig.
- 11 Nov. W.w. bewolkt, droog weer, in den middag vlogen hier Engelse jagers. Er zijn 8 leege benzinetanks door hen naar omlaag gegooit. Allen kwamen hier in het land terecht. Een half uur daarna kwamen hier een dikke 100 viermotorige Engelsen voorbij, en Duitse jagers die er mee slaags raakten. Ik zag in de verte zoo'n groot vliegtuig in brand gaan en opeens spatte heel het vliegtuig in stukjes uit elkaar, en zagen wij de brokken naar omlaag schieten, brandend.
- 12 Nov. Z.w. buig voormiddags enkele Engelsen.
- 13 Nov. Z.W. buig. Voormiddags scharrelde hier een viermotorig Engels vliegtuig enkele keren heen en weer. Van de brug werd er hevig op geschoten. Boven Maasdam draaide hij weer terug, en toen sprongen er 7 man uit, die op Puttershoek en den Molendijk landden. Het vliegtuig kwam in een glijvlucht naar omlaag en streek bij de oude Straatweg recht over de Wacht.

- 's Middags zijn er weer Engelsen boven het Hollands Diep geweest.
- 14 Nov. Z.w. stormachtig en buiig en koud.
- 15 Nov. Z.W.w. koud en buiig. Zaterdag zijn er 13 personen dood geschoten op de veerboot door de Engelsen en nog zwaar en licht gewonden.
- 16 Nov. Z.W.w. koud en buiig. 's Avonds enkele Engelsen.
- 17 Nov. Z.W.w. buiig en koud. 's Avonds enkele Engelsen. Voor personen boven de 15 jaar is er geen kleding op de gewone textielpunten te verkrijgen. Je moet nu overal een speciale vergunning voor aanvragen (hoewel je voorheen op je punten ook al niets kon krijgen). Er is totaal niets meer te koop in de winkels. Het is overal leeg winkels, ook wat galanterieën betreft.
- 18 Nov. N.w. bewolkt later helder en koud. 's Avonds enkele Engelsen.
- 19 Nov. N.w. ruig vriezen, bewolkt en koud. Voormiddags Engelsen en 's avonds Engelsen. 1800 Man moet er wacht houden bij de invasiekabel, welke loopt van Hoek van Holland naar Utrecht, die een poosje terug doorsneden is. Eens in de week krijgen ze een beurt, en dan moet je 6 uur aan een stuk bij een telefoonpaal staan. Barendrecht en omliggende plaatsen zijn er ook bij. Alle Mannen tot 55 jaar, arm en rijk moeten staan.
- 20 Nov. N.w. lichte vorst op den dag om 't vriespunt. Als kerstverrassing krijgen wij een kwart liter olie, een pond stroop en een ons suikerwerk (Eet smakelijk).
- 21 Nov. N.w. zwaar mistig heel den dag om 't vriespunt.
- 22 Nov. O.w. mistig, later regen. 's Avonds en tot laat in de nacht met tussenpozen Engelsen.
- 23 Nov. Z.w. helder, later bewolkt en koud.
- 24 Nov. 's Nachts storm, op den dag stormachtige wind en regenbuien.
- 24 Nov. W. stormachtige wind.
- 26 Nov. W.w., 's morgens ruig vriezen, helder weer. (Eigen schrift) Dat Berlijn gebombardeerd is dat zit de Duitsers zwaar, er worden hele kolommen over geschreven in de krant, ze zeggen zelf dat de verwoestingen groot zijn, maar dat het moreel er sterker door geworden is van de bevolking, en de rekening van de vergelding wordt steeds groter.
- 27 Nov. Z.w. licht bewolkt droog weer. In Dordt mogen personen beneden de 18 jaar 's avonds na 8 uur niet meer op straat.
- 28 Nov. Z.W.w. stormachtig en veel regen.
- 29 Nov. Z.W. stormachtige met regen en hagelbuien, ook nog onweer. Op den dag en 's avonds enkele Engelsen. In Dordt zijn de menschen bedreigd, dat zij, wanneer zij niet beter gaan verduisteren, uit hun huis gezet zullen worden, en geen ander meer mogen betrekken.
- 30 Nov. W. tot N.w. buiig, voormiddag groote formaties viermotorige en jagers die gingen richting oosten. Het was een fantastische gezicht daar alle vliegtuigen een witte streep na lieten. De scheermesjes gaan vanaf heden op de bon in Nederland.
- 1 Dec. W.w. en buiig. Voormiddags enkele honderden Engelsen heel hoog. Zij lieten allen weer een witte streep achter, richting Oosten.
- 2 Dec. Z.w. en motregen, later regen.
- 3 Dec. Oostenwind, bewolkt en koud.
- 4 Dec. N.w. helder lichte vorst, van 3 op 4 Dec. heel den nacht tot 's morgens toe, met tussenpozen Engelsen. Op den dag 's middags een formatie Engelsen, die vermoed ik in Brabant hun bommen losten, want alles stond bij ons te schudden.
- 5 Dec. N.w. lichte vorst overdag mistig en rijp.
- 6 Dec. N.w. lichte vorst, dikke mist overdag.
- 7 Dec. Z.w. heel den dag dikke mist, later regen.
- 8 Dec. N.w. buitengewoon dikke mist heel den dag.
- 9 Dec. N.w. heel den dag mistig.
- 10 Dec. N.w. helder om 't vriespunt. 's Avonds enkele Duitse en Engelse vliegtuigen.
- 11 Dec. N.w. en koud, bewolkt om 't vriespunt. 's Avonds enkele Duitse, 's nachts veel Engelse vliegtuigen.
- 12 Dec. N.Oostenwind, bewolkt en koud om 't vriespunt. 's Avonds enkele Engelsen.
- 13 Dec. N.Oostenwind, helder om 't vriespunt. 's Middags in de verte Engelsen, 's avonds enkele Engelsen.
- 14 Dec. 's Nachts matige vorst. W. tot N.wind. Op den dag lichte dooi, later eenige regen. De schooljongens liepen over het ijs.
- 15 Dec. N.w. mistig, om 't vriespunt, 's avonds enkele Engelsen.
- 16 Dec. N.w. helder om 't vriespunt, 's avonds in de verte Engelsen.
- 17 Dec. 's Nachts matige vorst, op den dag Z.Oostenwind, en dikke mist, later helder.
- 18 Dec. Z.w. bewolkt, de winter is weer over en het is guur herfstweer met regen.

In Nederland moeten alle jonge mannen van 21 jaar naar Duitsland (behalve N.S.B.)

- 19 Dec. Z.stormachtige wind en regen.
20 Dec. Z.w. helder. Het ijs is weer verdwenen, 's avonds een uur lang een gedreun van Engelse vliegtuigen, af en toe rammelde hier alles van de bommen in de verte die ontploften. De slavenmarkt heeft weer slachtoffers getischt. Alle werkmensen van de suikerfabriek moesten hier in Nederland bosschen gaan rooien (campagnearbeiders). Ruim twee uur later kwamen de Engelse vliegtuigen weer terug. Voormiddags is er ook nog een formatie Engelsen overgekomen, niet zoo heel hoog. Van de bruggen werd er hevig op geschoten.
21 Dec. Z.w. helder 's morgens lagen er weer veel rouwbandjes en pamfletten.
22 Dec. Z.w. bewolkt, eenige regen. Tussen de middag enkele Engelsen.
23 Dec. Z.w. licht bewolkt heel den nacht tot 's morgens 6 uur Engelsen.
25 Dec. Z.w. licht bew. zacht weer.
26 Dec. W.w. bewolkt zacht weer, later dikke mist.
27 Dec. Z.w. dikke mist, heel den dag. Mijn buurman A. Weeda overleden, 74 jaar.
28 Dec. Z.w. heel den dag dikke mist. Als je al die verliezen van scheepsruimte en vliegtuigen leest, dan is er niet veel meer over van Amerika en Engeland.
29 Dec. Z.W.w. bewolkt later regen. 's Avonds enkele Engelsen.
30 Dec. W.w. en sneeuwbuien, koud. Heel den avond door zoo af en toe Engelsen. Iedere bezitter van grasland in Nederland moet 10 meter prikkeldraad of 15 meter gladde draad per HA leveren aan de weermacht (omdat zij alles in overvloed heeft).
31 Dec. 's Morgens een witte wereld, welke 's avonds weggedood was. In den avond enkele Engelsen.

1944.

- 1 Jan. Z.W.w. den regen. 's Avonds enkele Engelsen.
2 Jan. Z.W. stormachtige wind.
3 Jan. 's Nachts en overdag Z.W. stormachtige wind en heel den dag regen, heel den nacht tot 's morgens 6 uur met tussenpozen Engelsen.
4 Jan. W.w. stormachtig en buig. In den voormiddag veel Engelsen. De eersten kwamen al weer terug, en toen gingen er nog anderen naar hun doel toe. Er zijn weer ledige benzinetanks in de omgeving gevallen.
5 Jan. Het praatje gaat hier dat de Russen in Polen zijn binnengerukt.
6 Jan. Z.W. stormachtig 's avonds enkele Engelsen.
7 Jan. Zuidwestenwind en regen, in de voormiddag grote formatie zware vliegtuigen, dat het dreunde in de ooren, zoo zijn er zeven golven over ons heen gegaan naar Duitsland. 's Avonds enkele Engelsen.
8 Jan. Z.w. Krachtige bewolking.
9 Jan. Z.W. tot stormachtige wind bewolkt later regen.
10 Jan. W.w. bewolkt.
11 Jan. Z.w. bewolkt, 's avonds sneeuw. Overdag in de verte Engelsen en veel gedreun van schieten. Vorige week zijn er 15 Duitsers op 's-Gravendeel gekomen, die maken jacht op onderduikers.
12 Jan. Z.w. heel den dag mist en motregen.
13 Jan. Zuidenwind, bewolkt.
14 Jan. Z.w. dikke mist, op den dag helder zomerweer. Volledige afweervuur over het geheele Oostfront. Heel den avond door enkele Engelsen.
15 Jan. Z.w. mistig, op den dag helder mooi weer.
16 Jan. Oostenwind, heel den dag dikke mist en koud.
17 Jan. Z.w. heel den dag dikke mist en koud.
18 Jan. Z.w. heel den dag mist en motregen.
19 Jan. Z.w. en mistig heel den dag.
20 Jan. Z.w. mistig, later eenige regen. 's Avonds Engelsen.
21 Jan. Z.W.wind helder mooi weer, overdag enkele Engelsen, ook 's avonds enkele Engelsen.
22 Jan. Heel de nacht door zoo af en toe Engelsen, 's morgens enkele Duitse vliegtuigen.
Z.W.w. bewolkt stormachtige wind heel den dag.
23 Jan. Heel de nacht Z.W.storm, op den dag nog stormachtige wind, 's middags enkele Engelsen, 's avonds weer storm en regen.
24 Jan. Zuidwestelijke stormachtige wind heel de nacht. Op de dag stormachtige W.w., licht bewolkt. In de middag hebben hier 20 Engelsen heel hoog, wel een half uur aan het ronddraaien geweest.
25 Jan. Zuidenwind stormachtige wind, later regen.
26 Jan. Sterke Zuidwestenwind, helder tot licht bewolkt, later stormachtige wind en regen.

Er zijn hier 50 menschen gevorderd om in de griend langs het Hollands Diep het hout te hakken en verdedigingswerk te maken.

- 27 Jan. Z. stormachtige wind, bewolkt.
- 28 Jan. Z.W.w. stormachtig bewolkt, 's middags enkele Engelsen. Op het oogenblik zijn voor onbepaalde tijd de telefoons gesloten in Zuid-Holland.
- 29 Jan. Z.W.w. sterke wind, bewolkt. Op Strijensas zijn er weer 160 Duitsers gekomen, op 's-Gravendeel ook zoo'n stompje. In den avond enkele Engelsen en Duitse vliegtuigen.
- 30 Jan. Z.w. helder tot lichte bewolkt, mooi weer. Heel de voormiddag door Engelsen.
Er kwam hier nog een viermotorig vliegtuig heel laag over, een Amerikaans. In den middag bij de bruggen werd er hevig geschoten op een laag gaande vliegtuig, dat was een vliegtuig met een dubbele romp, bepaald weer een nieuw type, 's avonds nog enkele Engelsen.
- 31 Jan. Z.w. helder buitengewoon zacht weer. 's Middags weer veel Engelsen, allemaal strepen trekken, er waren er weer met twee rompen bij. Afgelopen nacht (eigen). Het is hier buitengewoon stil bij ons met de Duitse vliegtuigen, zeldzaam als er de laatste vijf weken een over komt.
- 1 Febr. Z.W.w., nevelig zwaar bewolkt. Op Strijen zijn er ook Duitsers gekomen, meest baardloze jongens, die door de superieuren gedrild worden; met de noodige slaag erbij.
- 2 Febr. Z.w. krachtige wind en motregen.
- 3 Febr. Z.W. stormachtige wind, bewolkt. In den avond van 2 Februari is hier een kabbelballon laag over gekomen, welke nog schade veroorzaakte aan het lichtnet.
- 4 Febr. W.w. storm, met groote sneeuwbuien. Van 10 uur v.m. tot 1 uur groote formaties Engelsen op heen- en terugreis.
- 5 Febr. W.w. sterke wind, licht bewolkt.
- 6 Febr. W.w. bewolkt en eenige regen.
- 7 Febr. Z.W. mistig en motregen, sterke wind. Door verschillende boeren moeten er mijnen uit de schuit gereden worden, aan het eind van de Kil. Er wordt vanaf Sas tot aan de Oude Wacht een mijnenveld gelegd dwars door het land, twee huizen in het Landigje moeten afgebroken worden.
- 9 Febr. Z.W. stormachtige wind. Er zijn 450.000 Nederlanders in Duitsland werkzaam, en het staat vast dat Nederland nog meer krachten ter beschikking zal moeten stellen, volgens een Duits minister.
- 10 Febr. N.w. sterke wind en koud met groote sneeuwbuien, Voormiddags veel Engelsen op de heen- en terugreis naar Duitsland.
- 11 Febr. N.w. koud lichtbewolkt.
- 12 Febr. N.w. helder en koud.
- 13 Febr. N.w. helder 's morgens vriezen. Heel den dag door in de verte het gedreun van schieten, in de middag enkele Engelsen. 's Avonds enkele Duitsers.
- 14 Febr. N.w. licht bewolkt, 's morgens vriezen, voormiddags in de verte Engelsen.
- 15 Febr. N.w. bewolkt eenige sneeuw, later zachter. 's Middags enkele Engelsen. De Moffen van Sas en 's-Gravendeel zijn weer vertrokken. Er gaat hier algemeen het praatje dat er gedeeltes van de Hoekse Waard onder water gezet zullen worden. Alle Ausweisen zijn ongeldig verklaard. Er zijn weer werkrachten nodig voor de mof, en nu krijgen we weer een nieuwe levering aan de slavenhandelaar.
- 16 Febr. N.w. bewolkt, nevelig en koud. Gistermorgen is op het gemeentehuis op Puttershoek een overval gedaan door acht jongemannen die op de fiets gekomen waren. Zij hebben groot aantal nieuwe stamkaarten meegenomen.
- 17 Febr. Oostenwind, bewolkt en koud, om 't vriespunt.
- 18 Febr. N.w. lichte vorst en sneeuw, koud. De evacuatie van de Hoekse Waard is begonnen achter in. Hij gaat voor de helft onder water volgens plan. De Strijense polder, Meeuwenoord, de Trekdam gaan ook onder.
- 19 Febr. Oostenwind, licht vorst, eenige sneeuw, bar koud. Volgens de statistiek zijn er 450.000 vaderlanders in Duitsland werkzaam, in werkelijkheid maar 300.000, de rest zijn onderduikers en zieken.
- 20 Febr. Oostenwind, lichte vorst, bewolkt, bar koud. 's Morgens vroeg veel Engelsen, verder heel den dag door met kleine tussenpozen. In den avond enkele Duitser.
- 21 Febr. Oostenwind, lichte vorst, bewolkt en koud. De jongens lopen weer over het ijs. In den middag weer veel Engelsen.
- 22 Febr. O.w. helder lichte vorst, koud. Voormiddags honderden Engelse vliegtuigen, viermotorige jagers en dubbelstaarten. Wij konden ze alle goed zien. Zoo lang als het oorlog is, zijn er hier nog nooit zooveel gezien. Ook 's Middags nog veel Engelsen, meest op de terugweg. Er kwamen nog zes Engelsen zoo maar net over het water van het Hollands Diep scheren. (eigen) Er gaan nog steeds de dolste geruchten over de evacuatie, het eene oogenblik moet je weg, en een uur erna kan je weer blijven. Nu is het besluit zoover, dat die hoog zitten aan den dijk voor eigen risico mogen blijven zitten.

Wat den oorlog betreft, geloof ik dat Duitsland in het nauw komt, er wordt zoo druk geschreven over invasie en als zij het op die of die manier doen, dat het dan wel mogelijk is. De N.S.B.ers aan den dijk die zitten in de put. Ze doen een overhaaste evacuatie, zij hebben er om gelachen toen de joden uit hun huis gehaald werden, maar nu worden zij ook opgejaagd, en zouden zij nog wel eens terug keeren? Laten wij hopen op een spoedige vrede, en een nieuw leven, en dan werkelijk als menschen, en dat er dan weer geen strijd meer zal zijn, maar eensgezindheid voor alles.

- 23 Febr. 's Nachts nog veel Engelsen. Oostenwind, lichte vorst, helder en koud.
- 24 Febr. 's Morgens 7° vorst Oostenwind, helder koud. Voormiddags hoorden wij in de verte Z. richting vliegtuigen, opeens begon er een reeks ontploffingen te horen, dat alles hier dreunde. 's Middags maakten 8 Engelsen een duikvlucht over de bruggen, met het noodige vuur erbij.
- 25 Febr. Oostenwind, lichte vorst, later W.w. bewolkt zachter. Voormiddags enkele Engelsen laag over de grond in de Striense polder. Vanaf de brug schoten ze er fel op. Bij P. v.d. Berg werd nog door het dak geschoten.
- 26 Febr. Z.w. bewolkt zachter, lichte dooi. De evacuatie aan den dijk is zoo goed als achter de rug. De gekste praatjes doen de ronde bij de menschen. Vanmorgen werd er verteld dat Bonaventura ook ondergezet werd, 's avonds werd er weer verteld dat er in Strijen aangeplakt was dat de menschen weer mochten blijven zitten. En zoo is het iedere dag wat anders. Afgelopen nacht veel Engelsen, zij hebben weer een aanval op Schweinfurt gedaan.
- 27 Febr. N.w. lichte vorst, op den dag bewolkt eenige sneeuw.
- 28 Febr. N.w. om 't vriespunt, koud.
- 29 Febr. N.w. lichte vorst op den dag licht bewolkt. Voormiddags kwamen er enkele Engelse tweemotorige hier over. Zij gingen zoo maar net boven de grond, met ontzaglijke snelheid. Het water in de Strijense polder is weer een heel stuk gezakt.
- 1 Maart Z.w. om 't vriespunt, overdag bewolkt, eenige regen, koud. Hoewel niet officieel, is vanavond afgekomen dat heel de Schenkeldijk zal moeten ruimen.
- 2 Maart W.w. 's morgens eenige sneeuw, om 't vriespunt, op den dag dooi. Vandaag het evacuatiebevel gekregen, dat 5 maart de woning ontruimd moet zijn.
- 3 Maart W.w. koud met groote sneeuwbuien.
- 4 Maart N.w. 's morgens een dikke laag sneeuw, lichte vorst, op den dag nog groote sneeuwbuien en veel Engelsen. Vandaag zijn wij naar 's-Gravendeel verhuisd.
- 5 Maart N.w. lichte vorst, 's morgens mistig, later helder en koud.
- 6 Maart N.w. lichte vorst, 's morgens mistig, later helder en lichte dooi, 's avonds kregen wij een telegram van Koen, Metje ernstig ziek.
- 7 Maart N.w. lichte vorst, op den dag bewolkt en koud, 's morgens kregen wij een telegram van Metje overleden. In de Schenkeldijk moet langs de zuidelijke kant een kade gelegd worden om het water te keeren.
- 8 Maart N.w. lichte vorst, op den dag helder en koud. Op den dag veel Engelsen.
- 9 Maart N.w. lichte dooi, bewolkt en koud. Op den dag in de verte Engelsen.
- 10 Maart Z.w. bewolkt en koud.
- 11 Maart Z.w. sterke wind, op den dag enkele formaties Engelsen.
- 12 Maart Z.w. bewolkt, later regen. Het was Zondag en wij hebben moeten werken aan de dijk leggen langs de Schenkeldijk.
- 13 Maart W.w. stormachtig met groote sneeuwbuien.
- 14 Maart Stormachtige W.w., buig en een onweerslag.
- 15 Maart W.w. bewolkt en koud. (koud)
- 16 Maart Z.w. bewolkt zachter. De dijk langs de Schenkeldijk is klaar. Het water in de Striense polder is buiten de slooten gegaan, en verschillende stukken land staan onder. Het Kooiland is gelijk een groot meer.
- 17 Maart W.w. helder mooi weer.
- 18 Maart Z.W.w. mooi weer.
- 19 Maart Z.w. en regen, later opklarend in den avond Engelsen.
- 20 Maart W.w. bewolkt en buig en koud.

Rekening van arbeidskosten
gemeente door het evacueeren.

J. van Kleef
Schenkeldijk 64
's-Gravendeel

Mrt '44	Arbeidsloon verhuizen	f 4
Apr. '44	Arbeidsloon verhuizen	f 4
Juli '44	Arbeidsloon voor het weer bewoonbaar maken van eigen woning	f 12
Jan. '45	Arbeidsloon verhuizen	f 4
Mei '45	Arbeidsloon voor het verwijderen van het zand en de grond, welke aangebracht zijn in juli '44	f 18
Totaal		f 42

- 21 Maart Stormachtige W.w., regen en sneeuwbuien, koud. Van Zondag op Maandag zijn hier weer Engelse krantjes uitgestrooid.
- 22 maart N.W.w. Sneeuwbuien en koud. De Zuidelijke kant van de Schenkeldijk die mag weer terug komen.
- 23 Maart Z.w. lichte bew, mooi weer. Voormiddags 8 jagers Engelsen laag die bij de bruggen bij Dordt hevig schoten. Later naar schatting wel 1000 viermotorige vliegtuigen en jagers, die in formaties van 70, 50, 30 en 20, vergezeld van veel jagers die er als muggen omheen draaiden, hierover kwamen in de richting Z.W. op de terugreis. In de avond Engelsen.
- 24 Maart W.w. bewolkt. Er is veel water ingelaten, heel de Striensepolder staat blank. Nu is de Achterdijk doorgegraven om water zoo in den Trekdam te krijgen. Daar rijst het langzaam.
- 25 Maart Z.w. zacht lenteweer, 's morgens mistig. Afgelopen nacht veel Engelsen.
- 26 maart W.w. bewolkt, droog weer.
- 28 Maart Z.w. licht bewolkt, mooi weer.
- 29 Maart N.w. licht bewolkt, droog weer. Het water in de Strijense polder staat heel hoog, bijna een meter.
- 30 Maart N.w. licht bewolkt, mooi weer, 's middags enkele Engelsen laag. Het water stond vandaag zoo hoog in de Strijense Polder dat het bij W. v/d Vorm over den dijk liep, zoo in de Wiel.
- 31 Maart N.w. licht bewolkt koud.
- 1 April N.w. licht bewolkt, koud 's morgens vriezen.
- 2 April Oostenwind, koud, licht bewolkt.
- 3 April Z.w. bewolkt, eenige regen.
- 4 April Z.w. bewolkt en regen.
- 5 April W.w. bewolkt. voormiddags Engelsen.
- 6 April W.w. bewolkt droog weer. Alles staat hier op het oogenblik dik onder water. Wij zijn van deze week weer verhuisd naar de Schenkeldijk in het huis van T. Schouwenburg.
- 7 April Oostenwind, koud. Enkelde Engelsen.
- 8 April Oostenwind, en koud. Enkelde Engelsen.
- 9 April (Paschen) W.w. helder mooi weer.
- 10 April Oostenwind, mooi weer, op den dag formatie Engelsen.
- 11 April W.w. helder zacht weer, op den dag Engelsen.
- 12 April In den avond en nacht van 11 April veel Engelsen. Z.w. helder mooi weer. Heel den dag door in Zuidelijke richting Engelsen.
- 13 Apr. Z.w. mooi weer, later warm, in den avond onweer en regen. Op den dag enkele Engelsen.
- 14 Apr. Z.Oostenwind, helder mooi weer.
- 15 Apr. Z.w. zomerweer, later eenige regen.
- 16 Apr. Z.w. mooi weer, warm.
- 17 Apr. N.w. en koud.
- 18 Apr. N.w. helder en koud. Het praatje gaat hier dat in de Duitse kranten geschreven staat, dat de Engelsen in Nederland de sluizen en dijken kapot gegooit hebben (wij weten wel beter).
- 19 Apr. Helder mooi warm weer. Tegen den avond in het zuiden Engelsen.
- 20 Apr. Z.w. regen, later droog weer. In den avond zijn er in Westelijke richting wel weer bommen gevallen, voortdurend stonden hier de ramen te rammelen.
- 21 Apr. 's Nachts veel Engelsen, de lucht daverde van het geronk der motoren. (Keulen en Berlijn) Op den dag W.w. bewolkt eenige regen.
- 22 Apr. W.w. helder mooi weer, 's middags en 's avonds Engelsen.
- 23 Apr. 's Nachts weer veel Engelsen, een uur lang was het geronk niet van de lucht. Op den dag mooi weer, 's middags en 's avonds weer Engelsen.
- 24 Apr. W.w. mooi weer, later eenige regen.
- 25 Apr. W. stormachtige wind. Er gingen golven in de polders of het op het buitenwater was. Het schuim vloog over de dijk. In de nacht gingen er weer veel Engelsen over.
- 26 Apr. N.w. koud helder weer. 's Morgens Engelsen.
- 27 Apr. 's Nachts weer Engelsen. W.w. mooi weer. Door de Duitsers wordt het als een feit beschouwd dat de invasie nabij is. Zeeland is verboden gebied geworden.
- 28 Apr. 's Nachts weer Engelsen. N.w. bewolkt en koud.
- 29 Apr. W.w. bewolkt en koud, op den dag veel Engelsen. De boomen staan mooi in bloei in 't water. Ook het koolzaad is boven het water uitgegroeid en staat te bloeien.
- 30 Apr. W.w. licht bewolkt, koud. Fer Bijl is van de week weer thuis gekomen uit Vught.
- 1 Mei Z.w. bewolkt zachter. Op den dag nogal druk Engelsen, vooral in den avond in het Zuiden zwaar gedreun van bommen.

- 2 Mei Z.stormachtige wind, voormiddags enkele Engelse jagers.
- 3 Mei W. sterke wind en koud. In het algemeen zijn de menschen van gedachte dat de invasie niet lang meer op zich zal laten wachten.
- 4 Mei Z.w. licht bewolkt, zachter, later stormachtige wind. Vandaag is de 20-jarige zoon van J. Verhoef uit de Mookhoek door roekeloosheid het slachtoffer geworden van een mijn, daar hij achter den draad stond te wieden. Hij was doorzeefd met gaatjes.
- 5 Mei Z. stormachtige wind en hagel en regenbuien met onweer.
- 6 Mei W. tot N. stormachtige wind en koud met regen.
- 7 Mei N.wind en buig met hagel. Voormiddags enkele formaties Engelsen.
- 8 Mei N.W.wind en koud op den dag met tussenpozen weer Engelsen.
- 9 Mei 's Nacht Engelsen. Van de brug werd er nog geschoten op een laag vliegtuig. N.w. helder mooi weer. 's Morgens een groote formatie Engelsen, verder heel den dag door enkele Engelsen.
- 10 Mei N.w. mooi weer.
- 11 Mei N.w. helder mooi weer, 's nachts enkele Engelsen, 's middags 130 viermotorige vliegtuigen gingen hierover richting Duitsland.
- 12 Mei 's Nacht een uur lang met kleine tussenpozen stond alles te schudden en te rammelen. Heel in de verte was het gedreun te horen van geschut, ik dacht scheepsgeschut. (België) Overdag helder warm weer.
- 13 Mei Z.w. helder warm weer. 's Middags weer veel Engelse viermotorige vliegtuigen, op de terugreis.
- 14 Mei Stormachtige N.W. wind met regen en koud.
- 15 Mei W.w. licht bewolkt en koud. Het verlof van de Nederlanders, welke 15 Mei weer zou beginnen, is wegens invasiegevaar weer ingetrokken. Algemeene gedachte is dat er spoedig wat gaat gebeuren.
- 16 Mei Z.W.wind licht bewolkt, droog weer.
- 17 Mei N.w. wind en buig, met hagel.
- 18 Mei (Hemelvaartsdag) 's Morgens mistig, op den dag regen. In Bonaventura moeten palen gezet worden op bevel van de Weermacht. De gemeente 's-Gravendeel moet er 14000 zetten. Er zijn 200 man gevorderd en het moet 5 Juni klaar zijn, en zoo niet dan gaat het onder water, en moet heel de Hoeksche Waard evacueeren.
- 19 Mei 's Morgens mistig, op den dag mooi weer en enkele Engelsen.
- 20 Mei N.w. bewolkt en kouder, 's nachts en overdag Engelsen.
- 21 Mei 's Nachts Engelsen overdag N.W.w. en bewolkt koud en eenige regen.
- 22 Mei N.W.w. bewolkt en koud, 's nachts Engelsen en overdag.
- 23 Mei W.w. zachter
- 24 Mei Z.w. licht bewolkt, zacht weer. Op den dag Engelsen.
- 25 Mei 's Nachts veel Engelsen en laag. Zoo laag heb ik ze nog niet hooren vliegen. Het was een helsch lawaai als er zoo'n golf overkwam. W. stormachtige wind, bewolkt en koud.
- 26 Mei Z.W.w. en regen. Het is aan den dijk zoo erg met de muggen, dat je 's avonds eigenlijk niet buiten kan staan. Het ziet zwart langs den dijk van de zwermen muggen, die er langs golven.
- 27 Mei Oostenwind, helder warm weer, 's avonds werd er op het Hollands Diep een convooi door vliegtuigen aangevallen. Er werd van beide kanten hevig geschoten, vier schepen zijn door bomtreffers gezonken, verschillende zwaar en licht beschadigd.
- 28 Mei Oostenwind, helder warm weer, 's nachts weer veel Engelsen. Op den dag, voormiddags, Engelsen. Vijftien Nederlanders ter dood veroordeeld wegens sabotage, het vonnis is voltrokken.
- 29 Mei Bladstil, helder zeer warm, op den dag enkele Engelsen.
- 30 Mei N.w. helder zeer warm, 's nachts Engelsen en op den dag druk Engelsen.
- 31 Mei 's Nachts enkele Engelsen. Sterke N.w. mooi weer. De trein van Rotterdam naar Dordt door een Engelse terreurvlieger beschoten, 7 schoten en enkele gewonden. Heel den dag door Engelsen in de lucht.
- 1 Juli Z.W.w. eenige regen. In de middaguren van gisteren is Roosendaal getroffen door bommen, en rijdende treinen beschoten, 91 dooden en ruim 100 gewonden zijn die dag gevallen.
- 2 Juni W.w. bewolkt en koud.
- 3 Juni 's Nachts Engelsen op den dag sterke W.w. bewolkt.
- 4 Juni Sterke Z.W.w. eenige regen en bewolkt.
- 5 Juni Sterke Z.W.w. eenige regen en licht bewolkt later.
- 6 Juni 's Nachts een onweersbui en regen. Op den dag licht bewolkt, later eenige regen.
- 7 Juni Sterke W.w. bewolkt en koud. (krant) Volledig afweersucces. (invasie in Normandie)
- 8 Juni 's Nachts en op den dag regen. Z.w.
- 9 Juni Z.w. heel den dag regen.

- 10 Juni Z.w. bewolkt eenige regen, koud. In de Mariapolder en op Sas zijn vandaag Duitsers gekomen, 200 man. In de Mookhoek liep een ploegje Duitsers patrouille.
- 11 Juni Sterke W.w. bewolkt.
- 12 Juni Z.W.w. licht bewolkt, zachter.
- 14 Juni 's Nachts een uur lang veel Engelsen. Op de dag sterke W.w. later regen.
- 14 Juni Z.W. sterke wind, licht bewolkt, 's morgens vroeg veel Engelsen, overal zag je formaties vliegtuigen in het rond.
- 15 Juni Sterke Z.W. wind, lichte bewolking. Op 's-Gravendeel zijn weer Duitsers gekomen, er zijn ook Italianen bij, 80 man.
- 16 Juni Sterke Z.W.w. bewolkt en regen, 's nachts Engelsen.
- 17 Juni 's Nachts Engelsen. Stormachtige Westenwind en regen, later opklarend. (krant) De vergelding is begonnen. Het nieuwe Duitse wapen tegenmaatregel voor den bommenoorlog tegen vrouwen en kinderen: een soort vliegtuig zonder bemanning, een soort reuzenbommen.
- 18 Juni Stormachtige Westenwind, enige regen.
- 19 Juni 's Nachts in de verte Engelsen, op den dag stormachtige Noordenwind.
- 20 Juni Stormachtige Noordenwind, helder. Op den dag kwamen hier nogal druk Engelsen over.
- 21 Juni Sterke Noordenwind en koud, Voormiddags druk Engelsen.
- 22 Juni Sterke Noordenwind, helder koud weer. 's Nachts weer buitengewoon veel Engelsen, op den dag enkele Engelsen.
- 23 Juni 's Nachts Engelsen, sterke Noordenwind en koud. In de avond grote viermotorige Engelsen
- 24 Juni Westenwind, helder zachter.
- 25 Juni Zuidenwind, helder mooi weer. Er wordt hier druk gepraat door de menschen dat het water weer weggaat. Officieel is er nog niks van bekend.
- 26 Juni 's nachts druk Engelsen, op den dag drukkend, later onweer.
- 27 Juni Z.w. en regen later opklarend.
- 28 Juni Sterke Zuidenwind, bewolkt. In de Mariapolder zijn de Duitsers weer bezig om de mijnen, welke laatst gelegd zijn, weer op te graven, en die worden op 's-Gravendeel gebracht.
- 29 Juni 's Nachts Engelsen. Z.w. bewolkt en warm. 's Morgens en voormiddags Engelsen.
- 30 Juni Sterke Zuidwesten wind en regen, later droog en koud. Door heel de Hoeksche Waard zijn ze bezig om de zijwegen door te graven. In den Achterdijk en bij de Wiel zijn ze vandaag ook begonnen. De landarbeiders die hier wonen moeten 's-Gravendeel heen om in de Mariapolder, 't Landigje en andere droge polders te komen.
- 1 Juli 's Nachts Engelsen. Zuidenwind en regen.
- 2 Juli Z.w. eenige regen, broeierig, 's nachts Engelsen.
- 3 Juli Z.w. zoel weer, later onweer, in de avond een bui gepaard gaande met stortregen en wind.
- 4 Juli 's Nachts enkele Engelsen, Zuidwestenwind, bewolkt, eenige regen, koeler.
- 5 Juli W.w. licht bewolkt. mooi weer, 's nachts Engelsen.
- 6 Juli 's Nachts Engelsen. Oostenwind, mooi weer.
- 7 Juli 's Nachts Engelsen, zuidenwind, warm, voormiddag druk Engelsen, later buig.
- 8 Juli 's-Nachts en 's morgens vroeg Engelsen. Z.w. bewolkt, later N.w. en koel.
- 9 Juli Z.w. bewolkt. later regen.
- 10 Juli Z.W.w. stormachtig en regenvlagen.
- 11 Juli W.w. en regenbuien, koud. De krant bracht niet veel nieuws, daar hij wegens papierschaarste maar een helft van een half blad meer is, alle aanvallen zijn weer bloedig afgeslagen door de Duitsers, hoewel zij overal weer terrein verloren.
- 12 Juli W.w. eenige regen.
- 13 Juli Z.w. bewolkt en regen.
- 14 juli W.w. bewolkt, droog weer.
- 15 Juli W.w. bewolkt en koud.
- 16 Juli 's Nachts in de verte Engelsen. Westenwind, bewolkt, mooi weer.
- 17 Juli N.wind, mooi weer, later koel. Voormiddags gooide een Engels vliegtuig hier twee benzinetanks uit.
- 18 Juli N.w. mooi weer.
- 19 Juli 's Nachts Engelsen. Noordenwind, 's morgens mist, op den dag mooi weer. Van 's morgens vroeg tot den middag een gedreun van zware Engelse vliegtuigen. Vandaag zijn wij weer naar onze oude woning vertrokken. Er stond nog wel water onder, maar dat is droog gemaakt met zand en grond.
- 20 Juli N.w. licht bewolkt mooi weer, van 's morgens vroeg tot 's middags veel vliegtuigen (Engelse).
- 21 Juli 's nachts veel Engelsen. Ook enkele Duitsers. Overdag sterke Noordenwind.

Van 's morgens 7 uur tot 's middags ½ 2 een gedreun van vliegtuigen en schieten in de verte. Het praatje gaat dat er in Duitsland opstand is uitgebroken.

- 22 Juli Vroeg in de nacht onweer en regen. Op den dag Noordenwind, bewolkt en koud.
- 23 Juli Westenwind, bewolkt, later mooi weer.
- 24 Juli Zuidenwind, licht bewolkt, mooi weer.
- 25 Juli Oostenwind, bewolkt mooi weer. Door de landwachten zijn er 's nachts bij enkele boeren en vlasboeren huiszoeking gedaan, er is niets gevonden.
- 26 Juli 's Nachts veel Engelsen. Zuidenwind, bewolkt en zoel, later onweer en regen.
- 27 Juli Zuidwestenwind, regenbuien en onweer.
- 28 Juli Zuidenwind, bewolkt 's morgens en voormiddags formaties zware vliegtuigen.
- 29 Juli Zuidenwind, bewolkt, later onweer en regen.
- 30 Juli 's nachts een oogenblik veel Engelsen en veel regen en onweer. Op den dag bewolkt en eenige regen.
- 31 Juli Westenwind, bewolkt op den dag druk Engelsen.
- 1 Aug. Noordwesten wind, bewolkt. lucht weer.
- 2 Aug. Noordenwind, bewolkt, later helder mooi weer.
- 3 Aug. Noordenwind, helder mooi weer, namiddags grote formaties viermotorige vliegtuigen richting Duitsland.
- 4 Aug. Noordenwind, helder mooi weer. In de Mariapolder zijn de Duitsers weer vertrokken.
- 5 Aug. Noordenwind, helder mooi weer. Met de aardappelen is het op 't oogenblik hier schaars, er wordt 2 KG per man in een week aangewezen, maar in werkelijkheid hebben de menschen maar een ½ KG gehad.
- 6 Aug. 's nachts Engelsen. Op den dag Noordenwind, mooi weer, 's avonds onweerrchtig. Op 's-Gravendeel zijn de Duitsers ook vertrokken.
- 7 Aug. 's Nachts druk Engelsen. Op den dag licht bewolkt warm, voormiddags verschillende formaties zware viermotorige Amerikaanse vliegtuigen.
- 8 Aug. Westenwind, helder warm weer.
- 9 Aug. 's Nachts druk Engelsen. Op den dag Noordenwind, 's morgens dikke mist, later mooi weer, van 's morgens half 9 tot half 2 aan één stuk zwaar gedreun van zware vliegtuigen die naar en van Duitsland gingen. Later met tussenpozen nog Engelsen.
- 10 Aug. Westenwind, bewolkt, koel weer.
- 11 Aug. 's Morgens mist, later warm. Op den dag enkele Engelse vliegtuigen.
- 12 Aug. 's Morgens mist, later mooi weer. Uit Noordoostpolder zijn de werkkrachten, veel jongens, komen vluchten, daar zij door de Duitsers voor de voet op opgegrepen werden, en weggevoerd.
- 13 Aug. Oostenwind, mooi weer, 's nachts Engelsen, ook zijn er weer bommen gevallen, verschillende malen stond het huis te rammelen.
- 14 Aug. Oostenwind, mooi weer. Op den dag met tussenpozen Engelsen.
- 15 Aug. Sterke Oostenwind, helder mooi weer. In de voormiddag eerst formaties viermotorige, een eind over de 300 plus de jagers die er om heen vlogen. Daarna kwamen er honderden viermotorige vliegtuigen en jagers aan eene lange straal hierover. Door enkele jagers zijn bij de spoorbrug twee treinen beschoten, een ervan werd in brand geschoten. In Zuid-Frankrijk, werd hier verteld, zijn nieuwe landingen gedaan.
- 16 Aug. Westenwind mooi weer, enkele Engelsen.
- 17 Aug. Zuidenwind mooi weer.
- 18 Aug. Noordenwind, mooi weer, 's middags en 's avonds formaties viermotorige en jagers.
- 19 Aug. Zuidenwind, mooi weer, warm, 's avonds in de verte twee uur lang vliegtuigen.
- 20 Aug. 's Nachts onweer en regen, op den dag 's morgens regen en later mooi weer.
- 21 Aug. Sterke Noordenwind, later eenige regen.
- 22 Aug. 's Nachts hevig onweer met wind en regen, daarna druk Engelsen, op den dag Westenwind en warm.
- 23 Aug. Helder mooi weer, warm. (Parijs overgegeven)
- 24 Aug. 's nachts Engelsen. Op den dag Westenwind, mooi weer, warm en enkele Engelsen. Dat het voor Duitsland niet al te best gaat, worden wij hier wel gewaar, want dagelijks gaan er grote colonnes en treinen vol Nederland uit. Op Beijerland zijn er weer rijwielen zoomaar op straat afgenomen door de Duitsers, en die kant van Werkendam razzia onder de menschen, van 18 tot 45 jaar werd opgepikt en weggevoerd.
- 25 Aug. Westenwind, mooi weer, warm, overdag Engelsen, tegen den avond kwamen er twee koppels van vijf viermotorige bommenwerpers vergezeld van enkele jagers, en die gooiden bommen bij de bruggen. Hooge zuilen stof en rook zagen wij omhoog spuiten, vorige dag zijn er door de Engelsen een convooi voor Sas gebombardeerd.
- 26 Aug. 's Nachts enkele vliegtuigen, op den dag Noordenwind, mooi weer, warm, en heel den dag door formaties grote jagers vliegtuigen.

In den avond deden vier jagers weer een aanval op de bruggen, dat wij dekking moesten zoeken, zoo werd er weer geschoten.

- 27 Aug. Westenwind, mooi warm weer. Heel den dag door vliegtuigen, vooral tusschen de middag kwam er weer zoo'n stroom uit het westen opzetten, ze waren niet te tellen.
- 28 Aug. Sterke Zuidenwind, lichtbewolkt, koeler, overdag enkele Engelsen, meest jagers. Die enkele Duitsers die hier in de Mariapolder en op Willemsdorp nog zijn, beginnen te roven, bij C. v/d Linden die zijn tarwe op het land op schelf had gezet, werd door die lui afgedorschen, waarvoor J. Schouwenburg zijn machine moest leveren met twee menschen. Bij de Gebr. Molendijk zitten er al enkele dagen een ploeg te delven. Bij W. Groenendijk halen ze zijn rode kool en andere groente weg, en als er een wagen langs komt, dan wordt je gedwongen om het geroofde goed te rijden naar het eind van de Kil, waar het in een schuitje gaat. Dat zijn nu onze bevrijders.
- 29 Aug. Zuidenwind, bewolkt, zacht weer.
- 30 Aug. Sterke Zuidenwind en regenbuien, 's avonds enkele Engelsen. Gisternacht heeft de landwacht in de Mookhoek huiszoeking gedaan.
- 31 Aug. Stormachtige zuidenwind, buien en eenige regen.
- 1 Sept. Sterke Zuidenwind, mooi weer, 's morgens enkel de jagers die tussen den Tol en de brug een trein beschoten. 's Avonds weer viermotorige met jagers.
- 2 Sept. Stormachtige wind en regen.
- 3 Sept. Stormachtige Westenwind en regen. In de middag veel vliegtuigen. Er gingen twee stroomen van vliegtuigen, in de eene die kwam terug, en de andere gingen, ze waren niet te tellen, maar naar schatting knap meer dan duizend.
- 4 Sept. Stormachtige Zuidenwind. Het is vandaag weer een spannende dag onder de menschen. Gisteravond is er afgekondigd, werd verteld dat het uur der bevrijding ook voor Nederland geslagen heeft. De eene wist het al niet sterker als de ander. Ik had gehoord dat de Engelsen in Maastricht waren, een ander zei, ze zijn al in Bergen op Zoom, weer een ander zei, ze zijn al in den Oudenbosch, en dat zal er morgen spannen bij de bruggen. Ook werd verteld dat morgen de posterijen gesloten zijn en de treinen niet meer rijden. Dat er wat in de lucht zit, is waar, in de Mariapolder zijn weer 200 soldaten gekomen, van 's-Gravendeel is 2 September alles hals over kop vertrokken, alles opgeladen wat er was. Vandaag was het buitengewoon druk bij de brug, veel gemotoriseerden kwamen er uit Brabant, en cavallerie ging er in.
- 5 Sept. Stormachtige Zuidenwind, bewolkt. Een krant is er vandaag niet gekomen. De menschen zijn allen een beetje aan de nerveuze kant. De gekste geruchten hoorde je vertellen. Op Beijerland werd er vandaag al volop gevlagd en oranje gedragen. De algemeene verwachting was dat de Engelsen vandaag voor de bruggen zouden komen, maar er is tot op heden niets gebeurd. Wel zijn er na de middag verschillende keren jagers geweest, en van beide kanten werd er hevig gevraagd, maar verder niets. De meeste N.S.B.ers zijn vandaag uit de Hoeksche Waard vertrokken.
- 6 Sept. Zuidenwind, bewolkt, mooi weer. Op de dag veel jagers, wij moesten nogal eens dekking zoeken wegens afweervuur. Voor Nederland is de uitzonderingstoestand afgekondigd, en 's avonds om 8 uur binnen.
7. Sept. 's nachts veel regen en stormachtige wind, welke 's middags een orkaan werd. Het water was hier bij ons circa ½ meter gezakt, langs de Schenkeldijk stond het land droog. Het fruit is genoegzaam voor het grootste gedeelte afgestormd, bij H. v.d. Linden zijn drie gebinten de muur er uitgetrokken, veel pannenschade en boomen ontworteld. Geen oorlogsnieuws en geen krant. Vanmorgen zijn er weer N.S.B.ers met de noorderzon vertrokken.
- 8 Sept. Sterke Zuidenwind, regenbuien en onweer, 's middags enkele jagers. Er zitten omgeving Dordt veel soldaten.
- 9 Sept. Sterke Westenwind, regenbuien en onweer. Op den dag veel viermotorige vliegtuigen en jagers. In de avonduren werden bommen gegooid op Barendrechtse brug; het gebouw waar de machines in stonden werd door twee bommen geraakt en ging in brand. De brug was juist op dat moment omhoog gehaald.
- 10 Sept. Noordenwind, lichte bewolking, mooi weer, 's morgens grote formaties viermotorige vliegtuigen, verder heel den dag door jagers, welke vanaf de bruggen nogal eens beschoten worden.
- 11 Sept. 's Nachts enkele vliegtuigen. Er zijn in den omtrek wel enkele bommen gevallen, want wij lagen te schudden in bed. Op den dag mooi weer. Heel den dag door jagers, die hier aan het verkennen waren. In den avond honderden viermotorige die ook hier heen weer terug kwamen. Op den Tol en in den Mariapolder werd hevig geschoten met zwaar afweer, dat daar pas gekomen is, maar niks geraakt.
- 12 Sept. 's Nachts enkele vliegtuigen op den dag sterke oostenwind, heel den dag door vliegtuigen en er tusschendoor nog twee maal een heel zwerm van honderden, er werd weer hevig op geschoten, een werd er neergehaald, welke bij Dordt neerstortte. Naar men zegt werd er op de manschappen welke zich nog trachtten te redden met hun parachute, geschoten.

- 14 Sept. Oostenwind, helder mooi weer, 's Morgens al vroeg jagers die over de brug en de omtrek afzochten, en van beide kanten hevig geschoten. 's Middags een aanval bij de bruggen door enkele vliegtuigen. Het was een oorverdovend lawaai. In de avond weer een lange sliert viermotorige en jagers, waarop het zware afweer begon te bonken, maar er geen neerhaalde. Een krant is er niet gekomen. Het verkeer ligt zoo goed als stil, en als je nog op de paden durft te komen, hetzij met wagen, auto of fiets, wordt je door de Duitsers aangehouden en het voertuig zoogenaamd gevorderd. Wij zagen in de richting van Brabant vijf hevige explosies, en na verloop van een paar minuten was het niet anders of dat heel de boel uit elkaar zou rammelen.
- 14 Sept. Noordenwind, mooi weer, 's nachts en overdag enkele Engelse vliegtuigen.
- 15 Sept. Zuidenwind, lichtbewolkt, mooi weer, vandaag er stil in de lucht. Een aanval bij de bruggen door twee dubbelstaartvliegtuigen.
- 16 Sept. Noordenwind, mooi weer, op den dag enkele jagers. Er werd weinig geschoten. 's Avonds om 11 uur was in de richting van de bruggen iets wonderlijks te zien in de lucht. Honderden lichtkogels hingen er in de lucht en vliegtuigen erboven. En daar begon het spul, bommen en schieten uit de lucht, dat alles stond te schudden en beven. Vanaf de grond werd geen schot gelost. De Duitse Polizei Führer maakt bekend: alle 16 tot 50 jarige Nederlanders, die hun tijd zoek brengen met lummen en lanterfanten, onverwijd te arresteeren en naar Amersfoort te brengen, en van daaruit zullen zij te werk gesteld worden in Duitsland. Ter besparing van brandstoffen is een verbod uitgevaardigd van bereiding van vele producten. Bier, ijs, biscuit en alle gebakken mogen niet meer bereid worden.
- 17 Sept. Het bombardement van vorige nacht is op Willemsdorp en de polder en waar geschut stond, gemunt geweest. Het is vandaag Zondag eenen angstige dag. Het is 's morgens om 10 uur al begonnen en heeft geduurd tot 's avonds toe zonder ophouden. Om 11 uur voormiddags kwamen er verschillende formaties van zes grote vliegtuigen, en die schoten torpedo's af, op doelen over de Kil en bruggen. Het was of ieder oogenblik het huis in elkaar zou storten, daarna kwamen jagers en die maken heel den dag duik- en scheervluchten, leeg benzinetanks zag ik een keer zeven gelijk naar omlaag komen. Dan zijn er door het Zuiden heen honderden groote vliegtuigen, zooals ik ze nog niet gezien heb, hierheen en teruggegaan. Er is er niet één neergeschoten. De menschen van de Wacht zijn grootendeels weer gaan vluchten. De laatste berichten waren, dat er 750 vliegende fortten parachutisten uitgegoot hebben boven Nederland, en dat Nederland ten zuiden van de Rijn en Lek spoedig bevrijd zouden zijn.
- 18 Sept. 's Nachts twee urenlang vliegtuigen heen en terug, ze vlogen laag. Op den dag Noordenwind, zomerweer. Om 12 uur kwamen er weer vliegtuigen tot 's avonds 6 uur toe, verschillende types, door het Zuiden heen gingen er weer van die grote, er zijn er nog meer hierheen gekomen dan de vorige dag. Het is gewoon geweldig zooals dat door de lucht scheert. Zoodra er van de grond gevuurd wordt, duiken jagers er naar toe en brengen ze tot zwijgen. Het was dan ook belangrijk minder met het afweer dan gisteren, toch zijn er vier jagers in de omgeving gevallen. Naar ik weet zijn twee piloten er levend uitgekomen, een lag gewond bij den dokter in Strijen en de andere die is spoorloos verdwenen, na zijn jager eerst in brand gestoken te hebben.
- 19 Sept. Noordenwind mooi weer, 's nachts Engelse vliegtuigen. Op den dag behalve enkele vliegtuigen rustig. Het schijnt dat alles in Nederland stil ligt wat verkeer betreft. De krant verschijnt niet meer, bussen en trein rijden niet. De B.N.V radio meldde dat alles vernietigd is van de luchtlanding.
- 20 Sept. 's Nachts Engelse vliegtuigen. Op den dag eenige regen, later zomers weer. In den avond nogal druk jagers, alles ging nogal rustig over. De opmars der Engelsen is Nijmegen genaderd.
- 21 Sept. 's Nachts enkele Engelse vliegtuigen, 's morgens mistig, later mooi weer.
- 22 Sept. 's Morgens mistig, later mooi weer. Over de oorlog kan ik niets meer schrijven dan maar van horen zeggen. Nijmegen is gevallen, bij Arnhem wordt verbitterd gevochten. De parachutisten zijn daar door de Duitsers omsingeld.
- 23 Sept. 's Nachts en 's morgens veel regen, later licht bewolkt, van 4 uur tot 8 uur allemaal jagers en gevechtsvliegtuigen welke hier hoog over gingen. Op 's-Gravendeel hebbende Duitsers een razzia gehouden, ze moesten mannen hebben om stellingen te maken op de Wacht, ze hebben er maar 18 kunnen grijpen. Nu moeten er morgenochtend 20 man op het gemeentehuis zijn, en zoo niet dan worden vrouwen en kinderen gehaald.
- 24 Sept. 's nachts veel Engelse vliegtuigen. Op den dag herfstweer en regenbuien, enkele vliegtuigen. Bij Arnhem wordt hevig gevochten, ze doen voor Caen in Frankrijk niet onder. Op 22 September is de spoorbrug bij Dordt opgeblazen. Men zegt per ongeluk. Op 's-Gravendeel waren er vanmorgen voldoende vrijwilligers om te gaan werken, zelfs Haima de Vries, een oud wethouder, was er om mee te gaan.
- 25 Sept. Zuidenwind, veel regen 's nachts, op den dag bewolkt, en enkele Engelse vliegtuigen.

- 26 Sept. 's Nachts veel regen. Op den dag lichte bewolking, 's middags tot des avonds toe voortdurend formaties jagers richting Arnhem. In de omgeving Arnhem wordt nog steeds verbitterd gevochten.
- 27 Sept. 's Nachts voortdurend vliegtuigen. Op den dag Zuidenwind, sterke wind, voormiddags veel vliegtuigen, verschillende types, later op den dag weer jagers. Gister werd er in de Kil een Duits oorlogsscheepje door een vliegtuig tot zinken gebracht. Hier in de omtrek wordt alles afgestroopt. Ze stelen alles wat er maar te krijgen is. Op 's-Gravendeel kwamen er vanmorgen een colonne paarden en wagens aan, die uit Brabant van de boeren meegenomen waren. Bij Arnhem is de toestand zorgwekkend voor de Engelsen, er komen voortdurend nog versterkingen aan door de lucht, in groote zweefvliegtuigen, welke getrokken worden door een groot vliegtuig, welke er zes tot tien gelijk door de lucht trekt, wordt het aangevoerd.
- 28 Sept. 's Nachts harde regenbuien en onweer. Op den dag Zuidenwind, mooi weer, tegen de avond druk Engelse gevechtsvliegtuigen.
- 29 Sept. Sterke Westenwind, bewolkt. Vandaag is er weer een krant gekomen in zakformaat.
- 30 Sept. Westenwind, licht bewolkt, droog weer. Heel den dag door groepjes Engelse jagers.
- 1 Oct. Sterke Westenwind, lichte bewolking en koud. Tegen den avond deden acht jagers een aanval op enkele schepen en de zeehaven van Dordt. Twee olieboten werden getroffen.
- 2 Oct. Noordenwind, lichte bewolking, mooi weer, verder heel den dag door vliegtuigen. Over de oorlog is de laatste dagen weinig nieuws.
- 3 Oct. Sterke westenwind, koud en buiig. Het heeft weinig gescheeld of mijn huis had vandaag afgebrand, vanwege een schoorsteenbrandje. Het riet onder de pannen was al lustig aan het branden. Met vereende krachten hebben wij het weer geblusht.
- 4 Oct. Zuidwestenwind, buiig en onweer, enkele vliegtuigen. Van 's-Gravendeel en Schenkeldijk zijn 100 Menschen gevorderd om in de Mariapolder te gaan werken.
- 5 Oct. Noordenwind, helder weer, koud. Heel den dag door vliegtuigen. In Brabant schijnt er nog al hevig gevochten te worden. Heel den dag door hoor je het schieten en kanongebulder.
- 6 Oct. Stormachtige Noordoostenwind, helder en koud. 's Nachts enkele Engelse vliegtuigen, op den dag is het weer raak geweest met de vliegtuigen, het begon al toen het licht werd en tot den donker toe. Voormiddags gooiden acht gevechtsvliegtuigen bommen in de omgeving van Dordt, en die kanten van Brabant uit heeft het heel den dag gedreund. Tegen den avond kwamen er weer honderden viermotorige vliegtuigen en jagers hier over, door het zware geschut werd er hard op geschoten, maar alles ging gewoon door.
- 7 Oct. Noordenwind, helder mooi weer, 's nachts en op den dag was gedurig het schieten in Zuidelijke richting hier gehoord, ook zijn er weer veel vliegtuigen hier over gegaan. Het begint met de stroomvoorziening op een eind te lopen. De zwingelfabrieken zijn hier al afgesloten. Er wordt weer met de hand gerepeld. Suiker wordt aan personen boven de 4 jaar niet meer verstrekt voorlopig.
- 8 Oct. 's Morgens mistig, later helder mooi weer, 's avonds heeft hier een vliegtuig gecirkeld en gooide op verschillende plaatsen lichtkogels uit. Op den dag erg stil geweest.
- 9 Oct. Noordenwind, bewolkt, verder een stille dag.
- 10 Oct. Noordenwind, bewolkt. Erg stil op den dag. De gemeente van Dordt heeft de electriciteitsvoorziening voor zijn aangesloten gemeentes beperkt en stroomloze uren gesteld van 's morgens 6.30 tot 's avonds 5.30 vanwege de kolenpositie.
- 11 Oct. Zuidenwind, lichtbewolkt, mooi weer. In de verte kanongedreun.
- 12 Oct. Westenwind, droog weer, voormiddags lange slierten groote vliegtuigen, verder hebben hier op den dag voortdurend jagers gecirkeld.
- 13 Oct. Zuidenwind, licht bewolkt en koud. Heel den dag door hebben hier weer jagers gedraaid. Bij het veer van 's-Gravendeel zijn bommen gevallen. Er is niets geraakt, wel veel ruiten bij de huizen eruit.
- 14 Oct. Westenwind, bewolkt mooi weer. 's Morgens grote formaties viermotorige vliegtuigen verder op den dag jagers. Het begint op de weg levensgevaarlijk te worden, daar de Engelse jagers op alle voertuigen op de weg schieten.
- 15 Oct. Zuidenwind, lichte bewolking, 's morgens en voormiddags druk vliegtuigen, later regen en wind.
- 16 Oct. 's Nachts in het zuiden hevig gedreun van kanonvuur. Op den dag sterke Zuidenwind, licht bewolkt, 's middags werden er door een tiental vliegtuigen bommen gegooid in de richting van Dubbeldam. Ik zag de bommen vallen. Door elk vliegtuig werden er twee gelijk uitgeworpen in duikvlucht. 's Avonds heeft hier weer een vliegtuig aan het rond scharrelen geweest, telkens gooide hij in de richting van de bruggen lichtkogels uit.
- 17 Oct. Zuidwestelijke stormachtige wind, later storm en regen.
- 18 Oct. Stormachtige Zuidwestenwind, en harde regenbuien en nog onweer. Enkele Engelse jagers kwamen hier nog over, en in de verte kanongedreun.
- 19 Oct. 's Nachts veel regen, op den westenwind en groote regenbuien.

- 20 Oct. Sterke Zuidenwind, bewolkt, later weer regen. Op den dag weer vliegtuigen die hier weer kwamen zoeken naar buit. Heel de dag door kanongebulder in het Zuiden. Er werden dikwijls fantastische verhalen gedaan over de Duitsers, hoe zij hier met de knoet regeerden onder de Nederlandse bevolking, die ik nu niet zoo direct voor waarheid opvatte. Toch wil ik hier een geval neerschrijven, dat hemeltergend is, om het nog maar te horen, laat staan als het je raakt. Het is gebeurd op Rhoo. Er was 's nachts een draad van de electriciteit stukgeraakt door de wind (de Duitsers zeggen sabotage) bij de vlasfabriek van Barendrecht. Een Duits officier was er tegen gelopen in den donker en gedood. Na een onderzoek van de Duitsers werden van de vlasfabriek zeven werkmensen eruit gehaald, die niet getrouwd waren; de getrouwen moesten weg gaan. Toen dat gebeurd was, werden zij op het erf opgesteld met de baas er zelf ook bij, en werden koelbloedig doodgeschoten door een vuurpeloton, daarna ging een Duits officier er nog eens overheen met een machinepistool. De lijken moesten blijven liggen tot den andere avond. Daarna moest de vrouw van de gefusilleerde patroon onmiddellijk haar huis verlaten, dat werd in brand gestoken. Dit is één daad van het beschaafde Duitse volk, dat in Europa een nieuwe orde wil scheppen.
- 21 Oct. Oostenwind, helder. Heel den dag door gedreun van schieten en bommen, verschillende vliegtuigen deden aanvallen hier op de omgeving. Er werd veel geschoten.
- 22 Oct. Noordenwind, bewolkt, verder een stille dag.
- 23 Oct. Zuidenwind, bewolkt, overdag weinig te doen.
- 26 Oct. 's morgens mistig, later opklarend, behalve enkele vliegtuigen was het hier stil. In het zuiden kanongebulder. Vanmiddag hebben Duitse soldaten uit de Maria-polder bij de leegstaande huizen van de Achterdijk de boel opengebroken en wat er nog te vinden was van hun gading meegenomen.
- 27 oct. Zuidenwind, mistig, later regen, 's nachts en op den dag in het Zuidoosten en zuiden kanongebulder.
- 28 Oct. Zuidenwind, licht bewolkt en enkele vliegtuigen.
- 29 Oct. Heel de nacht door hier enkele vliegtuigen, gepatrouilleerd en zwaar gedreun in de verte. Zuidenwind, helder mooi weer. In de Mookhoek zijn Duitsers ingekwartierd. Op den dag is het weer hevig geweest met het oorlogsgeweld, de ramen hebben heel den dag door staan rammelen van het schieten en vliegtuigen zagen wij op verschillende plaatsen duikvluchten maken. Tegen de avond kwamen er een 30 groote vliegtuigen en die gooiden bommen van zwaar kaliber aan weerskanten van de bruggen, van de luchtdruk zijn er aan de Schenkeldijk en Achterdijk veel ruiten stukgegaan. Van de school waren zij er allemaal uit, houtwerk en al. Zelfs in de Mookhoek en op 's-Gravendeel waren er nog ruiten kapot. Ook in Strijen waren er ruiten kapot.
- 30 Oct. Sterke Noordenwind, bewolkt en koud. 's Morgens een luchtaanval van verscheidene vliegtuigen op de weg naar Dordt op terugtrekkende troepen. Ik zag een vliegtuig vier bommen gelijk uitgooien. In Strijen is er ook een bom gevallen op een bakkerij.
- 31 Oct. Noordenwind, heel den dag mistig. De Engelschen beschoten tegen de avond de bruggen bij de Moerdijk. Vanuit Bonaventuur werd er met Kanonnen teruggeschoten.
- 1 Nov. 's Nachts hebben wij niet kunnen slapen vanwege de zware klappen van geschut, dat in Bonaventuur staat opgesteld. De bruggen werden heel den nacht door, door de Engelschen beschoten. Op den dag licht bewolkt goed weer, verder heel den dag door die harde klappen van de kanonnen. 's Middags weer hele zwermen vliegtuigen.
- 2 Nov. Westenwind, helder en licht bewolkt, mooi weer. De strijd in Brabant komt langzaam dichterbij. De bruggen lagen weer onder Engelse vuur, 's middags zagen wij vliegers aanvallen doen op het front, ook kwamen er formatie groote over. In den avond druk vliegtuigen.
- 3 Nov. Zuidwestenwind, bewolkt, eenige regen. 's Nachts en op den dag bulderde het geschut, voormiddags hebben hier enkele vliegtuigen aan het zoeken geweest naar het geschut, daarna hebben wij het niet meer horen schieten.
- 4 Nov. Zuidwestenwind, licht bewolkt, 's nachts bij tussenpozen knalde het Duits geschut weer, ook op den dag. De strijd komt dichterbij, het huis staat heel den dag te trillen van het zware geschut, en veel vliegtuigen boven het front, die boven ons hier hun rondjes maken en zo maar weer op een nieuw duikvluchten doen boven Noord-Brabant. Vanmiddag kwam der een ploegje Duitsers uit den Achterdijk en die huisvesten der eigen bij T. Huisman. Ze kwamen vluchten uit Brabant, zij zagen er verwilderd uit.
- 5 Nov. 's Nachts zijn er kanonnen gekomen aan den dijk, die bij A. Molendijk onder kastanjeboomen opstelde, 's morgens vroeg werd er al geschoten en verder heel de dag door, ook bij Wiel Dam en gebr. de Bruin stonden kanonnen, die alle Brabant inschoten. 's Middags werden de batterijen bij W. Dam beschoten door de Engelschen vanuit Brabant. 's Avonds vielen er ook granaten rondom A. Molendijk. Er werd niks geraakt. 's Avonds was het hier licht van de branden in Brabant. Wij zijn 's avonds bij J. Huisman de bakken in gegaan om te slapen. In de nacht over en weer artillerievuur. De Engelse granaten suiden in alle richtingen hier over, meest op Willemsdorp en verder waren zij gericht.

- 6 Nov. 's Morgens was het weer stil, opeens vielen er weer Engelse granaten rondom den hoek gericht. Het huis van P. de Ruiter werd in elkaar geschoten, de kinderen en zijn vrouw waren er net uit gevlucht. Vrouw Verzendaal werd buiten doodelijk getroffen door een scherf, Janus Besseling werd aan zijn hand gewond, verder zijn er nog enkele huizen beschadigd door scherven. Wij hebben heel den dag in den bak gezeten, de rest van den dag over en weer kanongebulder.
- 7 Nov. Wij zitten met 28 man groot en klein in een bak. Heel den dag kanonvuur, over en weer, hier heen zijn geen Engelse granaten geschoten. De Wacht is ook door de Engelsen beschoten, daar stonden twee Duitse kanonnen, twee personen van de Wacht gewond, een meisje van J. den Hartog ernstig gewond door een scherf in de borst.
- 8 Nov. Dit is een angstige dag geweest voor de Schenkeldijk. Honderden Engelse granaten zijn hier gevallen, verschillende huizen kregen een voltreffer, persoonlijk ongelukkigen zijn er niet gebeurd, 's avonds werd de boerderij van de Mariapolder in brand geschoten. Het klooster van de Moerdijk ging ook in vlammen op, er waren nog kleine branden te zien.
- 9 Nov. 's Nachts waren de kanonnen van hier vertrokken. Dien dag is er nog een Engelse granaat hier gevallen vlak achter de bakken bij ons, verder een rustige dag.
- 10 Nov. 's Nachts en 's morgens zijn er veel soldaten hier aan den dijk gekomen. De meesten zijn de polders ingetrokken in stelling. Verder een rustige dag. In den nacht van 6 Nov. zijn de bruggen opgeblazen.
- 11 Nov. Er zijn in den nacht weer soldaten aan den dijk gekomen en gingen in de huizen hier. Bij de menschen die niet in huis waren werd de boel opengebroken, verschillende gezinnen zijn er mee geruïneerd. Er is veel gestolen door de Duitsers.
- 12 Nov. Op den dag trokken weer soldaten door den dijk. Die moesten naar Willemsdorp. Verder erg stil. Wij hooren geen berichten en krijgen ook geen krant. Vandaag zitten wij een week in den bak. Het leven daarin valt veel mee, het gaat er heel gemoedelijk aan toe. Bij mij thuis wordt er iedere middag voor 28 man warm eten gekookt en koffie, thee en pap klaargemaakt. Op ons eind van de dijk gaan de Duitsers er ruw aanstaan, verschenen nacht zijn er weer in verschillende huizen soldaten geweest, die stalen wat er van hun gading was, vooral etenswaar.
- 13 Nov. Westenwind, regen en koud, verder erg stil.
- 14 Nov. 's Morgens gevoren, op den dag enkele formaties vliegtuigen.
- 15 Nov. 's Morgens gevoren, op den dag koud. Als er hier geen soldaten waren, zou je zeggen: de oorlog is gebeurd.
- 16 Nov. Zuidenwind, licht bewolkt, enkele formaties vliegtuigen. De bakken bij J. Huisman zijn weer leeg, vandaag zijn de menschen weer naar der eigen huis gegaan.
- 17 Nov. Zuidenwind, later regen en koud. Voormiddags werd er weer met kanonnen geschoten in de verte, toen kwam er de schrik weer in bij enkele, en draafde weer als de wind naar de bakken. Een paar uur daarna toen het weer stil werd, gingen zij weer naar huis.
- 18 Nov. Zuidenwind, licht bewolkt. In den middag weer honderden vliegtuigen, in zuidelijke richting. Er zijn hier veel soldaten weer vertrokken, maar 's avonds kwamen er weer andere voor terug. Oorlogsnieuws horen wij niet. Er komt ook geen krant meer.
- 19 Nov. Stormachtige Zuidenwind op den dag en 's nachts voortdurend enkele vliegtuigen.
- 20 Nov. 's Nachts en op den dag veel regen. Ook nog onweer. In de verte kanongebulder 's morgens en voormiddags. In den middag schoten de Engelsen weer vanuit Brabant op Willemsdorp in de richting Dubbel-dam. Ook kwam er nog een granaat over de Schenkeldijk fluiten die bij De Geus in de wei viel. 's Morgens toen wij buiten kwamen, waren alle soldaten van den dijk en uit de Mookhoek vertrokken, in de voormiddag kwamen er weer andere, hoewel niet zooveel. Naar men zegt trekken de Duitsers de Hoeksche Waard uit. Ook werd er verteld dat de Engelsen de Tiengemetten veroverd hebben.
- 21 Nov. Zuidenwind, 's morgens regen, 's middags suidsen er weer Engelse granaten op Willemsdorp aan, ook gingen er hier enkele over. Door de Duitsers werd teruggeschoten. Ook in het Zuiden heel den dag door kanongebulder. Heel den dag en nacht door gingen er met tussenpozen hier vliegtuigen over. Met de soldaten aan den dijk wordt het iedere dag minder.
- 22 Nov. Zuidenwind, 's morgens veel regen, verder heel den dag door over en weer kanonvuur, meest Engels. Wij zijn gister in de bakken gaan wonen met J. Jabaaij en zijn gezin. Wij hebben er een kachel in geplaatst. Het is in ons eigen huis bijna geen doen meer om te wonen, daar het water zoo hoog staat vanwege de vele regen.
- 23 Nov. Zuidenwind en veel regen. Uit de polder is de munitie weer met boten 's nachts naar den dijk gehaald, en de soldaten zijn ook 's nachts overgekomen en zijn weggetrokken. 's Middags werd er uit Brabant weer geschoten, en mitrailleurvuur op den dag en 's nachts doorlopend vliegtuigen.

- 24 Nov. Zuidenwind en regen. 's Morgens en voormiddags weer Engels kanonvuur. Er werd hier verteld dat de Duitser iets getracht hadden om mijnen in het eind van de Kil te leggen. Aan den dijk zijn nog vier soldaten op een uitkijkpost. Vanmiddag heb ik een trap van een paard gehad tegen mijn been. Het was niet van ernstigen aard, maar ik kan toch maar gebrekkig lopen.
- 25 Nov. Zuidenwind en veel regen. Later opklarend, 's middags Engels kanonvuur, gericht op Willemsdorp en Strijensas.
- 26 Nov. Z.w.wind, helder licht bewolkt. 's Middags enkele Duitse granaten, die op de Moerdijk neerploften.
- 27 Nov. Zuidenwind, bewolkt, op den dag en 's nachts enkele vliegtuigen. Voormiddags weer Engels kanonvuur gericht op het Eiland van Dordt, ook kwamen hier nog enkele Duitse granaten over suizen, welke op de Moerdijk ontploften.
- 28 Nov. Stormachtige zuidenwind en regen.
- 29 Nov. Zuidenwind, helder mooi weer. 's Nachts en op den dag voortdurend Engelse vliegtuigen, heel hoog. 's Middags weer Engels kanonvuur op Willemsdorp en op Het Landigje de stee van J. Schouwenburg. Op 's-Gravendeel zijn menschen van electriciteit en gas afgesloten. Het broodrantsoen is verlaagd van 18 ons op 14 ons per week, boter en melk wordt aan personen boven de 4 jaar niet meer verstrekt. Vorige week is er in Rotterdam een razzia gehouden onder de mannen van 18 tot 40 jaar. Men schat dat er plusminus 50.000 weggevoerd zijn, om aan de IJssellinie te gaan werken.
- 30 Nov. Zuidenwind, licht bewolkt, af en toe vliegtuigen. 's Avonds 3 uur lang een gedreun van vliegtuigen.
- 1 Dec. Zuidenwind, bewolkt, voormiddags is er weer een stuk geschut gekomen aan den dijk, dat voor school gesteld werd. Tegen den avond heeft het 25 schoten gelost in de richting Moerdijk, en is toen weer snel verdwenen.
- 2 Dec. Sterke Zuidenwind, licht bewolkt, 's middags weer druk vliegtuigen, heen en terug. Gisteravond stroomde de bak bij ons weer vol, tijdens het schieten van het kanon. Vanmorgen gingen zij weer huiswaarts met der vrachtje.
- 3 Dec. 's Nachts veel vliegtuigen, op den dag stormachtige Zuidenwind en regen.
- 4 Dec. Sterke Westenwind, 's nachts en op den dag enkele vliegtuigen.
- 5 Dec. Zuidenwind, licht bewolkt, 's nachts en op den dag af en toe vliegtuigen. 8 vliegtuigen hebben een aanval gedaan aan den Oudendijk op een boerderij welke in brand gegooid werd. 's Middags werd door de Engelsen de polder bij J. Schouwenburg en in de Lodewijk beschoten, ook viel er nog een bij W. v.d. Vorm.
- 6 Dec. Zuidenwind, mistig, later licht bewolkt. Vandaag zijn wij aan den dijk afgesloten van het licht en gaan de duisternis in. De provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht die worden met het broodrantsoen weer verlaagd van 1400 gram op 1000 gram per week. De Engelsen hebben de polder weer met granaten beschoten van voormiddag.
- 7 Dec. Bewolkt en eenige regen, 's middags kanongebulder in de richting van Numansdorp. Bij die luchtaanval op den Oudendijk is J. de Hartog van de Schenkeldijk gedood, zwaar verminkt is hij uit de afgebrande boerderij gehaald. Uit Rotterdam en omliggende plaatsen komen de menschen hier om aardappelen bij H. de Kreek, van morgen waren er met kruiwagens uit Dordt hier, het is verschrikkelijk om aan te zien zooals die menschen nog moeten klauwen om een beetje voedsel te krijgen.
- 8 Dec. 's Nachts vliegtuigen. Zuidenwind voormiddags regen, 's middags weer Engels kanonvuur in de polder.
- 9 Dec. 's Nachts en op den dag regenbuien en nogal druk vliegtuigen. Van 1 tot 3 uur hevig Engelse kanonvuur gericht van Strijen tot aan Klaaswaal, op het Duits geschut gericht waar het stond. Aan de Oud-Bonaventuuersedijk stonden 3 stukken Duits geschut bij de Stee van Hage's. Verschillende Engelse granaten zijn er gevallen, waarbij een burger gedood werd en drie zwaargewond. De bak bij ons stroomde weer vol.
- 10 Dec. 's Nachts veel regen. Op de dag stormachtige zuidenwind. 's Middags weer kanongedreun in richting Numansdorp.
- 11 Dec. 's Nachts enkele vliegtuigen. Zuidenwind, regen en koud, 's middags Engels kanonvuur.
- 12 Dec. 's Nachts veel regen en vliegtuigen. Op den dag druk vliegtuigen, 's middags Engels kanonvuur op Willemsdorp en de polder, later schoten de Duitsers enkele granaten terug vanuit Strien. Al gauw kwam er een Engels vliegtuig hier de boel verkennen.
- 13 Dec. 's Nachts enkele vliegtuigen, op de dag helder mooi weer, later mistig van licht tot donker. Engels kanonvuur gericht van Sas tot aan den Tol. Het is vandaag een dag die ik wil beschrijven. Ik heb een windmolen gemaakt, bevestigd aan een fietswiel en dit op een paal met een voorvork van een fiets eraan geplaatst. Jaap heeft verder gezorgd voor de aanleg van het licht, en vanavond hadden wij licht, welke wij zelf opwekten. Als er maar een beetje wind is, dan hebben wij voldoende licht. Je kunt er goed bij lezen.

- Dan hadden wij nog een geval dat niet zoo gunstig verliep. Wij hadden heel de voormiddag besteed om suikerbieten te koken om stroop te maken. Wij waren zoo ver om het sap te gaan verdampen, en dan moet er voor de smaak een beetje azijn door. Ik ging dan ook bij de vrouwen om de azijnflesch vragen, welke zij mij dan ook gaven. Ik deed er het noodige van in, en toen kwamen zij de flesch weer halen om het eten klaar te maken, welke er ook mee bereid werd, en toen kwamen zij tot de ontdekking dat de azijnflesch petroleum bevatte. Zodoende konden wij onze sap weggooien en het eten van het zelfde.
- 14 Dec. Oostenwind, koud, van licht tot donker Engels kanonvuur, zooals het nog niet geweest is, meest gericht op Willemsdorp. Ook werd er van Duitse kant af en toe geschoten.
- 15 Dec. Oostenwind en koud. Heel den dag door Engels kanonvuur gericht op Willemsdorp en Mariapolder.
- 16 Dec. Heel de week door gaan er colonnes menschen door de Mookhoek op zoek naar eten op te doen, ander soort vervoermiddelen zie je daar. Het is bedroefd om het aan te zien zooals die menschen moeten tobben om nog wat eten te krijgen. Er waren gisteren menschen die kwamen van Scheveningen lopen. De prijzen die voor een hoop artikelen betaald worden is, of eigenlijk door de zwarthandelaren gevraagd worden, is afschuwelijk, bijvoorbeeld: voor een pakje cigarettten van 20 stuks f 30, een pakje shag f 45, een flesch koolzaadolie f 50, zout f 3 per kilo, enfin te veel om op te schrijven.
- 17 Dec. Stormachtige wind. Engels kanonvuur met tussenpozen.
- 18 Dec. Zacht weer. Voor de Schenkeldijk en Mookhoek weer een dag die nog lang zal heugen. De Engelsers hebben van licht tot donker weer geschoten, ook de Duitsers hebben drukker als anders teruggeschoten. Op het eind van de Schenkeldijk en in de Mookhoek zijn Engelse granaten gevallen, tien stuks. Er waren elf licht- en zwaargewonden en de oude J. Barth werd doodelijk getroffen. 's Middags kregen de menschen in de Mookhoek vanaf L. de Geus tot aan de kerk aan de weerskanten aanzegging dat zij 's avonds om 8 uur uit hun huis moesten zijn. Zij moesten stoelen, tafels en een kachel houden staan. Er moesten Russen in gehuisvest worden.
- 19 Dec. Heel den dag zware mist, met eenige Engelse kanonvuur.
- 20 Dec. Heel den dag zware mist, weinig geschoten op den dag. Er wordt hier verteld dat de Duitsers een offensief begonnen zijn in de richting België. Er moeten veel parachutisten uitgegoot zijn.
- 21 Dec. Noordenwind en heel den dag mistig. Gister hebben zij de pijp van de roeterij laten springen.
- 22 Dec. Noordenwind en mistig, verder stil op den dag.
- 23 Dec. Noordenwind en helder en koud. Overdag en 's nachts lichte vorst. Op den dag voortdurend vliegtuigen, in den avond begon in het oosten de kanonnen weer te bulderen, af en toe waren er zware dreunen bij dat hier alles stond te schudden.
- 24 Dec. Noordenwind, helder en koud, lichte vorst. Heel de nacht door in het Oosten geschutvuur en zware trillingen die hier de boel deed schudden. Overdag om 't vriespunt, 's middags weer Engels kanonvuur op Willemsdorp. Ook gingen er door het zuiden over Brabant vliegtuigen, ik denk van Duitse, want er werd hevig op geschoten door het luchtdoel. Twee heb ik er neer zien schieten. Dan werd er hier verteld dat de Engelse over de Bergse Maas gegaan zijn, en dat Gorcum door parachutisten bezet is. Dat er wat gaande is dat zal wel waar zijn, want uit de polder zijn de soldaten weg, ook uit Strijen zijn de meesten weg. De controle op de weg is verscherpt. Voortdurend word je aangehouden door een Duitse wacht. Onder de betonweg onder 's-Gravendeel is dynamiet gegraven, welke zij ook al hebben laten springen.
- 25 Dec. Noordenwind, helder matige vorst. Er werd al schaatsen gereden over de onder water gezette polder. 's Middags enkele Engelse granaten op Willemsdorp. 's Nachts in de verte veel geschoten.
- 26 Dec. Oostenwind, helder matige vorst. Op den dag mooi weer. 's Avonds en 's nachts weer druk kanonvuur, in de verte en ook hier van de Duitsers en Engelsers.
- 27 Dec. Noorden en later zuidenwind, lichte vorst, later dikke mist. Op den dag werd er vanuit de Mookhoek door de Duitsers op Brabant gevuurd. In Strijen zijn er enkele vooraanstaande burgers vastgezet. Een was er ontsnapt. Die moest zich vanavond om 5 uur komen melden en kwam hij niet, dan werd zijn familie doodgeschoten, en nog tien burgers en hun huizen werden in brand gestoken. Vanmiddag om 3 uur heeft hij zich wezen melden.
- 28 Dec. Noordenwind, helder mooi weer en lichte vorst. Er wordt druk schaats gereden. Voortdurend Duits kanonvuur, welk in de Mookhoek staat opgesteld, gericht op Brabant.
- 29 Dec. Zuidenwind, licht bewolkt, veranderlijk. Overdag en 's nachts Duits kanonvuur uit de Mookhoek.
- 30 Dec. Zuidenwind, eenige regen, later mist. om 't vriespunt. Af en toe een Duits schot op Brabant.
- 31 Dec. 's Nachts sneeuwbuien. Op den dag westenwind, sneeuwbuien en koud. Voormiddags veel Engelse vliegtuigen heel hoog. Zij lieten allen een streep na. Over de oorlog horen wij weinig meer. De Duitsers zijn in België weer doorgedrongen tot aan Dinant en nabij Luik.

1945

- 1 Jan. 's Nachts met oud en nieuwjaar werd er overal in het rond geschoten. Op den dag noordenwind, lichte vorst, mooi weer, nogal, druk vliegtuigen, 's morgens kwamen er enkele vliegtuigen zoo laag over dat wij hier voor de huizen moesten rijzen. Wij zijn vandaag op onze schaatsen naar 's-Gravendeel geweest. Ook Koen op zijn schaatsen, wij deden er een half uur over.
- 2 Jan. Zuidenwind, bewolkt, dooien. Gisteren zijn de kanonnen bij Schelling in de Mookhoek uit elkaar gesprongen.
- 3 Jan. Stormachtige Zuidenwind en dooien. 's Middags Engels kanonvuur op Sas, de polder en Willemsdorp gericht.
- 4 Jan. Zuidenwind, bewolkt en dooien, later mist, 's middags weer Engels vuur. De Russen zijn vorige nacht weer vertrokken uit de Mookhoek.
- 5 Jan. 's Nachts weer lichte vorst op den dag. Westenwind, mooi weer. Vandaag werd er aangekondigd dat alle mannen van de lichtingen 1905 tot 1928 van de provincie's Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht zich moeten melden voor de arbeidsinzet in Duitsland. Op 's-Gravendeel moeten zij zich melden van 5 tot 8 Januari.
- 6 Jan. Zuidenwind, bewolkt, lichte dooi. Ik ben vandaag naar Dordt geweest om mij te melden voor de arbeidsinzet, met die gedachte dat als ik den kans zou hebben voor vrijstelling, ik me eerst moet melden om in aanmerking te komen voor vrijstelling. Ik ben wel langs het meldingsbureau heen gefietst, maar heb me niet gemeld, want er waren al jongens geweest uit de Mookhoek en die kregen de tijding mee van a.s. Dinsdag zich op Zwijndrecht melden, met twee dagen eten bij zich en een deken, toen heb ik er maar van afgezien.
- 7 Jan. Westenwind, bewolkt en koud, 's avonds werd bekend gemaakt dat de melding voor de Hoeksche Waard voorloopig is uitgesteld. Door de commandant van de Hoeksche Waard wordt er aan gewerkt om de vlaserijen weer op gang te brengen. Over de oorlog wordt niet veel vernomen. Dagelijks zien wij hier de V-I opgaan in westelijke richting. Ook in het oosten gaan er op, allemaal in de richting van België.
- 8 Jan. Westenwind, koud en regen en sneeuwbuien. In Dordt zijn er twee Duitsers doodgeschoten, en de gevangenis is opengebroken en veel politieke gevangenen zijn ontvlucht.
- 9 Jan. Noordenwind, eenige sneeuw om 't vriespunt. 's Avonds kwamen hier enkele Duitse granaten over gieren, welke in Brabant ontploften.
- 10 Jan. Noordenwind, lichte vorst en koud.
- 11 Jan. Noordenwind, eenige sneeuw en koud.
- 12 Jan. Westenwind, bewolkt en dooien, koud, 's middags werd die kant van de bruggen uit hevig geschoten met mitrailleurs.
- 13 Jan. Noordenwind, lichte dooi overdag en koud. Vannacht en op den dag zijn er over Brabant weer verschillende vliegende bommen overgegaan, hier is er ook een precies overgekomen. Ze maken een lawaai als een zware bommenwerper, en van achter slaat er een groote vlam uit. Boven Brabant worden er door het Engels afweer nogal eens neergehaald, zij zijn zwaar met springstof geladen, want als er diep in Brabant een ontploft, staat hier alles te schudden.
- 14 Jan. 's Nachts is er in oostelijke voor ons geweldig geschoten, heel de nacht door was het een gedreun van kanonvuur, welke 's morgens met de lichte verminderde.
Op den dag koud om 't vriespunt. Ook hoorden wij weer (ik zal ze maar VII noemen) over Brabant vliegen. De laatste soldaten van de Schenkeldijk zijn vandaag hals over kop vertrokken.
In Dordt zijn de Duitsers al voor de vierde dag aan het razzia houden onder de bevolking.
- 15 Jan. Noordenwind, 's nachts om 't vriespunt, overdag later dooi en eenige regen, mistig.
- 16 Jan. Noordenwind, 's nachts lichte vorst, overdag om 't vriespunt, mooi weer, later oostenwind en koud. 's Avonds kwam hier weer een V-II over razen. Er is vandaag weer druk geschoten met de machinegeweren, ook vanuit Strijen, nog enkele kanonschoten naar Brabant. Van de razzia in Dordt zijn weer veel menschen teruggekomen, daar zij ze niet weggevoerd konden krijgen.
- 17 Jan. Zuidenwind en dooi, behalve enkele vliegtuigen was het op den dag stil, 's avonds kwam er nog een V-II over razen, want dat is een hels lawaai.
- 18 Jan. 's Nachts nogal druk vliegtuigen. Op den dag stormwind en eenige regen. Je bent van de ene narigheid nog niet bekomen, of het andere is er al weer. Er wordt verteld dat Strijen, de Mookhoek en Schenkeldijk en op 's-Gravendeel tot aan den watertoren moet evacueeren, daar 5 KM vanaf het front het gebied ontruimd moet zijn. Officieel is het nog niet van kracht, daar er nog over onderhandeld wordt om het bevel ongedaan te maken.
- 19 Jan. 's Nachts en overdag stormwind en harde sneeuwbuien.
- 20 Jan. 's Nachts en op den dag sneeuw. Er kwam een flinke laag te liggen.

- 21 Jan. Lichte vorst 's nachts overdag om 't vriespunt, mooi weer. In Strijen is de evacuatie in vollen gang.
- 22-26 Jan. In deze week is er weer veel gebeurd. Den 23 Januari kregen wij weer bevel dat 1 Februari de woning ontruimd moest zijn. Den 24 januari zijn wij verhuisd naar 's-Gravendeel, Buitendijk 47 bij D. Verdonk. De Schenkeldijk, Achterdijk, de Wacht en Mookhoek tot aan den Boendersweg moest allen evacueeren, behalve de menschen die over de sloot woonden, aan de kant van Bonaventura, die konden blijven wonen. Het is een getob van belang, niet voldoende gerij, en dat een dikke laag sneeuw, verschillende waren bezig met sleden om te verhuizen.
- 27 Jan. De winter houdt nog steeds vol, voortdurend valt er sneeuw met matige vorst, de wind zit in alle richtingen. Gisteravond is er in Bonaventuur een V-wapen gevallen, op dorp waren er nog enkele ruiten stuk.
- 28 Jan. Zuidenwind, lichte vorst met sneeuw overdag, later helder en strenge vorst en koud. 's Nachts werden er V wapens afgeschoten op Puttershoek. Overdag en 's avonds Engelse vliegtuigen. In de verte kanongebulder. 's Middags gooiden vier vliegtuigen een groote villa in puin in Dordt.
- 29 Jan. Westenwind, bewolkt, matige vorst, 's middags werd een verhuishwagen van een evacuee door twee vliegtuigen beschoten, vier personen werden gewond, niet ernstig.
- 30 Jan. 's Nachts werden er veel V-wapens afgeschoten op Puttershoek, ook de kant van den Biesbosch werd er af geschoten. Op den dag sterke zuidenwind en sneeuw, later motregen, lichte vorst.
- 31 Jan. Zuidenwind en flinke dooi.
- 1 Febr. Zuidenwind en harde dooi, de sneeuw is weg. 's Nachts en overdag werden er regelmatig V-wapens op (?) Puttershoek afgeschoten. Er werd hier verteld dat de Russen nog 90 KM van Berlijn af waren met hun voorposten.
- 2 Febr. Stormachtige Zuidenwind op de dag. 's Nachts druk vliegtuigen, op den dag gingen er weer V-wapens door de lucht.
- 3 Febr. Westenwind, helder mooi weer, heel den dag door enkele vliegtuigen.
- 4 Febr. Zuidenwind. Heel den dag door regen, enkele V-wapens, waarvan er twee zijn gevallen in Bonaventuur, zijn niet ontploft.
- 5 Febr. Zuidenwind, veel regen.
- 6 Febr. Westenwind, bewolkt, droog weer, enkele V-wapens waarvan er twee zijn gevallen in Bonaventuur.
- 7 Febr. Zuidenwind, motregen, later opklarend. Eén V-wapen werd er afgeschoten welke niet verder kwam als in Bonaventuur. Op 's-Gravendeel zijn er weer Duitsers gekomen. Er is vandaag aangeplakt, dat alle evacués uit Strijen 's-Gravendeel moten verlaten. Voor deze week is het broodrantsoen 400 gram per persoon en 1 KG aardappelen. In de steden sterven er al menschen van den honger, dagelijks komen hier kinderen en groote menschen vragen om een boterham, die trekken zoo maar van de eene plaats naar de andere, want thuis is er niets meer, zeggen zij.
- 8 Febr. Zuidenwind en koud. Engelse vliegtuigen, ook werden er weer V-wapens afgevuurd.
- 9 Febr. Westenwind en bewolkt. De Duitsers zijn hier weer onverwachts 's avonds vertrokken.
- 10 Febr. Zuidenwind, helder en koud. Op den dag veel vliegtuigen.
- 11 Febr. Zuidenwind. Later regen. Er waren 's morgens weer zeker zooveel Duitsers op dorp 's nachts gekomen als dat er weggegaan waren.
- 12 Febr. Z. wind en heel den dag motregen.
- 13 Febr. Zuidenwind, later regen en wind.
- 14 Febr. Westenwind, lichtbewolkt, heel den dag door vliegtuigen in groepjes van vier stuks. Voortdurend worden er te Puttershoek nog met groote tussenpozen V-I afgeschoten.
- 15 Febr. Zuidenwind, eenige regen.
- 16 Febr. Zuidenwind, lichtbewolkt, mooi weer. Overdag veel vliegtuigen, heele zwermen gingen naar het oosten die dikke strepen maakten. Ook werd de startbaan van de V-I op Puttershoek door een 20 vliegtuigen gebombardeerd.
- 17 Febr. Heel den dag mistig.
- 18 Febr. Zuidenwind, heel den dag mistig.
- 19 Febr. Zuidenwind, mooi weer.
- 20 febr. Zuidenwind, licht bewolkt. Enkelde vliegtuigen
- 21 Febr. Westenwind bewolkt, 's nachts vliegtuigen
- 22 Febr. Zuidenwind, mooi weer, overdag vliegtuigen, 's nachts veel V-I wapens afgeschoten.
- 23 Febr. Westenwind, bewolkt.
- 24 Febr. Westenwind, bewolkt, later helder 's middags heele zwermen vliegtuigen.
- 25 Febr. Westenwind, bewolkt, eenige regen. Later voormiddags deden 20 vliegtuigen een aanval met bommen op de startbaan van de V-I op Puttershoek.
- 26 Febr. Zuidenwind, licht bewolkt.

- Gister is de molen van Strijen door de Duitsers laten springen, acht huizen in de ronde zijn verwoest.
- 27 Febr. Zuidenwind, licht bewolkt, mooi weer, enkele vliegtuigen.
- 28 Febr. Zuidenwind, lichtbewolkt, mooi weer.
- 1 mrt. Zuidenwind en groote regenbuien.
- 2 maart Zuidenwind, hagel en sneeuwbuien en koud. De Duitsers zijn weer van 's-Gravendeel vertrokken, grootendeels
- 3 Mrt. Westenwind en hagelbuien en koud. De V-I startbaan gaat van Puttershoek weg.
- 4-11 Mrt. Een hele week koud weer, zonder zonneschijn. In het Oudenland en Bonaventuur hebben de Duitsers de heulen over de watergangen in de polders in de lucht laten vliegen.
- 12 Mrt. Zuidenwind, bewolkt en koud. Het geroote vlas uit de Schenkeldijk wordt op Duits bevel weggevoerd naar schepen op 's-Gravendeel, en dan naar Duitsland gebracht.
- 13 Mrt. Westenwind bewolkt en koud.
- 14 Mrt. Zuidenwind, helder zomers weer. Heel den dag door vliegtuigen.
- 15 Mrt. Westenwind, helder mooi weer, later mist en koud.
- 16 Mrt. Zuidenwind, bewolkt, later regen.
- 17 Mrt. Noordenwind, helder mooi weer, overdag en 's nachts vliegtuigen.
- 18 Mrt. Westenwind, helder mooi weer. De ellende in ons land wordt groot. In de groote steden sterven dagelijks veel menschen, vooral kinderen van de honger. De suikerbieten dat is op het ogenblik het voornaamste voedsel in de stad. Veel kinderen zwerven van het eene dorp naar het ander, ook groote mannen en vrouwen zijn bij zwermen op den weg om nog wat eten te bemachtigen, allerlei dingen worden te ruil aangeboden voor wat eten, de kleren van hun lijf bieden zij aan, waarvan door nog veel menschen gebruik wordt gemaakt, vooral door de zwarthandelaars.
- Te koop is er bijna niets meer, als je nog iets wil hebben of moet laten maken, dan is het eerste: wat heb je te ruilen, zodoende is Jan Boezeroen het kind van de rekening, want die heeft niets te ruilen, die is aan de genade van de gevende of de centrale keuken overgeleverd, en als je het daarvan moet hebben, dan ziet het er duister uit, als je nog eerlijk wil blijven. Vandaar dan ook dat er veel gestolen wordt door de bevolking, want al wil je het betalen voor een dubbele prijs, die vastgesteld is, dan maak je het nog niet los, want als er een zwarthandelaar komt die geeft veel meer dan een dubbele prijs. Op het oogenblik wordt f 2000 voor een mud tarwe geboden, f 500 voor een kilo tabak, enz. enz. Er zou een dik boek over geschreven kunnen worden over het schandelijke gedrag van vele Nederlanders die hun eigen landgenoten het eten uit de mond roven en het bij de Duitsers voor zwart geld hun in de handen speelt.
- 19 Mrt. 's Nachts vliegtuigen. Op den dag Zuidenwind, helder mooi weer, en vliegtuigen.
- 20 Mrt. 's Nachts af en toe vliegtuigen. Op den dag westenwind, helder mooi weer en veel vliegtuigen, vooral door het zuiden.
- 21 Mrt. 's Nachts vliegtuigen. Op den dag Zuidenwind, helder mooi weer, en veel vliegtuigen door het Zuiden. 's Morgens zijn er door de Duitsers veel menschen ingespert. De meeste zijn losgelaten, maar er zijn er nog verschillende vastgehouden en die moesten naar Oud-Beijerland gaan lopen.
- 22 Mrt. 's Nachts druk vliegtuigen, ook werden er nogal V-I afgeschoten, richting van R'dam zoo naar Brabant, als zij daar boven kwamen, hoorden wij ze stuk voor stuk neerschieten. Op den dag helder mooi weer, o.wind, veel vliegtuigen, één heeft zijn bommen in Oud-Bonaventura laten vallen midden in het land. De menschen die opgebracht waren naar Oud-Beijerland zijn 's nachts om 2 uur weer thuis gekomen.
- 23 Mrt. 's Nachts enkele vliegtuigen en veel gedreun van ontploffingen in de verte. Op den dag mooi weer en druk vliegtuigen.
- 24 Mrt. 's Nachts enkele vliegtuigen. Op den dag Oost tot zuidenwind, zomerweer, en veel vliegtuigen door het zuiden heen.
- 25 Mrt. Oostenwind, lichtbewolkt, mooi weer, van 's morgens 8 uur tot 11 uur een stroom van vliegtuigen. 's Avonds om 8 uur werden de menschen door de Duitsers met geweerschoten van straat gejaagd.
- 26 Mrt. 's nachts weer veel gedreun van ontploffingen in de verte. Op den dag Zuidenwind en bewolkt, later onweer en regen.
- 27 Mrt. Zuidenwind, licht bewolkt mooi weer, door het vroege mooie weer begon alles al uit te lopen, de vruchtboomen staan al in knop. Ook in het gebied dat onder water staat lopen de bomen weer uit.
- 28 Mrt. Zuidenwind bewolkt motregen. Volgens de berichten rukken de geallieerden snel op, over de Rijn.
- 29 Mrt. Westenwind bewolkt, later helder, 's middags weer zwaar gedreun van de vliegtuigen die hier over gingen naar het Oosten. Tegen den avond kwamen zij weer terug. Toen was de lucht helder. Het waren allemaal viermotorige vliegtuigen, circa 200 stuks. De menschen worden weer optimistisch en verwachten spoedig de afloop van de oorlog. De dolste praatjes kan je hooren als je op de Kaai staat.
- 30 Mrt. Sterke westenwind, bewolkt en koud.

- 31 Mrt Sterke Westenwind, bewolkt en koud. Er zijn vandaag en in de nacht veel Duitsers en wagens de Hoeksche Waard uitgetrokken, veel gingen te Puttershoek scheep. Op 's-Gravendeel zijn er maar 6 soldaten meer.
- 1 Apr 1e paasdag. Westenwind, bewolkt en koud.
- 2 Apr. Krachtige Westenwind, bewolkt en koud.
- 3 April Westenwind bewolkt en koud, vanmiddag zijn de eerste Engelse granaten op 's-Gravendeel gevallen. Vier lichte granaten kwamen terecht aan de Gorsdijk en Buitendijk, een jongen van tien jaar werd doodlijk gewond en een man gewond. Een Engels leger opereert in Nederland, die tot op veertig KM de Afsluitdijk zijn genaderd, door de Achterhoek heen.
- 4 April Westenwind en koud, op den dag enkele vliegtuigen. Gister zijn in de Mookhoek en op Strijen ook Engelse granaten gevallen.
- 5 April Westenwind en koud, eenige regen.
- 6 April Westenwind en koud, later helder.
- 7 April 's Morgens ruig gevoren, op den dag helder weer, 's middags weer zwermen vliegtuigen, 's avonds werd hier door dien enkele Duitser het heele dorp naar huis gejaagd. Zij schoten in het wilde weg. Een man werd nog door zijn been geschoten. Zij waren onder den invloed van sterken drank. 's Avonds om negen uur vielen er weer lichte granaten in het Schenkeltje en de watertoren. Er kwamen geen ongelukken voor. In Nederland wordt hevig gevochten bij Zutphen.
- 8 Apr. Noordenwind, helder mooi weer, van voormiddag moesten hier 12 mannen en 2 meisjes de straat komen boenen op het schoolplein omdat ze den vorigen avond te laat buiten waren.
- 9 Apr. Noordenwind, helder droog weer, 's nachts veel vliegtuigen.
- 10 Apr. Noordenwind, helder mooi weer, 's middags van 1 uur tot 5 uur zwermen vliegtuigen heen en terug.
- 11 April Noordenwind helder zacht weer, later eenige regen en 's nachts enkele vliegtuigen die erg laag over gingen.
- 12 April Oostenwind, helder zacht mooi weer, de boomen staan in volle bloei. Op verschillende plaatsen laten de Duitsers bruggen over de nieuwe wegen en heulen in de lucht vliegen.
- 13 Apr. Westenwind helder mooi weer. In de middag weer zwermen vliegtuigen. President Roosevelt is plotseling van een beroerte gestorven.
- 14 April 's Morgens dikke mist. Later mooi helder weer.
- 15 April 's Morgens dikke mist, later helder warm weer enkele vliegtuigen.
- 16 April Mooi zomerweer.
- 17 April Helder mooi zomerweer. Op 's-Gravendeel zijn er 50 Rotterdammers gekomen om voor de weermacht te werken. Zij zijn doende om in de Kildijk loopgraven te maken.
- 18 April Helder mooi warm weer, w. wind. In de Mookhoek zijn er weer kanonnen gekomen.
- 19 April 's Morgens mistig, op den dag helder warm weer, enkele vliegtuigen.
- 20 April Westenwind, helder warm weer. Op den dag veel vliegtuigen, heele zwermen gingen door het Zuiden heen naar Duitsland. De kanonnen in de Mookhoek zijn weer weg. In de Mariapolder zijn Engelsen in de nacht van 18 April aan land geweest, er werd verteld dat er 14 Duitsers doodgeschoten zijn, een officier lag bij A. v.d. Giessen in huis en is in Strijen begraven.
- 21 April Westenwind 's morgens enige regen, later mooi weer.
- 22 April Westenwind regenbuien en koud. De Wieringermeerpolder is door de Duitsers onder water gezet, 21000 HA. In Nederland zijn de Engelsen tot Amersfoort genaderd, het noorden van Nederland is bevrijd.
- 23 April Westenwind, regenbuien en koud.
- 24 April Westenwind, later bewolkt zachter. Het is erg stil omtrent het oorlogsnieuws.
- 25 April Oostenwind, helder mooi weer. Hier moesten weer vijf gezinnen hun woning verlaten. Het noodige aan eten mochten zij meenemen, de rest moest blijven staan. De staf van Maasdam is naar hier gekomen.
- 26 April Noordwestenwind, mooi weer. Het praatje gaat hier dat de Engelsen binnen enkele dagen boven de provincies Utrecht, Noord-Holland en Zuid-Holland pakketten levensmiddelen uit zullen gooien. Er reed hier vandaag een wagen vol met kinderen uit Rotterdam, er waren twee schoolmeesters bij die voor hun een plaatsje zochten bij de burgers. Ook zijn er hier 40 burgers uit Beijerland aangekomen onder bewaking van soldaten, die hier voor straf moeten komen werken omdat er in hun gemeente van de weermacht gestolen was.
- 27 April Noordenwind, helder mooi weer.
- 28 April Westenwind, koud en regenbuien. Op de Kaai zijn 20 mannen hun persoonsbewijs afgenomen, omreden dat zij op een hoop stonden, volgende week moeten hun voor drie weken in de Krab gaan werken. De menschen van Oud-Beijerland die mochten vandaag weer naar huis. Er gaat bijna geen dag om of de Engelse schieten, maar vandaag is het erg geweest.

- 29 April Zuidenwind, regenbuien met natte sneeuw, koud. Hitler is ziek en kan hoogstens nog 48 uur leven. 's Middags zijn er boven Rotterdam vliegtuigen geweest en hebben pakketten etenswaar uitgegooid. Zij vlogen heel laag, wij konden het hier goed zien.
- 30 April Zuidenwind, heel den dag veel regen en natte sneeuw en koud, later buig. Om 5 uur kwamen de vliegtuigen weer eten brengen boven Rotterdam, het heeft 1½ uur geduurd voor zij weer weg waren.
- 1 Mei Westenwind, lichtbewolkt droog weer. Voormiddags kwamen de vliegtuigen hier laag over die eten gingen brengen, 's middags veel vliegtuigen die boven Rotterdam draaien. De algemeene verwachting was vanmorgen dat de vrede afgekondigd zou worden, maar er is nog niets bekend. Er moesten weer vijf gezinnen aan de Smidsweg ruimen, daar er weer Duitsers in kwamen. Boven 's-Gravendeel zijn er ook nog drie pakketten uitgegooid.
- 2 Mei Westenwind, lichtbewolkt, droog 's nachts weer veel regen.
- 3 Mei Zuidwestenwind, bewolkt later eenige regen. De menschen van Oud-Beijerland zijn van vanmiddag weer naar huis gestuurd. De soldaten die hier in de Nest gekomen zijn, zijn vandaag weer vertrokken, er zijn geen andere voor in de plaats gekomen.
- 4 Mei Westenwind en regen en hagelbuien. Er zijn weer soldaten gekomen hier, verschillende gebouwen moesten weer ontruimd worden. Het was omstreeks tien uur in den avond. Wij lagen al op bed, toen wij buiten hoorden roepen: "Het is vrede". Ik ging uit mijn bed en op straat kijken, daar was het een drukte en geroep "Oranje Boven" van belang. Opeens werd er geroepen: "Weg van de Strasse" en gelijk werd er geschoten. N. van de Wel werd in de buik getroffen en moest naar het ziekenhuis gebracht worden. De vredepret was ineens weer weg, hoewel het toch officieel was, want boven Brabant was wel vreugdevuur te zien.
- 5 Mei Zuidenwind, eenige regen. Vanmorgen om 8 uur werd de capitulatie van de Duitsers van kracht. Het was nog niet goed en wel tijd, of overal gingen de vlaggen uit, en Oranje stukken werden druk gedragen. Onderduikers waren van vroeg al present. De loco-burgemeester hield om 9 uur een toespraak tot het volk, en maande hun vooral toch kalm te blijven. Aan het einde zong de menig het Wilhelmus. De broeder van de loco, die spoorde enkele jongens aan om de versperring langs de Kreek die over de straat stond, in de Kreek te gooien. De jongens deden het ook, maar werden spoedig in hun werd belemmerd door de Duitsers, en er werden weer schildwachten bijgezet. De ondergrondse van hier die was druk in de weer, er werd met de Duitse commandant gesproken om de wapens over te geven, maar het antwoord was dat zij voor de Engelsman hadden gecapituleerd, en niet voor de ondergrondse. Ik wil hier ook nog een woordje schrijven over de ondergrondse van hier. De verwachting is van zoo'n beweging, dan dat toch echte Nederlanders waren, inderdaad waren zij ook Nederlanders, maar er waren groote zwarthandelaars bij ook, die aan de Duitse weermacht misschien wel duizenden verdiend hebben, door het aan de gemeenschap te onttrekken. Het hoofdkwartier was bij een van de grootste olieslagers van 's-Gravendeel. Ik kan mij indenken dat de Duitse chef zich aan zoo'n stelletje niet overgaf. Dan waren er nog de N.S.B.ers die zich ontpopten als echte landverraders. Door hen werd ook gevlagd en Oranje gedragen als echte Oranjeklanten. (hoe zal dat aflopen?)
- 6 Mei 's Avonds en 's nachts kwamen hier steeds Duitsers en wagens aan. 's Nachts weer veel regen en sterke wind. Het water begint hoog te staan in de polders, daar er niet gemalen kan worden.
- 7 Mei Zuidenwind, mooi weer. Er zijn weer Duitsers bijgekomen hier. Van de ondergrondse hebben zij hier kwartier gemaakt daar er morgen Engelsen komen, 750 man. 's Avonds was het feest op het dorp. Een ploegje opgeschoten jongens hebben vier meisjes uit hun huis wezen halen en hebben er een mars mee over het dorp gemaakt, eerst werd der haar afgeknipt en moesten zij het Wilhelmus zingen met nog een emmer water over der hoofd. Het waren vier meisjes van het laagste soort, maar er zijn er nog verschillende die voor net en welgestelde doorgaan en ook met de Duitsers aanspanden. Het zal mij benieuwen of zij die ook een beurt zullen geven.
- 8 Mei Noordenwind, licht bewolkt mooi weer. Duitsland heeft tegenover de drie geallieerden volledig gecapituleerd. Vanmorgen werd hier bekend gemaakt dat er in de loop van de dag 750 Canadeezen zullen arriveeren. Van voormiddag zijn er 5 auto's met Canadeezen gekomen die met ontzettende vreugde ontvangen werden, voor de school werd er gestopt en met de ondergrondse gesproken. Er werden door enkele soldaten cigarettten gedeeld. Door de ondergrondse werd 's middags een begin gemaakt met het gevangen zetten van N.S.B.ers. P. Verkerk met zijn vrouw waren de eersten, en werden in school vastgezet, de Langestraat was vol met menschen. De ondergrondse moest gebruik maken van de vuurwapens om baan te krijgen. Het was een gejoel van belang. Het ophalen heeft tot 's avonds 9 uur geduurd. Heel den avond hebben de menschen staan wachten op de Canadeezen, zij zouden omstreeks 9 uur hier staan. Maar dat wachten duurde tot 11 uur. Zij hadden twee uur vertraging vanwege het groote enthousi-

asme van de mensen als zij door de steden en dorpen kwamen. Zij waren gekomen van Amersfoort. In Rotterdam waren de mensen door het dulle heen, zij konden maar twee km rijden. Eindelijk kwamen zij, maar het grootste plezier was er voor ons af, daar het donker was. Honderden auto's groot en klein kwamen er aan rollen, en parkeerden op weiland onder het dorp. Zodoende was het 12 uur eer wij naar huis gingen. Ook werden er 's avonds nog vrijwilligers opgeroepen die voor de moffen putjes gegraven hebben, zij moesten voor de ondergrondse aardappelen schillen en straat boenen.

9 Mei Oostenwind licht bewolkt, mooi weer. Dat ontwaken in de morgen van 9 Mei dat was of het een droom was. Wanneer je 5 jaar lang voortdurend onder dwang gestaan hebt van de tiran Hitler, en de verraders uit ons eigen land, dan moest ik mijn eigen eerst overdenken, zijn wij nu werkelijk vrij of was het maar een droom?

Toen ik het dorp op ging om te melken, toen werd het voor me werkelijkheid. De telefoon was al voor het hele dorp aangelegd. En er lagen soldaten langs de kreekkant te slapen onder den blooten hemel. Voor 8 uur 's morgens was ik op verkenning uit. Het was geweldig zoo als die mannen uitgerust zijn, alles rijdt, hetzij met jeeps of motorfietsen. De voedselvoorzorging is tot in de puntjes af, alles zit in blik. Keukenwagens die zie je niet, alles wordt gekookt met spiritusbranders.

Voormiddags ben ik met Henk en Vader het dorp en de nieuwe weg rond geweest, je mocht overal gaan kijken. Het was gewoon geweldig. De auto's en motorfietsen raasden over he dorp. Er werd al druk handel gedaan met de soldaten in cigareten.

's Morgens waren ze 25 cents per stuk, maar voormiddags waren ze al f 1,.

Er werd bekend gemaakt dat de geëvacueerden niet eer mochten verhuizen dan op bevel. Wij mochten weer tot 11 uur buiten. Vanmiddag zijn er Canadeezen naar Numansdorp gegaan, daar willen de moffen zich niet overgeven.

De ondergrondse die haalde vanmiddag meiden en vrouwen op die met de moffen aangespannen hebben. 10 Mei Oostenwind, mooi weer. (hemelvaartsdag) Deze dag hingen alle vlaggen halfstok voor de gevallen tijdens den oorlog.

Het grootste deel der Canadeezen is vandaag weer vertrokken. In den avond kwamen er weer zeker zoveel Tommies voor terug, welke zich op vier stukken weiland parkeerden. Het was weer een drukte, geweldig. In een tijd van een uur stond de wei vol met tentjes en hadden de soldaten zich gewassen en geschoren. Zij hadden geen gevechtswagens bij zich zooals de Canadeezen, het waren allen zware vrachtwagens, motorfietsen en jeeps.

11 Mei Zuidoostenwind, helder warm weer. Op het dorp is weer stil nu de Canadeezen weg zijn. Het Prinses Irenecorps is in Den Haag aangekomen. Er zijn al jongens thuis met verlof. Het water begint in de Striensepolder al flink te zakken, er komt al land bloot. In de Trekdam staat het nog op hetzelfde peil.

12 Mei Zuidenwind, helder warm weer. Vanmorgen om 10 uur zijn de Duitsers van 's-Gravendeel vertrokken naar Ridderkerk, om daar ontwapend te worden. Daarna moeten zij naar het beruchte concentratiekamp te Amersfoort waar zij gesorteerd zullen worden. Alles moet te voet afgelegd worden. Vandaag is de spertijd afgeschaft van het binnen zijn.

13 Mei Sterke Westenwind, helder mooi weer. Vanmorgen waren er op verschillende plaatsen papieren aangeplakt, betreffende het nieuwe gezag. In 't vervolg moeten we weer om tien uur binnen zijn.

14 Mei Sterke westenwind, helder mooi weer. Vandaag ben ik aan de Schenkeldijk in mijn woning aan het werk geweest om het zand er weer uit te sjouwen. Ale mensen waren bijna bezig in der huis. Het stinkt er geweldig, nu het land droog begint te staan.

15 Mei Westenwind, helder mooi weer.

16 Mei Zuidenwind, helder mooi weer. De Duitsers zijn druk doende met mijneenvelden op te ruimen aan de Straatweg, onder Engels toezicht.

17 Mei Westenwind helder mooi weer. Het grootste deel van de Schenkeldijk zijn weer in hun woning terug. Gister is mijn neef A. van Soest thuis gekomen. 10 Mei 1940 is hij naar Engeland gegaan, en 16 Mei 1945 is hij weer thuisgekomen als soldaat wachtmeester, en heeft de invasie in Frankrijk meegemaakt en is zo vechtende op komen rukken tot Nijmegen zonder een schrapje op te lopen.

18 Mei Oostenwind, helder mooi weer. De eerst couranten zijn weer verschenen. De eerste bonnen voor thee en suiker en biscuits zijn geldig verklaard.

19 Mei Zuidenwind, helder mooi weer. 's Avonds zijn de N.S.B.ers naar Oud-Beijerland gebracht.

20 Mei Oostenwind, drukkend warm weer. Er is bekend gemaakt dat er morgen aan de winkel afgehaald kan worden 9 ons biscuits en een stuk chocolade per persoon van het roode Kruis (gratis). Verder zijn er bonnen aangewezen voor suiker, thee kaas wordt of vleesch, zeep en zout. De voedselpositie verbeterd weer, maar voor duizenden mensen komt het te laat, alleen in Amsterdam zijn er 10.000 mensen gestorven van de honger en dan zijn er nog duizenden in behandeling die aan ondervoeding lijden.

- De N.S.B.ers op Oud-Beijerland moeten het voedselbestand voor 's-Gravendeel op wagens laden.
- 21 Mei 's Nachts regen op den dag droog, 's avonds een onweersbui en harde regen.
- 22,23 M Droog weer.
- 24 Mei Westenwind, bewolkt, vandaag is er aan de bevolking weer uitgedeeld 9 ons biscuit en 1 blikje haring van 5 stuks per persoon van het Roode Kruis (gratis).
- 25 Mei Westenwind, bewolkt. Vandaag is er een half pond boter per persoon uitgedeeld van het Roode Kruis (gratis). Wij zijn weer naar ons eigen woning gegaan vandaag.
- 26 Mei Westenwind, bewolkt. Heel den dag door vliegtuigen. In de Kil zijn ze bezig om de schepen die de moffen hebben laten zinken weer te lichten.
- 27 Mei Zuidenwind eenige regen.
- 28 Mei 's Morgens regen en later buien.
- 29 Mei Veel regen heel den dag. Vandaag hebben wij van het Roode Kruis twee busjes stampot, 5 ons kaakjes en een reep chocolade gehad per persoon, prijs f 1,90
- 30 Mei Bewolkt, droog weer. Wij konden in de Roode Kruiswinkel 15 gram thee, 250 gram suiker en 250 gram zout halen (gratis)
- 31 Mei Licht bewolkt, droog weer. Den Trekdam die begint boven water te komen. Er wordt door de jongens veel visch gevangen.
- 1 Juni 's Middags een onweersbui, harde regen en hagel. De boerderij van D. de Geus werd door de bliksem getroffen en brandde af. 's avonds werd er weer voedsel verstrekt, 2 busjes stampot f 0,35 en 2 ons reuzel à f 0.20 en een half ons gedroogd vleesch (zelfverzorgers).
- 2 Juni Licht bewolkt droog weer. 's Morgens werd er 4 ons witte brood gratis verstrekt en een stukje zeep à 5 cents per persoon. 's Avonds werd er nog een busje stampot uitgereikt à f 0.35. Er is afgelopen week veel gevlogen, bijna heel den dag hoor je vliegtuigen.
- 3 Juni Helder droog weer.
- 4 Juni Westenwind helder droog weer.
- 4-10 jun Droog en koud weer met sterke wind. Alle oud militairen van 1940 moeten zich weer aanmelden. Van de week is er verstrekt 125 gr. suiker, 5 ons cakes, een tablet chocolade per persoon (f 0,37) 250 gr. suiker op een nog oude bon, 8 ons wittebrood (gratis) en 2 ons reuzel (f 0.26) 125 gr. boter (17 cents)
- 11-16 Jn Sterke tot stormachtige wind en koud alle dagen. Van de week van het roode Kruis gehad 8 ons wittebrood, 50 gram kaas (9 cent). 11 ons cakes, 1 tablet chocolade (10 cent) 125 gram boter (17 cent) 3 maal 125 gram suiker (7 cent) 12 ons witte brood (gratis). 2 blikjes haring en 1 blikje makreel (50 cent) en 1 ons gedroogd vlees. Het brood en vlees wordt niet meer uitgereikt aan zelfverzorgers.
- 17 Juni Zuidenwind, mooi zomerweer. Het was Zondag vandaag. Voormiddags gingen er drie mijnenvegers door de Kil van de moffen, ze waren ook met moffen bemand. Een er van kreeg een ontploffing aan boord, vlak voor de Wacht, het was een hevige klap, want bij ons rammelde het huis ervan. Ik ben er wezen kijken en het schip brandde hevig met dikke rookwolken.
- 18 Juni Noordenwind mooi weer. Vandaar zijn er weer levensmiddelen uitgedeeld. 1 stuk chocolade 3 ons biscuits en 50 gram zeep.
- 19 Juni Warm weer.
- 20 Juni Drukkend warm weer, 's avonds een onweersbui, niet veel regen.
- 21 Juni Warm weer en broeierige lucht
- 22 Juni Warm weer 's morgens kwam hier een Engelse vrachtwagen geladen met moffen, die het mijnenveld op moesten ruimen in de polder. Er waren dien dag twee gewonden en één doode bij een ontploffing.
- 23 Juni Warm weer 's morgens kwamen er weer vier auto's vol moffen om mijnen op te ruimen, twee dooden en 1 zwaar en 1 licht gewond dien dag. Aan de andere kant bij Willemsdorp waren ze ook aan het mijnen ruimen. Er was een harde ontploffing bij dat hier de ruiten bij enkele menschen eruit gingen. Deze week is er gedeeld 1 chocolade 3 ons cakes 50 gram zeep, 100 gram reuzel, 6 ons cakes en 4 ons brood (alles per persoon). Het onder water gestaane land daarvan zijn al verschillende stukken van bewerkt, er wordt veel kool gepoot, en gerst gezaaid. Bij ons op de tuin staat alles er prachtig op.
- 24,25 Ju Mooi weer (warm).
- 26 Juni Mooi weer. Vandaag zijn de moffen weer geweest om mijnen te zoeken, één doode en twee gewonden.
- 27 Juni Buiig en onweer, hier weinig regen. Vandaag hebben de Moffen in de Veertig-Morgen mijnen laten ontploffen. Bij J. Schouwenburg zijn al de dakpannen van de luchtdruk eraf. Ze zijn vandaag hier rond geweest voor het Roode Kruis, liefst goederen die zijn voor zwaar getroffen in Nederland. Van het Roode Kruis is er gedeeld 1 chocolade witte brood, 1 doosje lucifers, 2 ons reuzel en 2 blikjes.
- 28 Juni Bewolkt droog weer.

- 29 Juni Mooi weer. Vandaag werd het bevrijdingsfeest gevierd door geheel Nederland. Maar het is een droog feest geweest, want de café's waren allen gesloten, daar er geen slokje te drinken was. Op 's-Gravendeel zijn er twee leden van de feestcommissie uit het rijtuig gehaald dat mee reed in de optocht. Het was de gemeenteontvanger Verhoeff, en de secretaris Van der Linden, die tijdens de bezetting met de moffen geheid hebben.
- 30 Juni Sterke Westenwind, bewolkt en koud.
- 1 Juli 's nachts regen, op den dag buig en onweer.
- 2 Juli Buig en koud. Ik wil een stukje schrijven over de beestachtige behandeling die de moffen toepasten op de buitenlanders. De joden zijn er het ergste wel mishandeld, van de 95.000 joden uit Nederland zijn er nog geen 2000 teruggekomen. Ze werden levend begraven, dat twee dagen daarna de grond nog bewoog. Er werden ook duizenden in een gaskamer om het leven gebracht en daarna verbrand. Het vel werd van de mensen der handen gedaan en ook op een andere plaats van hun lichaam, en daar werden dan de handen opgelegd en een gipsverband er over, en zoo lieten zij dat aan elkaar groeien. Dan zijn er in de kampen duizenden gestorven van den honger.
- Ik schrijf hier enkele dingen die zij toepasten, maar zij hadden veel meer gruweldaden in hun kop, te veel om allemaal op te schrijven. Indien iemand dit schrift later leest, zal hij misschien zeggen, dat kan ik niet geloven; maar het is de volkomen waarheid, en je kan de moffen nooit genoeg haaten voor hun gruweldaden welke zij ons volk en andere volkeren hebben aangedaan.
- 3-8 Juli Mooi weer met een flinke vlag regen erbij. De havenarbeiders in Rotterdam hebben drie dagen gestaakt deze week, zij eisten kleding en schoeisel en meer eten. Door de regering is er ingegrepen.
- 8-15 Juli Mooi weer, in het laatst van de week warm weer.
- In Nederland moesten deze week de bankbiljetten van f 100 ingeleverd worden. Voor de oorlog was er een milliard in omloop, en nu 5 milliard. Daarvan moet de grootste helft verdwijnen. De zwarte pieten zitten er het hardste mee, de briefjes werden aangeboden voor f 10,- per stuk.
- De electriciteit gaat ook aansluiten voor de verlichting, hoewel het verbruik nog beperkt is, 1 KW in de acht dagen. Hier aan de Schenkeldijk en Mookhoek is een feestcomité opgericht om op de verjaardag van de Koningin een feest te organiseren.
- 15-22 JI Mooi weer, met eenige regen. Voor de feest is er f 3200 opgehaald in de Mookhoek en Schenkeldijk.
- 23-29 JI Veel wind met op het laatst van de week eenige regen. Het eten wordt hier steeds beter. Er werd in de krant geschreven dat vermoedelijk September het brood en aardappels vrij zullen zijn.
- Met de werkrachten is het schaars. Het loon is al verhoogd op 50 cent per uur.
- Het korenmaaien is in vollen gang.
- 29-5 Au De eerste vier dagen koel donker weer en eenige regen, verder mooi weer. De zwarte handel die tiert nog weelig, vooral in tabak, een half ons shag kost op het oogenblik nog f 9. Deze week werd er 24 ons brood verstrekt en 3 ons cakes. In 't vervolg is door heel Nederland het reizen weer vrijgegeven door het militaire gezag.
- 6-8 Aug. Mooi zomerweer. Door Engelse en Amerikaanse geleerden is er een nieuw soort bom gefabriceerd, genaamd atoombom, welke alle andere in uitwerking zoo overtreft, dat het maar speelgoed is vergeleken bij de atoombom. (Dat ziet er voor Japan slecht uit)
- De ondergrondse die wordt vandaag ontbonden, maar de meeste manschappen die blijven onder de nieuwe naam van gezagstroepen. Wij hebben nu officieel bericht gehad dat mijn oom W. van Soest en zijn zoon Jan in het concentratiekamp in Duitsland gestorven zijn, onder gruweldaden der Nazi's.
- 9 Aug. Heel den dag en 's nachts veel regen. Door Rusland is de oorlog aan Japan verklaard. De stad Herosjima, waar de atoombom is opgeworpen, daar is geen levend wezen meer over. Tien kilometer in 't rond is alles verwoest. Vandaag is de tweede atoombom geworpen op Nagasaki.
- 10 Aug. Noordenwind en regen. Gister is mijn radio, welke ik kocht toen de andere mensen hen in moesten leveren, en al dien tijd is ondergedoken en mee verhuisd, in werking gegaan, daar wij weer stroom gekregen hebben.
- 11 Aug. Noordenwind, mooi weer.
- 12 Aug. Westenwind, mooi weer. In de Mariapolder is er vandaag een paard gedood, daar hij op een mijn trapte.
- 13 Aug. Bewolkt zacht weer.
- 14 Aug. Droog weer. Nog steeds geen bericht van Japan.
- 15 Aug. Bewolkt droog weer. Zoojuist doorgegeven dat Japan de capitulatie voorwaarden aanvaardt. Dus hiermede is er een einde gekomen aan de zoo lang durende oorlogswoede, welke er over heel de wereld geraasd en vernield heeft.
- 16-23 A Er wordt druk onderhandeld met Japan. Vanavond werd er door de radio in de nieuwsberichten gemeld dat de Nazi-bonden in Duitsland 6 miljoen joodse mannen, vrouwen en kinderen hebben vermoord.

- 24-29 A De eerste geallieerde troepen zijn in Japan geland. 383 Schepen en 1300 vliegtuigen waren er mee gemoeid. Wij hebben hier op 29 Augustus Oranje-feest gevierd. Het is een schitterend geslaagd feest geweest. Over de optocht was alle lof, over de schitterende versierde wagens en de moffenwagens die erbij waren, voorstellende de laatste dagen van de oorlog, hoe zij terugtrokken. 's Avonds was er volkszang en openluchtspel: Het beleg van Lochem. De schatting was dat er 7000 mensen waren.
- 30-31 A. Hoewel het zich 's morgens niet zo mooi liet aanzien met de weersgesteldheid, zijn het toch twee mooie feestdagen geworden. Overal in het rond zag je vuurwerk aan de lucht.
- 1 Sept. Mooi weer, de radio maakte bekend dat alle N.S.Bers en andere verraders vastgehouden zullen worden. Morgen wordt de capitulatie van Japan officieel aan een Amerikaans slagschip ondertekend.
- 2 Sept. Zondag 2 September 1945 's ochtends om half elf Japanse tijd is de Tweede Wereldoorlog ten einde. Het toneel van deze historische gebeurtenis was op het Amerikaanse slagschip "Missouri". Daar werden de capitulatievoorwaarden geteekend door de Japanse minister van Buitenlandse zaken en de Engelse opperbevelhebber Mac Arthur en de vertegenwoordigers der geallieerde mogendheden. Nederland was door Luitenant-Admiraal Helfrich vertegenwoordigd.

En dit is het einde van mijn dagboek, welke ik begonnen ben 10 mei 1940 en eindig op 2 September 1945.

J. van Kleef